

Tilinpäätös 2017

**MADE IN
RAUTALAMPI**

**Rautalammin kunta
KH 26.3.2018**

Sisällys

1 TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1 Kunnanjohtajan katsaus tilinpäätösvuoteen 2017.....	5
1.1.1 Elinvoimaisuutta ja työllisyyttä edistävät toimenpiteet ja hankkeet.....	5
1.1.2 Henkilöstö.....	5
1.1.3 Pakolaisten vastaanottaminen.....	5
1.1.4 Kuntalaisten peruspalveluiden turvaaminen.....	5
1.1.5 Palveluita ja yritystoimintaa tukevat investoinnit.....	5
1.1.6 Talous ylijäämäinen ja lainakanta kohtuullinen	5
1.2 Tietoja Rautalammin kunnasta	6
1.2.1 Sijainti.....	6
1.2.2 Kunnan alue.....	6
1.2.3 Aluepoliittinen vyöhykejako	6
1.2.4 Kunnan väestön kehitys 2011–2017.....	6
1.2.5 Keskimääräinen työttömyysaste Rautalammilla 2010–2017.....	6
1.2.6 Kunnan veroprosentit	7
1.3 Rautalammin kunnan luottamushenkilöjärjestelmä 31.12.2017.....	7
1.4 Yleinen taloudellinen tilanne v. 2017.....	9
1.5 Rautalammin kunnan vuoden 2017 tilinpäätös.....	9
1.6 Ehdotus tilikauden tuloksen käsittelemiseksi	9
1.7 Menot ja tulot rakenneosittain (brutto).....	9
1.8 Verot ja valtionosuudet.....	10
1.9 Rautalammin kunnan organisaatio 31.12.2017	10
1.9.1 Henkilöstömäärä toimintayksiköittäin 2017.....	11
1.9.2 Henkilöstömäärän kehitys vuosina 2012–2017	11
1.10 Sisäinen valvonta sekä konsernivalvonta	12
1.10.1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen	12
1.10.2 Tavoitteiden toteutuminen, varojen käyttö ja tuloksellisuuden arviointi	12
1.10.3 Riskienhallinta.....	13
1.10.4 Konsernivalvonta.....	14
1.10.5 Sisäisen valvonnan järjestämisestä Rautalammin kunnassa.....	14
1.11 Kunnan tulojen jakauma	15
1.12 Lainatilanne	16
1.13 Bruttomenot toiminnoittain (ilman lainanlyhennyksiä).....	16
1.14 Käyttötalouden menot menolajeittain (ulkoiset)	17
1.15 Palvelujenosto toiminnoittain (ulkoiset).....	19
1.16 Tuloslaskelma ja tunnusluvut	20

1.17 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	21
1.18 Tase ja sen tunnusluvut.....	22
1.19 Kunnan kokonaistulot ja -menot.....	23
1.20 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	24
1.21 Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut.....	25
1.22 Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut.....	26
1.23 Konsernitase ja tunnusluvut.....	27
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	31
2.1 Tavoitteiden toteutuminen.....	31
170 Yleishallinto	31
70 Yleishallinto, työllistymistä edistävät palvelut.....	33
366 Työtä osuuskunnasta- hanke.....	36
180 Taloushallinto	38
26 Elinkeinotoimi	39
270 Maaseututoimi	41
307 Perusturvan hallinto.....	42
310 Sosiaalipalvelut.....	43
330 Kotihoito ja vanhuspalvelut.....	46
335 Ravintokeskus.....	49
360 Kansanterveystyö.....	50
370 Sairaanhoidolaitokset	52
380 Erittelemätön tervhuolto/ympäristöterv.huolto.....	53
1130 Kotouttamisjaosto.....	54
1230 VIEKKU (Vieraat kulttuurit vierelle kulkemaan) -hanke	55
404 Sivistysosasto Hallinto	56
410 Perusopetus.....	58
420 Lukio.....	60
440 Aikuiskoulutus: Kansalaisopisto ja musiikin opetus	62
450 Joukkoliikenne.....	64
453 Varhaiskasvatus.....	66
454 Esiopetus.....	68
460 Nuorisotoimi.....	70
470 Liikuntatoimi	72
480 Kirjasto	74
490 Kulttuuritoimi	75
500 Tekninen lautakunta, hallinto	78
510 Jätehuolto.....	80

530 Palo- ja pelastustoimi.....	81
540 Kiinteistöt	82
550 Varikko	84
560 Liikenneväylät	85
570 Maankäytön suunnittelu	86
580 Ympäristönsuojelu.....	87
590 Rakennusvalvonta.....	88
2.2 Tytär- ja osakkuusyritysten toiminnalliset tulokset vuonna 2017	89
2.3 Ta-listaus käyttötalouden ulkoiset menot 2017	90
2.4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen 2017	103
2.5 Investointiosan toteutuminen 2017.....	104
2.6 Rahoituslaskelmaosan toteutuminen	108
2.7 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	109
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	111
3.1 Tuloslaskelma.....	111
3.2 Rahoituslaskelma.....	112
3.3 Tase	113
3.4 Konsernin tuloslaskelma	115
3.5 Konsernin rahoituslaskelma	116
3.6 Konsernitase	117
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	119
4.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	130
4.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat erittelyt.....	134
4.6 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	135
5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	136
5.1 Vesihuolto.....	136
5.2 Vesihuollon tuloslaskelma.....	138
5.3 Vesihuollon tuloslaskelman liitetiedot	139
5.4 Vesihuollon rahoituslaskelma.....	141
5.5 Vesihuollon tase	142
5.5 Vesihuollon taseen liitetiedot	143
RAUTALAMMIN KUNNAN V. 2017 TILINPÄÄTÖS.....	145
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	146
6 LUETTELOT JA SELVITYKSET	147
7 HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS.....	148
7.1 Henkilöstöpanokset	148
7.1.1 Henkilöstön määrä.....	148

7.1.2 Vakinaisen henkilöstön määrä toimielimittäin	151
7.1.3 Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne	153
7.1.4 Palkat ja muut henkilöstömenot	153
7.2 Henkilöstön tila	155
7.2.1 Terveysperusteiset poissaolot	155
7.2.2 Eläkkeelle siirtyminen	156

1

TOIMINTAKERTOMUS

1.1

Kunnanjohtajan katsaus tilinpäätösvuoteen 2017

1.1.1

Elinvoimaisuutta ja työllisyyttä edistävät toimenpiteet ja hankkeet

1.1.2

Henkilöstö

1.1.3

Pakolaisten vastaanottaminen

1.1.4

Kuntalaisten peruspalveluiden turvaaminen

1.1.5

Palveluita ja yritystoimintaa tukevat investoinnit

1.1.6

Talous ylijäämäinen ja lainakanta kohtuullinen

1.2

Tietoja Rautalammin kunnasta

1.2.1

Sijainti

Rautalampi sijaitsee Pohjois-Savon maakunnassa. Naapureita ovat Suonenjoen ja Pieksämäen kaupungit sekä Hankasalmen, Konneveden, Tervon ja Vesannon kunnat.

1.2.2

Kunnan alue

Kunnan pinta-ala on yhteensä 761,97 km², josta maata 548,55 km² ja vettä 213,42 km². Asukastiheys on 6,02 as./maakm².

1.2.3

Aluepoliittinen vyöhykejako

Rautalampi kuuluu kaudella 2014–2020 Itä- ja Pohjois-Suomen suuralueeseen ja täten korkeimman tukitason tukialueeseen I.

1.2.4

Kunnan väestön kehitys 2011–2017

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Yhteensä	3481	3444	3428	3373	3305	3303	3255
Muutos	6	-37	-16	-55	-68	-2	-48
Naiset	1725	1716	1718	1703	1651	1650	1616
Miehet	1756	1728	1710	1670	1654	1653	1639

1.2.5

Keskimääräinen työttömyysaste Rautalammilla 2010–2017

	Kokomaa	Rautalampi
2010	10,1 %	11,4 %
2011	9,4 %	10,8 %
2012	9,8 %	11,8 %
2013	11,3 %	11,9 %
2014	12,4 %	13,0 %
2015	13,4 %	12,7 %
2016	13,2 %	12,5 %
2017	11,5 %	10,3 %

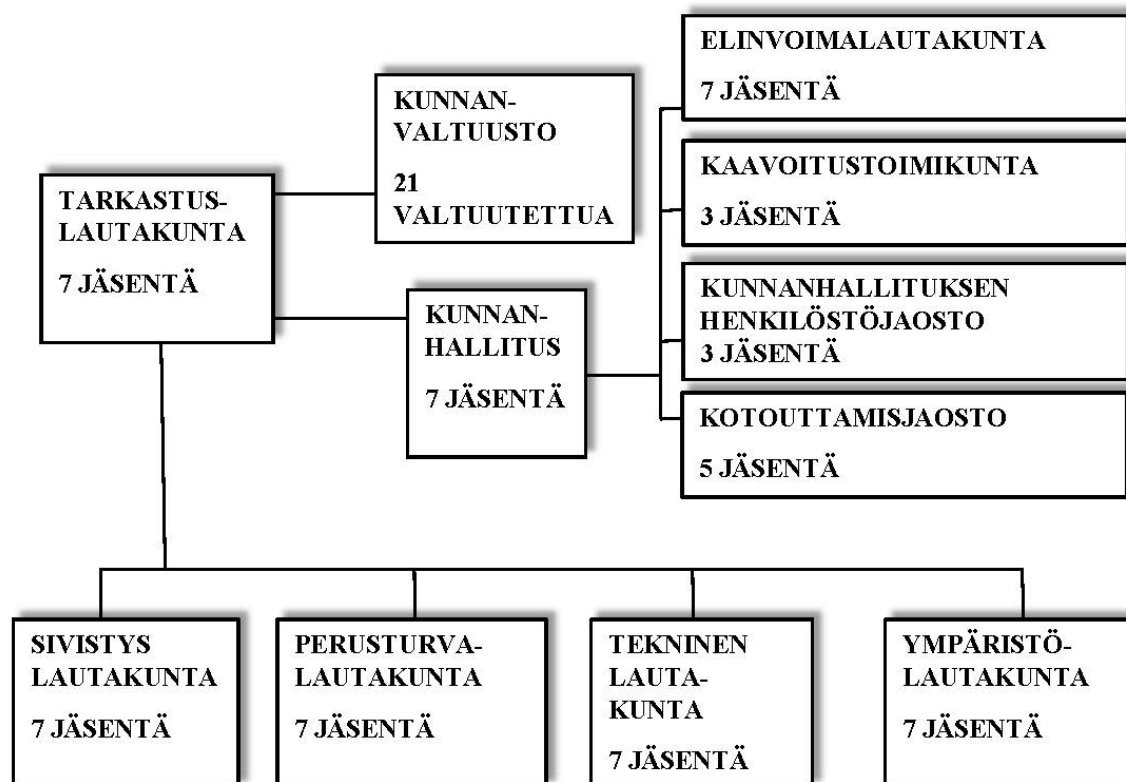
1.2.6

Kunnan veroprosentit

Tuloveroprosentti	22,00 %
Kiinteistöveroprosentit	
yleinen	1,00 %
vakituinen asunto	0,70 %
muut asuinrakennukset	1,30 %

1.3

Rautalammin kunnan luottamushenkilöjärjestelmä 31.12.2017

KUNNANVALTUUSTO

Puheenjohtaja:	Kukkonen Jorma	SDP
I varapuheenjohtaja:	Pahajoki Juho	KESK
II varapuheenjohtaja:	Hänninen Jarmo	PS

KESK

Heikkinen Päivi
Karjalainen Jarmo
Korhonen Jouko
Koukkari Mika
Kuikka Joni-Matti
Kärkkäinen Matti
Laitinen Kari
Puranen Tiina

PS

Korhonen Sinikka
Satuli Timo

KD

Räsänen Sami

KOK

Annala Pekka
Hintikka-Varis Sari

VAS

Haukka Raija
Ilomäki Emma

SDP

Korhonen Hannu
Mård Tytti

3D

Sjöberg Markus

KUNNANHALLITUS

JÄSENET

Kärkkäinen Matti (pj)
Annala Pekka (I vpj)
Puranen Tiina (II vpj)

Haukka Raija
Korhonen Hannu
Korhonen Sinikka
Laitinen Kari

HENK. KOHT. VAR. JÄS.

Kuikka Joni-Matti
Hintikka-Varis Sari
Heikkinen Päivi

Mustonen Ari-Pekka
Mård Tytti
Satuli Timo
Korhonen Jouko

1.4

Yleinen taloudellinen tilanne v. 2017

1.5

Rautalammin kunnan vuoden 2017 tilinpäätös

1.6

Ehdotus tilikauden tuloksen käsittelemiseksi

1.7

Menot ja tulot rakenneosittain (brutto)

Tulot	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
1 000 €							
Käyttötalous	5416	5081	4587	4394	4220	4070	4 250
Tuloslaskelmaosa	23668	23659	24044	23234	22076	21294	22 847
Investointiosa	234	3	199	683	55	2	2
Rahoitusosa	3000	350	1300	3502	4709	4286	469
Yhteensä	32318	29093	30130	31813	31060	29652	27 568
Menot	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
1 000 €							
Käyttötalous	27069	26223	25566	25560	25635	25049	23 334
Tuloslaskelmaosa	193	252	247	204	170	120	195
Investointiosa	2515	1045	2136	3337	3090	1045	395
Rahoitusosa	1754	1703	2031	2594	1694	2321	1 703
Yhteensä	31531	29223	29980	31695	30589	28535	25 627

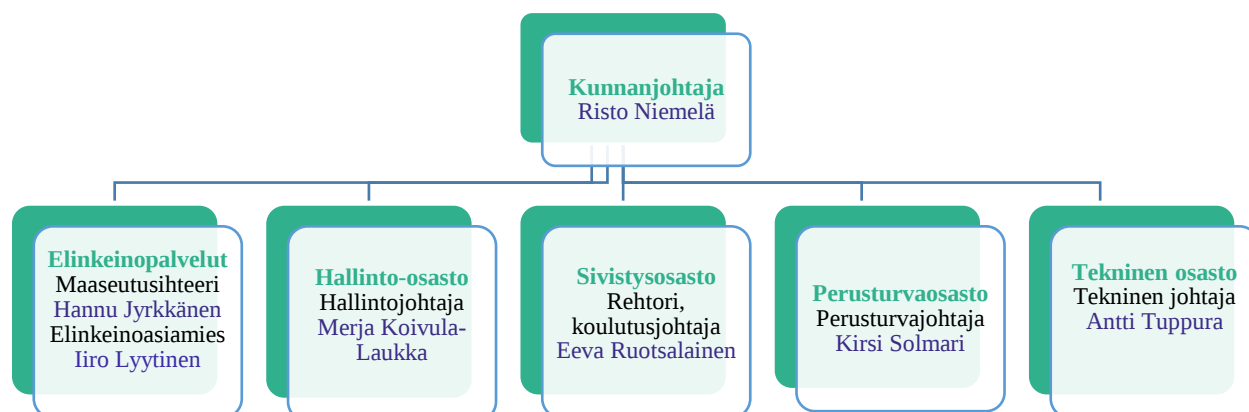
1.8

Verot ja valtionosuudet

	Verot	Valt. Os.	Myynti ja maksutuotot
2007	7877	8733	1277
2008	8463	9789	1322
2009	8402	10485	11252
2010	8684	11089	1573
2011	8695	11135	1794
2012	8930	12090	1548
2013	9379	12354	1598
2014	10313	12599	1747
2015	10847	12913	1762
2016	10526	12980	1938
2017	10683	12663	2318

1.9

Rautalammin kunnan organisaatio 31.12.2017

1.9.1

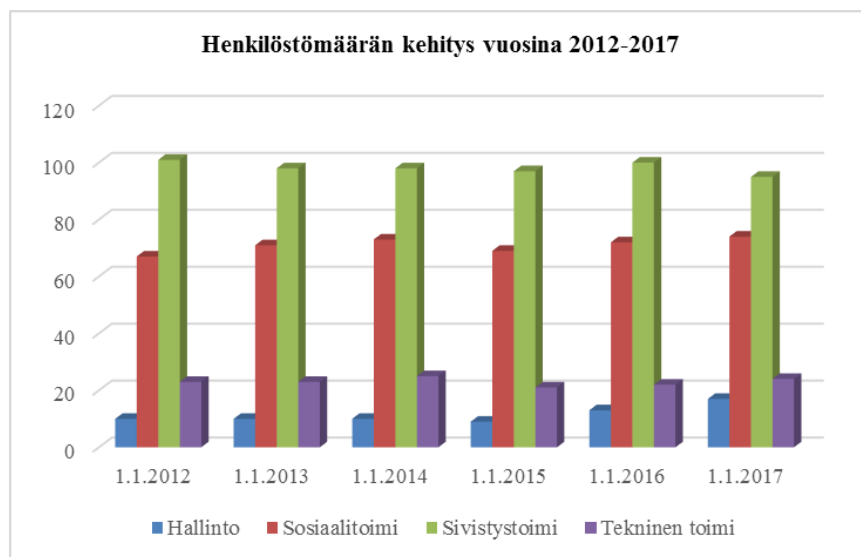
Henkilöstömäärä toimintayksiköittäin 2017

Toimintayksikkö	Vakinaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Oppisopimus		Sivut.
	Kokoaik.	Osa-aik.	Kokoaik.	Osa-aik.	Kokoaik.	Osa-aik.	Kokoaik.	Osa-aik.	
Yleishallinto	7		9	1					
Sosiaalitoimi	49	7	14		1	3			
Sivistystoimi	62	9	13	7		1		1	2
Tekninen toimi, tuntip.	8								
Kiinteistöhenkilöstö	7	1	1	1	5		1		
Yhteensä	133	17	37	9	6	4	1	1	2
	210								
Omaishoitajat		23							
Perhehoitajat		3							
Yht.		26							

1.9.2

Henkilöstömäärän kehitys vuosina 2012–2017

	Hallinto	Sosiaalitoimi	Sivistystoimi	Tekninen toimi	Yhteensä
31.12.2012	10	67	101	23	201
31.12.2013	10	71	98	23	202
31.12.2014	10	73	98	25	206
31.12.2015	9	69	97	21	196
31.12.2016	13	72	100	22	207
31.12.2017	17	74	95	24	210

1.10

Sisäinen valvonta sekä konsernivalvonta

Sisäisen valvonnan tarkoitus on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista sekä päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa. On myös varmistettava että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että kunnan omaisuus ja voimavarat on turvattu.

Lähtökohtana on, että sisäinen valvonta toteutuu kunnan normaaleissa johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Lisäksi kaikki toimielimet ja viranhaltijat, joilla on toimivaltaa varojen käytössä vastaavat osaltaan sisäisestä valvonnasta.

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoitus on myös varmistaa kunnan ja kuntakonsernin tehtävien häiriötön hoito.

Rautalammin kunnassa on hyväksytty sisäisen valvonnan ohjeistus vuonna 2017.

1.10.1

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lakien ja muiden säädösten sekä päätösten noudattaminen ja sen valvonta on keskeinen julkisen organisaation hyvän toiminnan tunnusmerkki ja tavoite. Tämä on erityisen tärkeää lakisääteisissä tehtävissä. Tällaisia tehtäviä on erityisesti sosiaalitoimessa, rakennustarkastuksessa ja koulutoimessa. Säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta tapahtuu valtaosaltaan normaalin organisaation puitteissa johtosääntöjen ja muiden määräysten mukaisesti. Johtosääntöjen kokonaisvaltainen uudistaminen ja tarkistaminen on käynnistetty vuonna 2016 ja uusi hallintosääntö tullaan hyväksymään vuoden 2018 alkupuolella.

Sopimusten valvonnan merkitys on kasvanut erilaisten palvelujen oston sekä ulkoistusten kasvun myötä. Vastuu sopimusten valvonnasta on lähtökohtaisesti niiden hyväksyjällä. Sopimuksien määrä on kasvanut erityisesti hallintokunnissa ja siksi niiden ylläpito ja muu valvonta on ensisijaisesti ko. hallintokunnan tehtävänä. Koska sopimuksilla useimmiten toteutetaan hallintokunnan tehtävää tai sen osaa myös sen valvonta on lähtökohtaisesti osa kunnan sisäistä valvontaa. Sopimuksiin liittyy usein myös kohtalaisia taloudellisia vaikutuksia ja ne ovat myös mahdollisia riskikohteita.

Sopimustoimintaa on valvottu ja arvioitu asianmukaisesti. Sopimukset on kartoitettu ja tarkoituksena on edelleen jatkaa projektia niin, että kokonaisuus on mahdollisimman hyvin hallinnassa. EU:n yleinen tietosuoja-asetuksen astuessa voimaan 25.5.2018, on kunnalla entistä suurempi vastuu siitä, että sopimukset täyttävät tietosuoja-asetuksen vaatimukset. Kunnalla on aina rekisterinpitäjän vastuu myös alihankijoistaan.

1.10.2

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käyttö ja tuloksellisuuden arviointi

Tavoitteiden toteutumista, määrärahojen ja varojen käyttöä sekä taloudellisten toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja niiden seuranta käsitellään toimintakertomuksessa hallintokunnittain. Tavoitteet asetetaan pääosin talousarvion yhteydessä valtuustossa, mutta myös lautakunnat voivat asettaa tavoitteita. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tulee olla yhdensuuntaisia.

Kunnan vuoden 2016 kokonaistalouden tavoitteet toteutuivat hyvin. Myös hallintokunnittain taloudelliset tavoitteet toteutuivat joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Merkittävä poikkeus oli sosiaalitoimessa lasten huostaanotossa. Myös toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kohtuullisen hyvin. Tulossa olevista ylityksistä on kuitenkin edelleen hyvissä ajoin informoitava hallinto-osastoa ja tarvittaessa pyytää ylityslupaa

kunnanhallitukselta. Tässä yhteydessä olisi myös selvitettävä onko ylityksellä jokin omasta toiminnasta johtuva syy. Investointien osalta on syytä kiinnittää entistä enenemmän huomiota tavoitteiden asettamiseen jo talousarvio vaiheessa.

1.10.3

Riskienhallinta

Riskienhallinnalla ymmärretään järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi ja havaitsemiseksi. Näitä käsitellään ja arvioidaan tässä yleisellä tasolla ja lähinnä tärkeimmistä näkökulmista joita ovat:

- Onko riskien kartoitus ajan tasalla?

Riskit ovat muuttuva kenttä, niiden kartoitus vaatii kokonaisuuden tuntemuksen lisäksi tarkkanäköisyyttä ja muutosten rekisteröintiä.

- Onko riskienhallinta ja seuranta vastuutettu?

Riskienhallinnan seuranta on vastuutettu kunnan eri säännöissä.

- Kuinka on onnistuttu toteutuneiden riskien ennakoinnissa.

Riskien ennakoinnissa on onnistuttu suhteellisen hyvin ja suuria tai merkittäviä toiminnallisia ja/tai taloudellisia riskejä ei ole ollut toimintavuonna 2017

- Vahinkoriskien arviointi ja seuranta.

Hallinnon ja teknisen osaston toimesta on tehty vuosittainen omaisuuden ja toiminnan riskien arviointi vakuutusasiantuntijan avustuksella. Kunnan vakuutukset kilpailutetaan seuraavan kerran vuonna 2019. Riskejä voidaan edelleen vähentää ja hallita hyvällä suunnittelulla, systemaattisuudella ja luottamuksen ilmapiirillä.

Valmisteilla oleva sote- ja maakuntauudistus on merkittävä riski taloudelle ja samalla mahdollisuus kunnan toiminnan uudelleen organisoinnille. Tällä hetkellä tiedetään, että mitä paremmin taloutta hoidetaan 2018. 2019, sitä pienempi ”isku” valtionosuuksien ja verotulojen lasku kunnalle on. Investoinnit tulee tehdä tarkalla harkinnalla, kiinteistöomaisuutta pitää hoitaa huolella, ja tarvittaessa luopua palvelutuotannolle tarpeettomasta kiinteistöistä. Sote-kiinteistöjen tulevaisuus on epäselvä, ja tämä on selkeä omaisuusriski.

Riskejä liittyy kunnan toiminnassa henkilöstöön. Henkilöstö ikääntyy, kokenutta joukkoa siirtyy kiihtyvällä tahdilla eläkkeelle. Heidän mukanaan siirtyy paljon osaamista ja ns. hiljaista tietoa. Toistaiseksi rekrytoinneissa on onnistuttu, mutta tämä ei välttämättä jatkossa ole itsestään selvyys. Kunnan tulee panostaa henkilöstöjohtamisen hyvin käytäntöihin ja työhyvinvointiin, joka syntyy hyvän johtamisen, esimiestyön ja henkilöstön motivaation, työkyvyn ja osaamisen kautta.

Tietojärjestelmiin, ohjelmiin yms. sisältyy riskejä, joiden torjunta joka vaatii jatkuvaa valppautta. Kunnassa pitää olla ICT asiantuntija, palomuurien, virustorjuntaohjelmien ja muiden järjestelmien tulee olla kunnossa. Palvelimiin, joissa Rautalammin kunta hankkii palveluita, on tehty palvelunestohyökkäyksiä, joista on selvitty ilman suurempia vahinkoja.

1.10.4

Konsernivalvonta

Konsernivalvonnan merkitys kasvaa sitä mukaa, kun konsernissa olevan omaisuuden, nimenomaan kiinteistöomaisuuden ja sitä myötä vastuiden määrä konserniyhtiöissä kasvaa. Valvottavia asioita ovat mm. yhtiöiden velkaantuminen sekä niiden kiinteistöomaisuuden kunto ja sen tilan huononeminen, sekä omaisuuden tarpeellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi.

Valvontaa on tehostettu mm. edustajavalinnoilla sekä tarkastuksen keskittämällä paremman tiedonkulun varmistamiseksi. Asunto-osakeyhtiöiden fuusiointi on aloitettu, tavoitteena on yksinkertaistaa ja tehostaa isännöintiä. Konsernin taloudellisten ym. tavoitteiden määrittelyyn ja taloudellisen aseman huomioimiseen on kiinnitetty enemmän huomiota.

Kuntakonsernin toimintaa ja tavoitteiden asettamista ja niiden toteutumista on parannettu eritellymmällä konserniyksiköiden arvioinnilla ja ohjauksella. Myös omistajaohjaukseen kokonaisuutena on kiinnitetty huomiota ja sitä tullaan edelleen parantamaan. Kuntalaki edellyttää, että kunnassa laaditaan valtuuston hyväksymä konserniohje. Luonnos ohjeeksi on valmistunut ja se tullaan käsittelemään samassa yhteydessä kuin uusi hallintosääntö. Kuntakonsernin tavoitteista on myös toisaalla toimintakertomuksessa.

1.10.5

Sisäisen valvonnan järjestämisestä Rautalammin kunnassa

Kokonaisuutena ottaen sisäinen valvonta on toiminut ja antaa kohtuullisella tavalla kuvan lakien ja säädösten noudattamisesta, asetettujen tavoitteiden toteutumisesta ja toiminnan tuloksellisuudesta sekä varojen ja omaisuuden käytöstä ja turvaamisesta. Tiedon ja informaation kulkua, taloudellisen ja muun tiedon raportointia ja käyttöä on syytä jatkuvasti kehittää, jotta ongelmat ja riskit voidaan ajoissa havaita.

Koko kuntakonsernin omaisuuden hallinta, arvonsäilyminen sekä kokonaisuuden tarkoituksenmukaisuus ovat olleet keskeisiä kohteita tavoitteiden asettamisessa ja seurannassa. Tämä tehtäväalue vaatii edelleen vahvistamista.

Kuntakonserni on merkittävä ja osin hieman piilossa oleva riskikeskittymä siksi siihen on kiinnitetty huomiota. Koko kuntakonsernin omaisuuden hallinta, arvonsäilyminen sekä kokonaisuuden tarkoituksenmukaisuus ovat keskeisiä kohteita myös valtuuston tavoiteasetannassa.

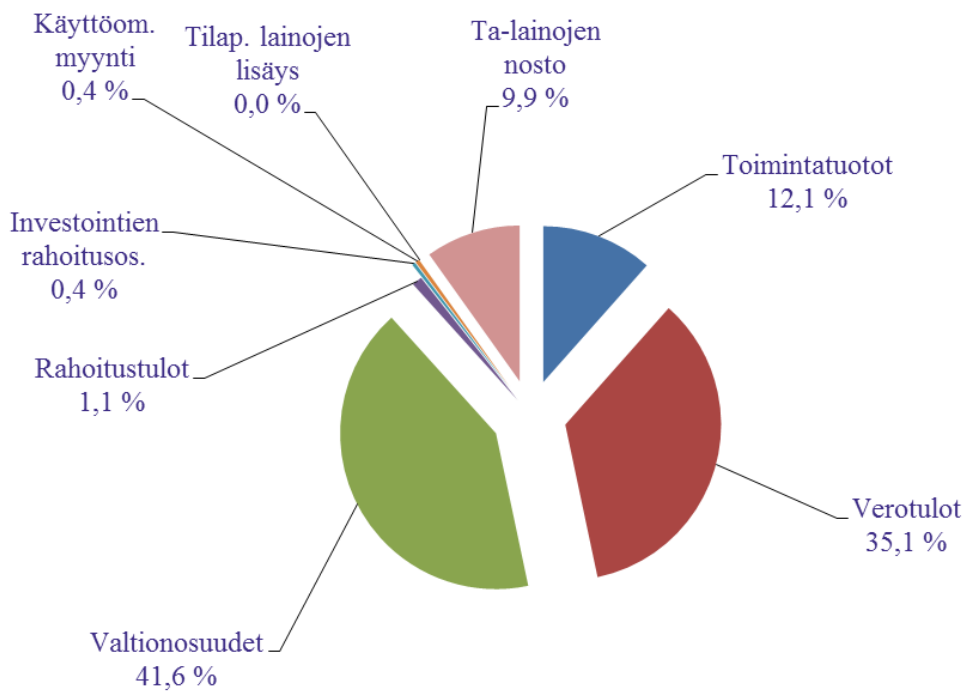

1.11

Kunnan tulojen jakauma

(ulkoinen)				
1 000 €	2017	%	2016	%
Toimintatuotot	3 514	12,1	3 320	12,1
Verotulot	10 683	35,1	10 526	38,5
Valtionosuudet	12 663	41,6	12 980	47,5
Rahoitustulot	322	1,1	153	0,6
Investointien rahoitusos.	107	0,4	0	0,0
Käyttöom. myynti	128	0,4	3	0,0
Tilap. lainojen lisäys	0	0,0	350	1,3
Ta-lainojen nosto	3 000	9,9	0	0,0
Yhteensä	30 417	100,5	27 332	100,0

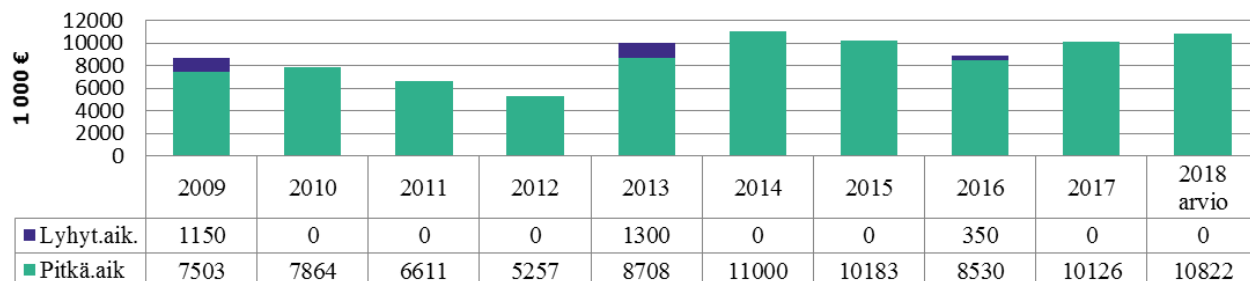
Kunnan tulojen jakauma v. 2016

1.12

Lainatilanne

Lainatilanne 31.12. 1000€

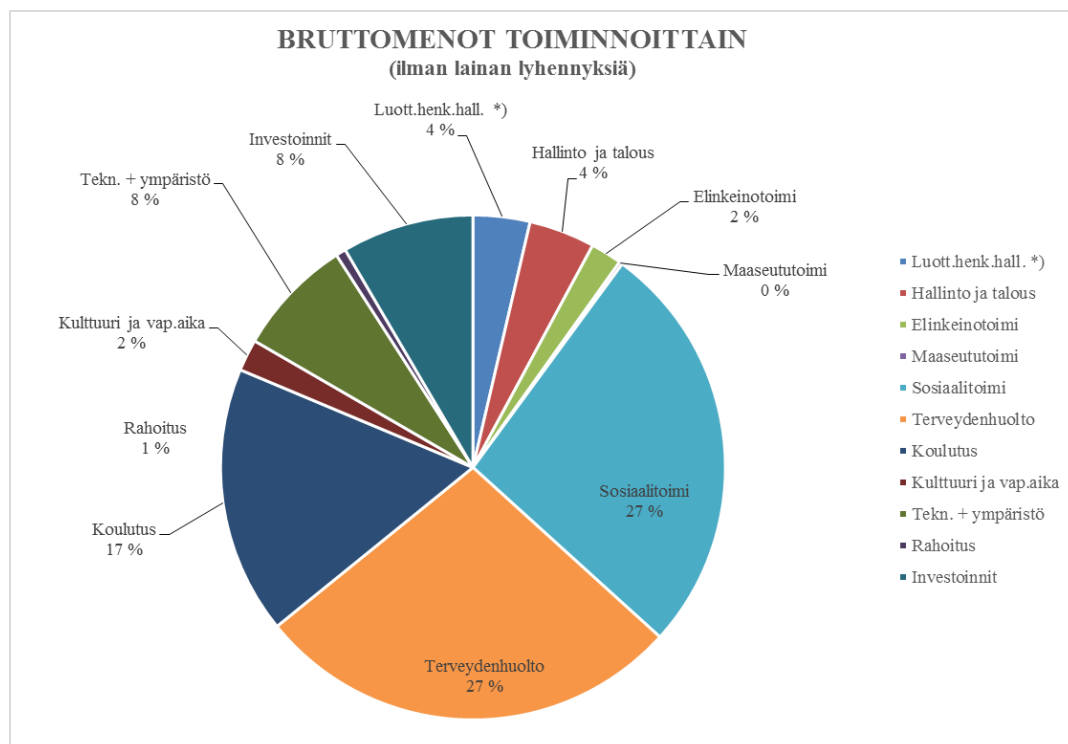

1.13

Bruttomenot toiminnoittain (ilman lainanlyhennyksiä)

(ilman lainan lyhennyksiä)			
(ulkoiset ja sisäiset)			
Pääryhmät	2017	2016	2015
1 000 €			
Luott.henk.hall. *)	1085	865	699
Hallinto ja talous	1258	1 178	1 037
Elinkeinotoimi	595	466	356
Maaseututoimi	61	59	56
Sosiaalitoimi	7 936	7 620	7 433
Terveystenhoito	8 169	8 101	7 988
Koulutus	5 112	5 046	5 110
Kulttuuri ja vap.aika	606	677	644
Tekn. + ympäristö	2 247	2 211	2 235
Rahoitus	193	252	247
Investoinnit	2 515	1 045	2 136
Yhteensä	29 777	27 520	27 941
*) sis. tark.ltk:n ja vaalit			

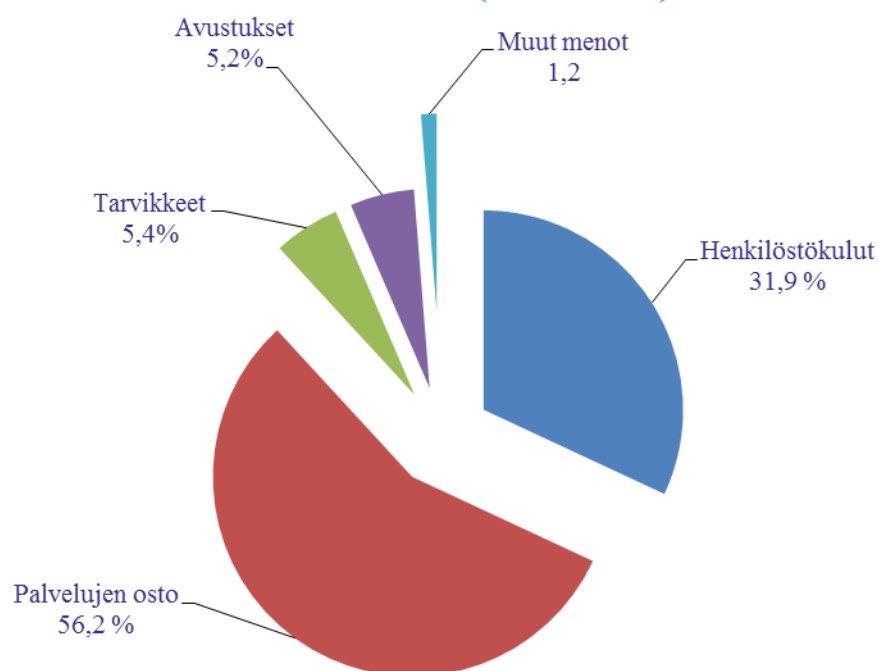
1.14

Käyttötalouden menot menolajeittain (ulkoiset)

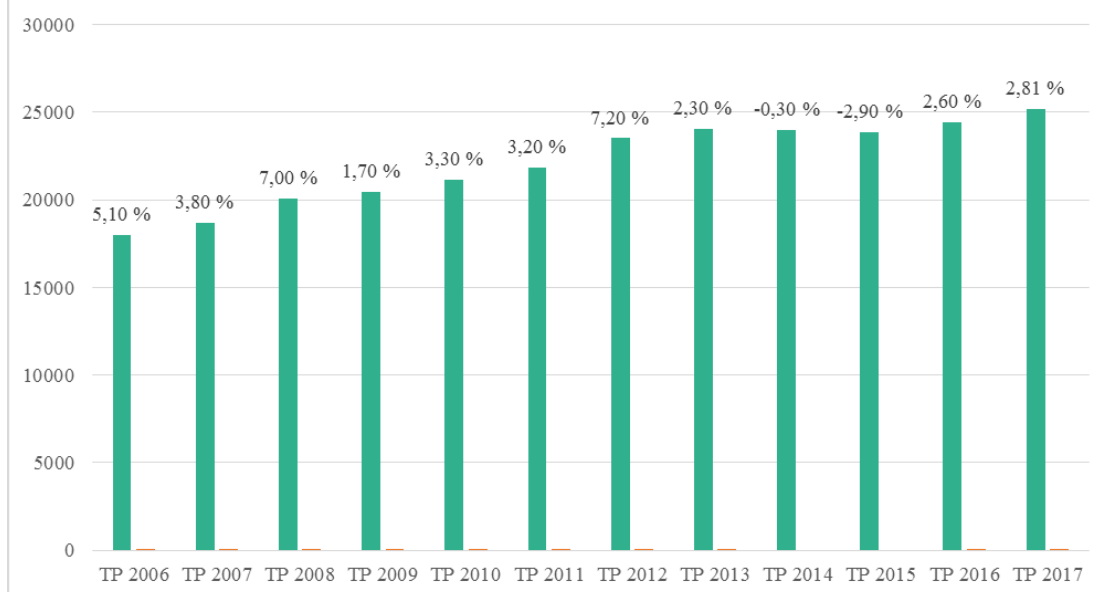
Menolajit	2017	2016	2015	2014
1 000 €				
Henkilöstökulut	8 037	8 044	7 983	7 875
Palvelujen ostot	14 147	13 214	12 763	13 241
Tarvikkeet	1 354	1 361	1 327	1 211
Avustukset	1 310	1 555	1 476	1 447
Muut menot	318	287	297	234
Yhteensä	25 166	24 461	23 846	24 008

Käyttötalouden menot menolajeittain v. 2017 (ulkoiset)

Ulkoiset käyttömenot 2006-2017

1.15

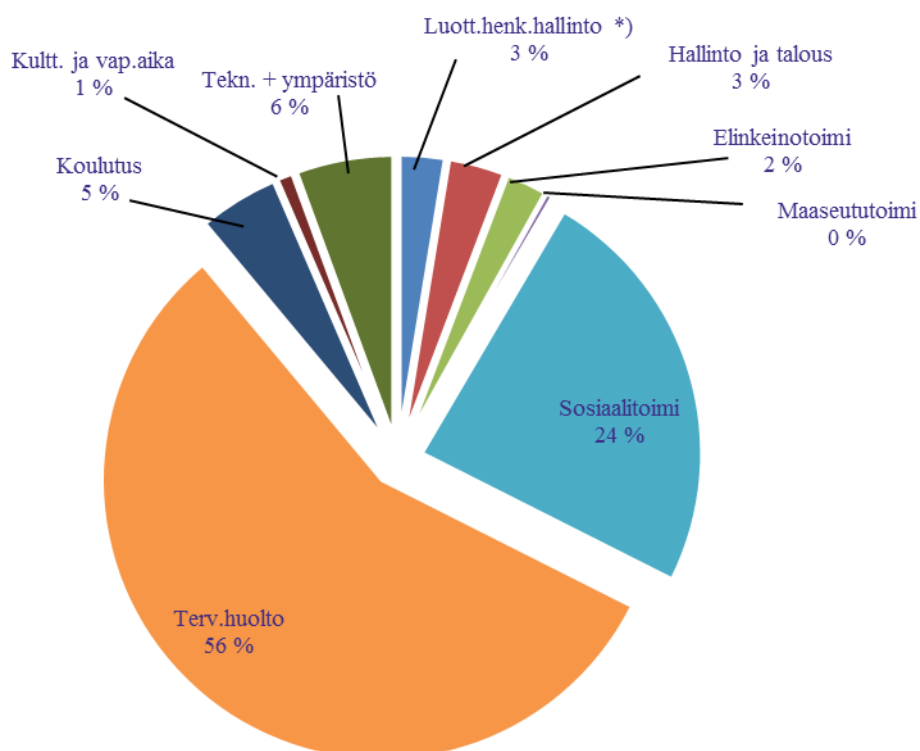
Palvelujenosto toiminnoittain (ulkoiset)

Käyttötalous	2017	%	2016	%
1 000 €				
Luott.henk.hallinto *)	365	2,6	250	1,9
Hallinto ja talous	453	3,2	450	3,4
Elinkeinotoimi	329	2,3	247	1,9
Maaseututoimi	51	0,4	51	0,4
Sosiaalitoimi	3 389	24,0	2 742	20,8
Terv.huolto	7 994	56,5	7 927	60,0
Koulutus	649	4,6	648	4,9
Kultt. ja vap.aika	126	0,9	134	1,0
Tekn. + ympäristö	791	5,6	765	5,8
	14 147	100,0	13 214	100,0

*) sis. vaalit + tilintark.

Taulukkoon on koottu eri toimialojen palvelujen osto kunnan ulkopuolisilta palveluntarjoajilta. Terveydenhuollon luku on selvästi muita suurempi, koska koko terveydenhuolto on kokonaan ostopalvelua.

PALVELUJEN OSTO TOIMINNOITTAIN (ulkoiset)

1.16

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

TULOSLASKELMA		
ulkoinen		
	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 514	3 320
Toimintakulut	-25 166	-24 462
Toimintakate	-21 652	-21 142
Verotulot	10 683	10 526
Valtionosuudet	12 663	12 980
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		3
Muut rahoitustuotot	322	151
Korkokulut	-173	-181
Muut rahoituskulut	-20	-71
Vuosikate	1 823	2 266
Poistot	-832	-816
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Tilikauden tulos	991	1 450
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	991	1 450
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,0	13,6
100*Toimintatuotot / (Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate-% poistoista	219,2	277,8
100*Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset		
Vuosikate, €/asukas	560,0	685,8
Asukasmäärä	3 255	3 303

1.17

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT								
						2017	2016	
						1 000 €	1 000 €	
Toiminnan rahavirta								
	Vuosikate					1 823	2 265	
	Satunnaiset erät							
	Tulorahoituksen korjauserät					2	-3	
Investointien rahavirta								
	Investointimenot					-2 515	-1 045	
	Rahoitusosuudet investointimenoihin					107		
	Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot					125	6	
Toiminnan ja investointien rahavirta						-458	1 223	
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset								
	Antolainasaamisten lisäykset					-24	-50	
Lainakannan muutokset								
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys					3 000		
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys					-1 404	-1 653	
	Lyhytaikaisten lainojen muutos					-350	350	
Muut maksuvalmiuden muutokset						-335	-806	
Rahoituksen rahavirta						887	-2 159	
Rahavarojen muutos						429	-936	
Rahavarat 31.12.						783	354	
Rahavarat 1.1.						354	1 290	
						429	-936	
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT								
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä						-1531	-1918	
5 vuodelta, 1 000 €								
Investointien tulorahoitus %						75,70	216,74	
100* Vuosikate / Investointien omahankintameno								
Lainanhoitokate						1,27	1,33	
(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)								
Kassan riittävyys, pv						9,76	4,7	
365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella								
Asukasmäärä						3255	3303	

1.18

Tase ja sen tunnusluvut

	2017	2016		2017	2016
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	23 246	21 774	OMA PÄÄOMA	13 558	12 567
Aineettomat hyödykkeet	16	19	Peruspääoma	8 076	8 076
Aineettomat oikeudet	14	15	Edell.tilikausien yli-/alijäämä	4 491	3 041
Muut pitkävaik.menot	2	4	Tilikauden yli-/alijäämä	991	1 450
Aineelliset hyödykkeet	17 606	16 034	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	93	81
Maa- ja vesialueet	2 180	2 179	Valtion toimeksiannot	5	5
Rakennukset	10 698	11 189	Lahjoitusrahastojen pääomat	34	35
Kiinteät rakenteet ja laitt.	2 318	1 667	Muut toimeksiantojen pääomat	54	41
Koneet ja kalusto	161	35	VIERAS PÄÄOMA	12 664	11 156
Enn.maksut ja keskener.	2 249	964	Pitkäaikainen	8 903	7 385
Sijoitukset	5 624	5 721	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	8 427	6 918
Osakkeet ja osuudet	5 124	5 245	Lainat julkisyhteisöiltä	194	208
Muut lainasaamiset	279	279	Ostovelat		1
Muut saamiset	221	197	Liittymismaksut ja muut velat	282	258
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1	1	Lyhytaikainen	3 761	3 771
Valtion toimeksiannot			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 491	1 741
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	1	1	Lainat julkisyhteisöiltä	14	13
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 068	2 029	Ostovelat	1 193	961
Saamiset	2 285	1 675	Muut velat	175	136
Lyhytaikaiset saamiset	2 285	1 675	Siirtovelat	888	920
Myyntisaamiset	532	555			
Muut saamiset	834	602	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 315	23 804
Siirtosaamiset	919	518			
Rahoitusarvopaperit	22	22			
Muut osakkeet ja osuudet	22	22			
Rahat ja pankkisaamiset	761	332			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 315	23 804			

	2017	2016
Taseen tunnusluvut:		
Omavaraisuusaste, %	51,5	52,8
100* (Oma p-oma+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko p-oma-Saadut ennakot)		
Suhteellinen velkaantuneisuus %	47,2	41,6
100*(Vieras pääoma-Saadut ennakot) / Käyttötulot		
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	47,4	41,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	5482	4491
Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas	1684,1	1359,5
Lainakanta 31.12., 1000 €	10 126	8 880
Vieras pääoma - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)		
Lainat, €/as.	3 111	2 689
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	279	279
Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset		

1.19

Kunnan kokonaistulot ja -menot

	2017		2016	
	1 000 €	%	1 000 €	%
TULOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	3 514		3 320	12,1
Verotulot	10 683		10 526	38,5
Valtionosuudet	12 663		12 980	47,5
Korkotuotot	0		2	0,0
Muut rahoitustuotot	322		151	0,6
Satunnaiset tuotot				
Tulorahoituksen korjauserät				
- Käyttöom. myyntivoitot			-3	0,0
Investoinnit				
Rahoitusosuudet invest.	107			0,0
Käyttöom.myyntitulot	125		6	
Rahoitustoiminta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000			
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0		350	1,3
Oman pääoman lisäykset				
Kokonaistulot yhteensä	30 414	0,0	27 332	100,0
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	25 166		24 462	89,1
- Valmistus omaan käyttöön			-	
Korkokulut	173		181	0,7
Muut rahoituskulut	20		71	0,3
Tulorahoituksen korjauserät				
+/- Pakoll. varausten muutos				
- Käyttöom.myyntitappiot	-2			
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	2 515		1 045	3,8
Rahoitustoiminta				
Antolainasaam.lisäykset	24		50	0,2
Pitkäaik. lainojen vähenn.	1 404		1 653	6,0
Lyhytaik. lainojen vähenn.	350			
Kokonaismenot yhteensä	29 650	0,0	27 462	100,0
<u>Täsmäytys:</u>				
Kokonaistulot-Kokonaismenot	764		-130	
Muut maksuvalm.muutokset -				
Rahavarojen muutos	764		-130	

1.20

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

					Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
					<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt						
Yhtiöt						
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt					3	
Muut yhtiöt					2	1
Kuntayhtymät					6	
Osakkuusyhteisöt					4	
Yhteensä					15	1

1.21

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

	2017	2016
	1000 e	1000 e
Toimintatuotot	19 711	19 475
Toimintakulut	-40 914	-40 328
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	34	27
Toimintakate	-21 169	-20 826
Verotulot	10 657	10 502
Valtionosuudet	13 352	13 742
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	8	9
Muut rahoitustuotot	326	153
Korkokulut	-280	-302
Muut rahoituskulut	-42	-93
Vuosikate	2 852	3 185
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunitelman mukaiset poistot	-1 599	-1 537
Tilikauden tulos	1 253	1 648
Tilinpäätössiirrot	-3	-10
Tilikauden verot	-5	-2
Laskennalliset verot	-18	-4
Vähemmistöosuudet	-4	4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 223	1 636
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	48,2	48,3
100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valm.omaan käyttöön)		
Vuosikate-% poistoista	178,3	207,2
100*Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset		
Vuosikate, €/asukas	876,14	964,23
Asukasmäärä	3255	3303

1.22

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

						2017	2016
Toiminnan rahavirta							
	Vuosikate					2 852	3 184
	Tilikauden verot					-5	-2
	Tulorahoituksen korjauserät					-32	0
Investointien rahavirta							
	Investointimenot					-3 461	-2 174
	Rahoitusosuudet investointeihin					156	32
	Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot					158	8
Toiminnan ja investointien rahavirta						-332	1 048
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
	Antolainasaamisten lisäykset					-25	-50
Lainakannan muutokset							
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys					3 282	695
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys					-1 866	-2 139
	Lyhytaikaisten lainojen muutos					-402	243
Oman pääoman muutokset						48	-4
Muut maksuvalmiuden muutokset							
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset					11	7
	Vaihto-omaisuuden muutos					-1	17
	Saamisten muutos					-534	-381
	Korottomien velkojen muutos					59	-268
Rahoituksen rahavirta						572	-1 880
Rahavarojen muutos						240	-832
Rahavarat 31.12.						3 030	2 790
Rahavarat 1.1.						2 790	3 622
						240	-832
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä						-3410	-3173
5 vuodelta, €							
Investointien tulorahoitus						86,3	148,67
100* Vuosikate / Investointien omahankintameno							
Lainanhoitokate						1,5	1,43
(Vuosikate+Korkokulut) / (Korkokulut+Lainanlyhennykset)							
Kassanriittävyys, pv						23,7	17,42
365 x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella							
Asukasmäärä						3255	3303

1.23

Konsernitase ja tunnusluvut

VASTAAVA		2017	2016
		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		173	122
Muut pitkävaikutteiset menot		75	93
Ennakkomaksut		9	19
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		257	234
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		2 522	2 520
Rakennukset		20 023	19 854
Kiinteät rakenteet ja laitteet		2 599	1 890
Koneet ja kalusto		972	839
Muut aineelliset hyödykkeet		47	36
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat		2 569	1 929
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		28 732	27 068
Sijoitukset			
Osakkuusyhteisöosakkeet		905	1 000
Muut osakkeet ja osuudet		534	529
Muut lainasaamiset		80	80
Muut saamiset		238	213
Sijoitukset yhteensä		1 757	1 822
Pysyvät vastaavat yhteensä		30 746	29 124
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot		72	53
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		37	36
Muut toimeksiantojen varat		20	21
Toimeksiantojen varat yhteensä		129	110

		2017	2016
		1 000 €	1 000 €
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		85	81
Keskeneräiset tuotteet		6	8
Vaihto-omaisuus yhteensä		91	89
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset			
Lainasaamiset		81	81
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		81	81
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		1 020	1 050
Muut saamiset		1 047	750
Siirtosaamiset		834	565
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		2 901	2 365
Rahoitusomaisuusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet		22	22
Muut arvopaperit		555	616
Arvopaperit yhteensä		577	638
Rahat ja pankkisaamiset		2 453	2 152
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		6 103	5 325
V A S T A A V A A		36 978	34 559

V A S T A T T A V A A	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 076	8 076
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		1
Muut omat rahastot	241	226
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 645	1 975
Tilikauden yli-/alijäämä	1 223	1 636
Oma pääoma yhteensä	13 185	11 914
VÄHEMMISTÖOSUDET		
Vähemmistöosuudet yhteensä	222	210
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	342	333
Pakolliset varaukset yhteensä	342	333
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	85	66
Lahjoitusrahastojen pääomat	71	69
Muut toimeksiantojen pääomat	74	65
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	230	200
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	14 551	13 182
Lainat julkisyhteisöiltä	1 203	1 191
Muut velat	281	258
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	16 035	14 631
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 953	2 219
Lainat julkisyhteisöiltä	151	250
Saadut ennakot	95	116
Ostovelat	1 748	1 629
Muut velat	357	327
Siirtovelat	2 523	2 610
Laskennalliset verovelat	137	120
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	6 964	7 271
Vieras pääoma yhteensä	22 999	21 902
V A S T A T T A V A A	36 978	34 559

Konsernitaseen tunnusluvut		2017		2016
Omavaraisuusaste %		36,40		35,20
100*(Oma p-oma+Vähemm.osuus+Kons.reservi+Poistoero ja vap eht.varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)				
Suhteellinen velkaantuneisuus %		52,4		49,83
100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot				
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista		53,13		50,68
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €		4868		3611
Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas		1 495		1 093
Konsernin lainakanta 1000 €		17859		16842
Vieras pääoma - (Saadut enn.+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)				0
Konsernin lainat €/as.		5487		5099
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €		80		80
Sijoituksiin merkityt jvk.lainasaamiset ja muut lainasaamiset				
Kunnan asukasmäärä		3255		3305

2

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1

Tavoitteiden toteutuminen

170 Yleishallinto
Toiminnan kuvaus Yleishallinnon palvelualue sisältää hallintopalvelut, yhteispalvelupisteen, henkilöstöhallinnon, kunnallisverotuksen (kunnan osuus verotuskustannuksista), tykytoiminnan, asuntoasiat, työsuojelutoiminta, työterveyshuolto, työllistämisasiat sekä mm. Työtä osuuskunnasta hankkeen. Hallintopalveluihin kuuluvat mm. keskusvaalilautakunnan, valtuuston, kunnanhallituksen ja henkilöstöjaoston sihteeripalvelut.
Vastuuhenkilö Hallintojohtaja
Sitovia tavoitteita 1. Työhyvinvointiohjelman päivitys 2. Asianhallintaohjelman käyttöön otto, sähköinen arkistointi ja kokoushallinta
Toteutuminen 2017 1. Työhyvinvointiohjelman päivitys keskeytyi organisaatiossa tapahtuneiden henkilöstömuutosten ja työruuhkan takia. Vanha työhyvinvointiohjelma oli vielä voimassa 2017, ja sen toteuttamisessa keskityttiin konkreettisiin toimenpiteisiin. Työntekijöille tarjottiin lakisääteistä laajempi työterveyshuolto, jonka painopistettä siirrettiin ennalta ehkäisevään ja työkykyä ylläpitävään toimintaan, ennen aikaisen eläköitymisen vähentämiseen ja sairauspoissaolojen vähentämiseen. Omaehtoista virkistäytymistä tuettiin hankkimalla henkilöstölle Smartum kulttuuri- ja liikuntakortit, käynnistämällä ohjattu Cirkuit-kuntosaliryhmä, tarjoamalla kunnan työntekijöille uimahalli- ja kuntosalien vapaakäyttö, järjestämällä virkistys- ja liikuntailtapäiviä. 2. Tiedonhallintasuunnitelma (TOS) saatiin valmiiksi, mutta varsinaista asianhallinto-ohjelman käyttöön ottoa ei saatu toteutettu Istekin asiantuntija palveluiden ruuhkautumisen takia. Lisäksi omakin organisaatio oli ylikuormittunut. Valittava ohjelmisto on kuitenkin tiedossa, ohjelmiston käyttöön käytiin tutustumassa Mikkelissä. Asunnonhankinnan isännöinti kilpailutettiin, tehtävät siirtyvät Rautalammin kiinteistökeskuksen hallintaan 1.2.2018. Asunto-osakeyhtiöiden fuusiota valmisteli BDO.
Tunnusluvut ja mittarit

Yleishallinto	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-102 916	-90 000	-107 973,11	-17 973
M E N O T (ulkoiset)	534 216	606 450	589 284,17	-17 166
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	431 300	516 450	481 311,06	-35 139
Suunnitelmapoistot	0	0	361,93	362
Tulot (sisäiset)	-83 583	-71 410	-93 468,35	-22 058
Menot (sisäiset)	65 776	59 692	74 164,67	14 473
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-17 807	-11 718	-18 941,75	-7 224
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	413 492	504 732	462 369,31	-42 363
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	125,19	152,81	142,05	

70 Yleishallinto, työllistymistä edistävät palvelut

Toiminnan kuvaus

Kunnan työllistymistä tukevien palvelujen tarkoituksena on tukea ensisijaisesti pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistymistä ja ehkäistä työttömyyden pitkittymistä, yhteistyössä yritysten, kolmannen sektorin toimijoiden sekä muiden viranomaisten ja kunnan eri toimialojen kanssa.

Palvelun perustana työnhakijalle on motivoiva yksilöllinen tuki- ja ohjaus työn, työkokeilu- ja opiskelupaikan suunnitteluun, etsimiseen ja käynnistämiseen sekä tarvittaessa työkyky ja eläkeselvitteilyt.

Yritykselle ja työnantajalle palvelu on tukea soveltuvan työntekijän löytämiseen, mahdollisten koulutusratkaisujen selvittämiseen, ohjausta uuden työntekijän vastaanottamiseen sekä yhteyshenkilönä toimimista työnantajien ja TE-toimiston välillä.

Kunnan toimintaan järjestetään palkkatukityöjaksoja ja työkokeilumahdollisuuksia. Lisäksi käytössä on kuntalisä, jonka avulla yrityksiä ja välityömarkkinoita tuetaan taloudellisesti työllistämään pitkäaikaistyötön henkilö.

Työllistymistä tukevat palvelut on tarkoitettu paikkakuntalaisten työnhakijoiden, alanvaihtajien ja työnantajien käyttöön toimien matalankynnyksen ”työnhakukioskina”.

Vastuuhenkilö

Hallinto-osastolla (elinvoima- ja työ) on työllisyyspalveluissa yksi määräaikainen toimi.

Työllistymistä ja työhönkuntoutumista edistävää yhteistyötä tehtiin kunnassa tiiviisti sosiaalityöntekijöiden, Kokka -työpajatoiminnan, etsivän nuorisotyöntekijän sekä Työtä – osuusakunnasta-hankeen kanssa.

Rautalampi kuuluu Kuopion seudun monialaiseen yhteispalvelu verkostoon (TYP). Lisäksi yhteistyö on tiivistä Pohjois-Savo Te-toimiston kanssa.

Sitovia tavoitteita

- Työttömien määrän pysyminen alle 160 henkilön vuoden aikana. Vuoden aikana työttömien määrä vaihteli 162 - 96 hlön välillä ja työttömyysprosentti 12,7 – 7,5 % välillä. Keskimääräisesti työttömiä työnhakijoita oli 131 ja ka. työttömyys 10,3%.
- Vuoden aikana asiakkaana oli yhteensä 114 henkilöä. Asiakasohjautuvuus jakautui seuraavasti: Pitkäaikaistyöttömyys (yli 200 pv) 42 hlöä, TYP-palvelu 14 hlöä, omaehtoinen palveluun hakeutuminen 37 hlöä, työttömyysturvan ulkopuolelta (sos.toimesta) 8 hlöä, kuntouttava työtoiminta ja mt-kuntoutujien työtoiminta 13.
- Työllistäminen kuntaan. Palkkatuetulla työjaksolla (kesto 6-9 kk) oli 21 henkilöä, joista kaksi oppisopimuskoulutuksessa.
- Työllistyminen yrityksiin ja yhdistyksiin. Yrityksiin työllistyi toistaiseksi työsuhteeseen 4 hlöä ja määräaikaisten työsuhteisiin 23 hlöä. Yksi hlö aloitti yritystoiminnan. Yhdistyksiin palkkatuella työllistyi 3 hlöä määräaikaisten työsuhteeseen (kesto 6-9 kk).
- Ammatilliset opinnot aloitti 7 hlöä.
- Muita työllistymisen aktiivitoimia: työkokeilujaksot (kesto 1 – 6 kk) yrityksiin, yhdistyksiin ja kuntaan yhteensä 45 jaksoa, kuntouttavan työtoiminnan aloitus 4 hlöä, mt-kuntoutujien työtoiminnan aloitus 3 hlöä, ammatillinen kuntoutus (Kela ja työeläkevakuutus) 5 hlöä.
- Muita jatkopolkuja: Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 9 hlöä, kuntoutustuelle 1 hlö, pitkäkestoiselle sairauslomalle 2 hlöä. 3 hlöä muutti paikkakunnalta ja 2 hlöä siirtyi työttömyysturvan ulkopuolelle.
- Kelan työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannusten pysyminen alle 180 000 euroa. Tavoitteeseen päästiin erinomaisesti. Työmarkkinatuen kuntaosuuskustannukset olivat 122 488€. Vuoteen 2016 verrattuna – 32,9%.
- Monialaisen yhteispalvelun (TYP) toteuttaminen. Tavoitteen mukainen 40 – 50 ihmistä / vuosi on arvioitu korkeaksi TYP kriteereihin ja alentuneen työnhakija määrään suhteutettuna. Vuoden 2017 aikana palvelussa oli 14 henkilöä. Kaikki palvelua tarvitsevat ja TYP-kriteerit täyttävät työnhakijat otettiin palveluun. Joulukuussa 2017 prosessissa oli 6 henkilöä. Päättäneet prosessit johtivat

työeläkevakuutuksen ammatillisen kuntoutuksen käynnistymiseen, työllistymiseen, paikkakunnalta muuttoon ja määräaikaiseen työkyvyttömyys-eläkkeeseen.

- Nuorten jatkosuunnitelmien edistäminen. Alle 30-vuotiaita nuoria työllistyi avoimille työmarkkinoille, aloitti opiskelun ja siirtyi myös etsivän nuorisotyön ohjaukseen.
- Kunnan palkkatukityöjaksoilla olleiden henkilöiden työllistyminen palkkatukijakson päätyttyä. Kolme henkilöä työllistyi toistaiseksi työsuhteeseen yrityksiin.
- Eläkeselvittelyihin hankittiin ostopalveluina kaksi neuropsykologin resurssiselvitystä ja yksi erikoislääkärin konsultaatio

Perusteluita

Vuoden 2017 aikana tiivistettiin monialaista (TYP) yhteistyötä. TE-palvelujen asiantuntija kävi keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa Rautalammin tapamassa TYP ja tuetun työllistymisen (PL 3) työsuunnittelijan työparia. Työllistymistä edistävää yhteistyötä tehostettiin sosiaalityöntekijöiden, etsivän nuorisotyöntekijän ja Kokka-toiminnan kanssa.

Kunta vastaa Kelan työmarkkinatuen kustannuksista seuraavasti: 50 % 300 – 999 päivää ja 70 % yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta. Pitkäaikaistyöttömyys on vähentynyt huomattavasti ja kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kustannukset ovat laskeneet kuluneen vuoden aikana 32,9% (59 986€). Pohjois-Savon kuntien alueella kustannussäästö on suurin (Pohjois-Savon kunta-taloustyöryhmän tiedote 23.2.2018). Joulukuussa 2016 yli 300 pv työmarkkinatukea saaneita henkilöitä oli 41, kun vastaava luku joulukuussa 2017 oli 23 henkilöä.

Työsuunnittelija on haastatellut kaikki pitkäaikaistyöttömät. Vuoden 2017 alusta lähtien Kela on toimittanut koosteen myös 200 päivää työmarkkinatukea saaneista henkilöistä, jotka ovat työttömyyden pitkittyessä 300 päivään saakka, tippumassa kuntaosuus kustannusten piiriin. Kaikki 200 päivää työmarkkinatukea saaneet henkilöt on myös kutsuttu haastatteluun ja käynnistetty ohjausyh-teistyö. Näin useille työnhakijoille on löytynyt työtä, työkokeiluja tai opiskelupaikkoja ja pitkittyvä työttömyys on saatu katkaistua.

Yhteistyötä työantajien ja työllisyysden hoitoon osallistuvien yhteistyötahojen kanssa on tiivistetty. Erityisesti terveydenhuollon, työeläkevakuutuslaitosten ja Kelan yhteistyö on lisääntynyt työ- ja toimintakyvyn selvittelyjen ja ammatillisen kuntoutuksen osalta.

Kunnan sisäinen yhteistyö eri toimialojen, hankkeiden ja projektien kanssa on lisääntynyt ja jouhevoitunut mm. palkkatukityöllistymisen ja ohjattujen työkokeilujen järjestämisen osalta. Työllisyyspalveluissa oli yksi sosionomia AMK opiskelija suoritti 10 vk palveluohjauksen työssä-oppimisjakson

Tunnusluvut ja mittarit**Määräraha- ja tulotaulukko /Työllisyys**

	TA 2016	TA 2017	TP 2017	Muutos	TA 2018
Toimintatuotot	-91 299	-80 800	-97 154	16 354	-80 800
Toimintakulut	235 968	289 400	254 425	34 975	287 281
Toimintakate/jäämä	144 669	208 600	157 271	51 329	206 481

Tunnusluvut ja mittarit 2016 – 2017

	2016 / keskiarvo	2017 / keskiarvo
Työllinen työvoima	1321	1267
Työttömiä työnhakijoita	165	131
Työttömien osuus % työvoimasta	12,5	10,3

366 Työtä osuuskunnasta- hanke

Toiminnan kuvaus

Työtä osuuskunnasta- hankkeen tavoitteena oli perustaa työosuuskunta Rautalammin kunnan ja Suonenjoen kaupungin alueelle yhdeksi paikallisen työllistymisen välineeksi ja palvelutarjonnan monipuolistajaksi. Tavoite konkretisoitui 12.1.2017 Pirtsakki Osuuskunnan perustamiskokouksessa. Kaupparekisteriin osuuskunta merkittiin 27.2.17, jonka jälkeen varsinainen liiketoiminta saattoi alkaa. Pirtsakki Osuuskunnan lisäksi hanke on ollut mukana perustamassa Kosken Tuike Osuuskuntaa, joka pyörittää Kosken Puotipiika-nimistä kyläkauppaa.

Hankkeen panos osuuskuntien perustamisessa ja niiden toiminnan käynnistämisessä on ollut merkittävä. Osuuskuntakoulutuksen ja yrittäjäyysvalmennuspäivien järjestämisen ohella työntekijät ovat haastatelleet yli 20 työosuuskuntatoiminnasta kiinnostunutta henkilöä vuoden 2017 aikana. Haastattelujen avulla on pystytty selvittämään, onko osuuskunta heille sopiva väylä työllistymiseen. Osuuskuntareeneissa, joita alkuvuodesta järjestettiin viikoittain ja loppuvuodesta kahden viikon välein, käytiin käytännön läheisesti läpi osuuskunnan toimintaan, kuten toiminnan organisointiin, markkinointiin ja talouden hallintaan, liittyviä asioita. Treenit toimivat myös jäsenyydestä kiinnostuneille väylänä tutustua toimintaan.

Kouluttamisen, neuvonnan ja aktiivisen tiedottamisen ohella hanke on rakentanut verkostoja, joiden kautta osuuskuntayrittämisestä kiinnostuneet henkilöt pystyvät ohjautumaan toiminnan piiriin hankkeen päätyttyäkin. Keskeisessä asemassa on kuntien työllisyyspalveluiden ja Te-toimiston henkilökunta.

Hankkeeseen on palkattuna kaksi henkilöä: projektipäällikkö sekä osuuskuntaohjaaja. Työtä osuuskunnasta- hankkeelle on nimetty seurantaryhmä, jonka puheenjohtajana toimii Suonenjoen kaupunginjohtaja Juha Piironen. Seurantaryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Vastuhenkilö

Projektipäällikkö Merja Kirjasniemi

Sitovia tavoitteita

Hankesuunnitelmassa hankkeen keskeisimmiksi tavoitteiksi on asetettu:

- Viidestä kymmeneen henkilöön työllistyy osuuskunnassa
- Osuuskunta jatkaa ja kehittää toimintaansa, vakiintuu osaksi paikallisia työllistymispolkuja
- Paikalliset yritykset saavat tarvittaessa lyhytaikaistakin työvoimaa
- Avustustehtävissä ja kotipalvelussa on saatavissa palveluja ja työvoimaa
- Toimintamalli on levitettävissä

Perusteluita

Hankkeen aikana Pirtsakki osuuskunnassa on työllistynyt 12 henkilöä osa-aikaisesti. Osuuskunnan toiminnan vakiintumisen puolesta puhuu se, kiinnostuneita uusia henkilöitä on ottanut yhteyttä hankkeeseen tasaiseen tahtiin ja heitä on neuvottu osuuskuntayrittämisessä. Pirtsakin jäsenmäärä on kasvanut kymmenestä perustajasta neljääntoista.

Yrityksille tehdyn palvelutarvekyselyn mukaan etenkin rautalampilaisissa yrityksissä on tarvetta tilapäisten töiden tekijöille ja yrittäjät ovat valmiita käyttämään osuuskunnan palveluita, jos osajia sitä kautta löytyy. Kotipalvelu (mm. siivous) ja avustustehtävät (henkilökohtainen avustaminen) kuuluvat osuuskunnan palveluvalikoimaan.

Hanke on herättänyt kiinnostusta myös toimialueensa ulkopuolella. Pirtsakki osuuskunta suunnittelee laajentavansa toimialuettaan Rautalampi-Suonenjoki- akselin ulkopuolelle.

Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)

Toteutuneet ja ELY-keskuksen maksuhakemuksissa hyväksymät kustannukset 2017:

palkat	74934,56	Hanketyöntekijöiden palkat
palkkiot	5927,64	Koulutusten asiantuntijapalkkiot
vuokrat	441,29	Koulutusten tilavuokrat
matkat	2650,94	Hanketyöntekijöiden matkakulut ja Pirkanmaan opintomatka
muut	5032,94	Ruotsin opintomatka sekä vähäiset toimistotarvike- ym. hankinnat
YHTEENSÄ	88987,37	
Rahoitus:		
EU ja valtio	62291,16	70 %
Suonenjoki	13348,11	15 %
Rautalampi	13348,11	15 %

180 Taloushallinto

Toiminnan kuvaus

Taloushallinto sisältää palkanlaskentapalvelut, kirjanpito- ja perintäpalvelut ostopalveluna Kuntalaskennasta. Myynti- ja ostoreskontran, hankkeiden maksatukset, perintään osallistumisen ja aictpalvelut kunnan toimintana.

Vastuuhenkilö

Hallintojohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Ajantasainen talouden raportointi, sujuva yhteistyö Kuntalaskennan kanssa (raportointi, perintä).
2. Tietokoneohjelmistojen päivitys Office 365
3. Henkilöstön lomat, koulutus, muut poissaolot hoidetaan sähköisesti, Essi-ohjelman kautta

Toteutuma

Raportointia on kehitetty, turhia raportteja on poistettu. Perintä toimii aiemmin sovittujen periaatteiden mukaisesti, hallitokunnilla on oma tärkeä rooli siinä, että saatavat eivät jää ”roikkumaan”. Office 365 ohjelmisto hankittiin. Koulutus järjestelmään järjestetään vuoden 2018 alkupuolella. Essi ohjelman käyttö parantunut, raportit ovat luotettavampia kuin aiemmin esin. sairaslomien osalta.

Tunnusluvut ja mittarit

1. reklamaatioita 0
2. ohjelmistot kaikilla koneilla, toteutus siirtyi.
3. Essi ohjelmaan saatu poissaolot mm. esimiesten myöntämät sairaslomat paremmin, vielä on kuitenkin parannettava.

Taloushallinto	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-61 702	-40 000	-53 826,22	-13 826
M E N O T (ulkoiset)	550 742	554 981	571 485,29	16 504
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	489 040	514 981	517 659,07	2 678
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)	-223 757	-318 594	-313 774,88	4 819
Menot (sisäiset)	27 199	19 070	22 932,98	3 863
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-196 558	-299 524	-290 841,90	8 682
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	292 482	215 457	226 817,17	11 360
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	88,55	65,23	69,68	

26 Elinkeinotoimi

Toiminnan kuvaus

Elinkeinotoimen tehtävänä on edistää Rautalammin elinkeinoelämän kokonaisvaltaista kehittymistä yhdessä eri sidosryhmien kanssa. Elinkeinotoimen toiminta perustuu valtuuston hyväksymiin kuntastrategiaan sekä yritys- ja elinkeinostrategiaan.

Vastuushenkilö

kunnanjohtaja, elinkeinoasiamies

Sitovia tavoitteita

1. Yritysmäärän nettokasvu viidellä ja työpaikkojen määrän kasvu 5-10 työpaikalla.
2. Olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen
3. Sukupolven- ja omistajanvaihdosten edistäminen
4. Yritysten työvoimatarpeen täyttäminen
5. Yritysten kehittämis- ja investointihankkeiden edistäminen
6. Uusi yritys- ja elinkeinostrategia käyttöön 2017
7. Yritysvaikutusten arviointi käyttöön kunnan toimielinten ja lautakuntien valmistelu- ja päätöksentekoprosesseissa
8. Matkailutoimialan kokonaisvaltainen kehittäminen kansallispuiston statusta ja Enonniemen vuorimaisema-aluetta hyödyntäen
9. Jokaiselle kotikuntaan uuden yrityksen perustavalle kokoaikaisesti yrittäjän työllistävälle yritykselle myönnetään 1000 euron kannustintuki. Mikäli yrittäjä (tai yli 50% yrityksen äänivallasta) on alle 25-vuotiaalla yrittäjällä, on tuen määrä 2000 euroa.
10. Kuntamarkkinoinnin kokonaisvaltaisen suunnitelman tekeminen vuonna 2017.

Perusteluita

Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)

1. Yritysmäärän muutos 1-12/2017 -1 (perustettuja 10, lakanneita 11)
2. Toimintaedellytyksien kehittäminen tapahtuu ennen kaikkea kehittämishankkeiden kautta, joita hallinnoi Kehitysyhtiö SavoGrow. Rautalampilaiset yrittäjät ovat osallistuneet esimerkiksi seuraaviin hankkeisiin: TechnoGrowth 2.0, Yritys oppii ja menestyy, MikroGrow ja eMaaseutu. Yritysten kehittämishankkeisiin ja toimintaympäristön kehittämishankkeisiin liittyviä neuvontatapahtumia oli vuoden aikana yhteensä 56.
3. Vuoden aikana ei tapahtunut omistajanvaihdoksia (neuvontatapahtumat), mutta jatkajaa etsiviä yrityksiä on 5-10 kappaletta.
4. Työvoimatarpeen täyttämisessä on tehty tiivistä yhteistyötä hallinto-osaston työsuunnittelijan kanssa. Työttömien määrä vuoden aikana oli keskimäärin 131 eli 10 %. Alimmillaan määrä oli lokakuussa, jolloin työttömien määrä oli 96 eli 7,5 %, korkeimmillaan määrä oli tammikuussa: 162 (12,7 %). Avointen työpaikkojen määrä oli keskimäärin 10 ja uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin keskimäärin 12 kuukaudessa. Tietyillä ammattialoilla työvoiman saatavuus on haasteellista, esimerkiksi metallialan yritykset täyttävät työvoimatarpeen ulkomaisella vuokratyövoimalla kotimaisen tarjonnan puuttumisen vuoksi.
5. Vuoden aikana Rautalammissa toteutui kaksi teollista laajennusinvestointia ja yhden uuden teollisuusrakennuksen investointi. Kehittämishankkeissa painopiste on ollut yritysten osallistumisessa yleisiin kehittämishankkeisiin, mutta myös joitakin yrityskohtaisia kehittämishankkeita on ollut käynnissä. Tekesin rahoitusta tai avustuksia myönnettiin tai maksettiin vuoden aikana viidelle paikkakuntalaiselle yritykselle.

6. Uuden elinvoimaohjelman valmistelu käynnistyi loppuvuodesta, mutta käytännön syistä (esim. elinkeinotoimesta vastaavan kunnanjohtajan vaihtuminen) ohjelman valmistuminen siirtyi vuodelle 2018.
7. Yritysvaikutusten arviointi on otettu käyttöön elinvoimalautakunnassa ja käyttöönotto on tarkoitus laajentaa muihin toimielimiin vuoden 2018 aikana.
8. Ks. Rautalammin-Konneveden luontomatkailun koordinoitihankkeen ja Kiehtova maisema -hankkeen raportit.
9. Kannustintukia myönnettiin yhteensä seitsemälle yritykselle.
10. Kuntamarkkinoinnin kokonaisvaltaisen suunnitelman tekeminen siirtyi vuodelle 2018.

Tapahtumatyyppi	2015	2016	2017	Yhteensä
Yhteydenotto	115	63	43	221
Toimintaympäristön kehittämishankkeiden neuvonta	112	38	16	166
Yrityksen kehittämishankkeet	49	34	23	106
Koulutus	12	33	32	77
Rahoitusneuvonta	37	18	4	59
Perustamisneuvonta	22	6	23	51
Yrityskäynti	4	3	43	50
Muu tapahtuma	14	6	24	44
Yrityksen kehittämishankkeet	0	8	33	41
Asiakaskäynti	21	3	11	35
Starttirahalausunto	14	5	3	22
Muut	12	26	11	49
Yhteensä	412	243	266	921

Lähde: Kehitysyhtiö SavoGrow Oy:n asiakastietojärjestelmä

Elinkeinotoimi	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-236 471	-378 821	-288 374,16	90 447
M E N O T (ulkoiset)	451 246	686 363	585 956,18	-100 407
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	214 775	307 542	297 582,02	-9 960
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)	-890	0	0,00	0
Menot (sisäiset)	14 867	14 180	8 769,71	-5 410
TOIMINTAKATE (sisäiset)	13 977	14 180	8 769,71	-5 410
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	228 752	321 722	306 351,73	-15 370
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	69,26	97,40	94,12	

270 Maaseututoimi
Toiminnan kuvaus Sydän-Savon maaseutupalvelu vastaa yhteistoiminta-alueen maaseutuhallinnon hoitamisesta ja toimii myöskin maaseutuyrityksen kehittämistyössä. Rautalammin kunnassa hoidetaan myös yksityisteiden hallinnointiin liittyviä tehtäviä.
Vastuuhenkilö Maaseutuasiamies
Sitovia tavoitteita 1. Maaseutuviranomais- ja kehittämispalveluiden hyvä saavutettavuus. 2. Henkilöstön ammattitaidon hyödyntäminen ja palveluiden hallittu kustannuskehitys.
Perusteluita Maaseutuhallinnon viranomaistehtäviin käytetty n. 80 % työajasta ja yksityistieasioihin, kehittämistehtäviin sekä valmiussuunnitteluun on käytetty n. 20 % työajasta.
Tunnusluvut ja mittarit Maatalouden viljely ja eläinperusteisia tukia maksettiin 120:lle tilalle n. 4,2 miljoonaa euroa vuonna 2017. Viljeltyä peltoa Rautalampilaisilla tiloilla on n. 4.400 ha ja maitoa tuotettiin 25.11ä tilalla 5,2 milj. ltr. Rautalammin kunnassa maksettiin yksityisteiden kunnossapitoavustusta 96:lle tielle 50767 €.

Maaseututoimi	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)				
M E N O T (ulkoiset)	52 527	60 660	54 589,90	-6 070
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	52 527	60 660	54 589,90	-6 070
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	6 687	4 446	6 116,12	1 670
TOIMINTAKATE (sisäiset)	6 687	4 446	6 116,12	1 670
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	59 215	65 106	60 706,02	-4 400
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	17,93	19,71	18,65	

307 Perusturvan hallinto					
Toiminnan kuvaus Perusturvan hallinto tuottaa laadukasta johtamista ja toimivia perusturvan hallinto- ja toimistopalveluita, jotka mahdollistavat laadukkaiden peruspalveluiden tuottamisen.					
Vastuhenkilö Perusturvajohtaja					
Sitovia tavoitteita Lakisääteiset palvelut tuotetaan laadukkaasti ja päätökset tehdään määräajassa koko perusturvassa. Vuoden 2017 aikana valmistauduttiin tulevaan sote- uudistuksen selvittämällä palvelujen tuotantovaihtoehtoja uudistuksen jälkeen.					
Perusteluita					
Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)					
	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Perusturvalautakunnan kokouksia	9	6	7	9	11
Käsiteltyjä asioita	105	63	72	85	101
100% päätöksistä on tehty määräajassa.					

Perusturvan hallinto	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	0	-1 400	-33 705,80	-32 306
M E N O T (ulkoiset)	143 098	134 482	139 375,42	4 893
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	143 098	133 082	105 669,62	-27 412
Suunnitelmapois tot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	65 893	82 059	85 088,69	3 030
TOIMINTAKATE (sisäiset)	65 893	82 059	85 088,69	3 030
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	208 990	215 141	190 758,31	-24 383
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	63,27	65,14	58,60	

310 Sosiaalipalvelut

Toiminnan kuvaus

Sosiaalipalvelut tuottavat ehkäiseviä ja korjaavia sosiaalipalveluita niiden tarpeessa oleville kuntalaisille. Lastensuojelun tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten kasvuympäristön olosuhteita siten, että lapset voivat hyvin ja mahdollisimman moni lapsi voi asua omassa kodissaan.

Mielenterveys- ja päihdetyössä tärkeänä tavoitteena on turvata mielenterveysneuvolan palveluiden säilyminen Rautalammillla.

Kokkatoiminta tuottaa laadukasta kuntouttavaa työ- ja päivätoimintaa erityisryhmille. Kokkatoiminnassa olevan nuortenpajan tavoite on estää syrjäytymistä. Lähtökohtana on tukea nuoria opiskelemaan, työhön tai ohjata nuori muihin hänen tarvitsemiinsa palveluihin. Pajan toiminta-ajatus on arjen hallinnan oppiminen työtoiminnan avulla. Paja tuottaa matalankynnyksen palvelua kaikille tarvitseville Rautalammillla asuville alle 29- vuotiaille nuorille henkilöille.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen ilman aiheetonta viivystystä. Asiakkaiden sosiaalisen tilanteen selvittely ja tarpeellinen tuki aikuissosiaalityön keinoin. Merkittävä väline on kuntouttava työtoiminta.

Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon uusille asiakkaille laaditaan toimintakykyarvioon perustuvat erityishuolto-ohjelmat ja hoito- ja palvelusuunnitelmat. Niiden mukaiset palvelut järjestetään ilman aiheetonta viivästystä. Voimassa olevat hoito- ja palvelusuunnitelmien tarkistetaan ja päivitetään vähintään joka toinen vuosi.

Vastuuhenkilö

Sosiaalityöntekijät.

Vastaava ohjaaja

Nuorten työpajaohjaaja

Sosiaalityöntekijä

Sitovia tavoitteita

Lisätään avopalveluiden käyttöä mahdollisuuksien mukaan korvaamaan palveluasumista.

Perhetyön tavoitteena on lastensuojeluasiakkaiden muutostyön toteuttaminen siten, että sijoitusten tarve ei kasva. Lisäksi kotipalvelun perhetyön tarve kunnassa tyydytetään.

Päihdehuollossa ja mielenterveystyössä tavoitteena on mielenterveys- ja päihdestrategian mukaisesti ennaltaehkäisevätyö yhteistyötahojen kanssa niin, että päihhteiden vuoksi sairaalassa hoidettujen määrä laskisi alle 10/1000 asukasta kohti, eli alle 30 asiakasta.

Sosiaalityön henkilöstömitoitus nostetaan Stm:n suosituksen tasolle.

Työpajatoiminnan jatkuva kehittäminen. Asiakaslähtöisen toiminnan tehostaminen.

Laadukkaiden nuortentyöpajatoimintojen tuottaminen. Juhlavuosi huomioidaan toiminnassa.

Nuortenpaja:

Kaikille nuorille tehdään yksilöllinen suunnitelma, mihin tavoitteet ja askelmerkit kirjataan. Kuntoutumista tavoitellaan työn tekemisen kautta. Lisäksi toiminnassa on yksilöllisessä suunnitelmassa räätälöity moniammatillinen yhteistyö asiakkaan tarpeen mukaan sekä ryhmätoiminta (nuorten ryhmä).

Ammattitaidon kehittäminen: Nuortenpajan ja etsivännuorisotyön yhteinen ohjausryhmätoiminta jatkuu laadukkaana ja toimintaa ohjaavana. Paja kuuluu Valtakunnalliseen Työpaja verkostoon ja osallistuu yhdistyksen toimintaan koulutusten osalle soveltuvien osin. Paja toimii aktiivisesti alueella Savon alueverkoston jäsenenä.

Toimeentulotuki:

Kaikki asiakkaat saavat ajanvarausajan viimeistään viiden arkipäivän sisällä. Päivystysasiakkaat saavat palvelun saman päivän aikana.

Kelan kanssa tehdään yhteistyötä siten, että asiakkaan sosiaalinen tilanne ei viranomaistyön johdosta heikkene mm. perusnormin alentamistilanteissa.

Vammaispalveluissa kaikilla asiakkailla on voimassaoleva ja laadukas palvelusuunnitelma sekä tarvittavat palvelut.

Palveluita tuottavien yritysten valvonta niiden palveluiden laadun varmistettavaksi.

Perusteluita

Avopalveluita ostettu talousarvion mukaisesti. Kotiin annettavan avopalvelun tarve on kasvanut edelleen.

Sijoitusten tarve kasvoi lastensuojelussa. Kotipalvelun perhetyötä kyettiin tarjoamaan tarpeen mukaan. Lastensuojelun laitoshoidon ylitti talousarvion 233 t €. Ylitys katettiin osittain sosiaalihuollon muista kustannuspaikoista ja osittain lisämäärärahalta, jota sosiaalihuollon palveluihin myönnettiin 240 t.

Kokkatoiminta on tuottanut tavoitteiden mukaisesti palveluja erityisryhmille. Kokkatoiminnan kehittäminen jatkui. Kokkatoiminnan käyttöpäivien määrää on hieman lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Asiakkaiden määrä työpajalla ennallaan, nuorten työpajan asiakasmäärä laskussa, uusia asiakkaita toivotaan lisää.

Kehitysvammaisten avohuollon ohjaus on jatkunut laadukkaana ja oikea-aikaisena.

Nuortenpajassa perusarjen ja toimintojen selkeyttäminen ja terävöittäminen tavoitteellisesti aloitettu. Starttipajan käynnistämiseen liittyvät selvitystyöt ja kartoittaminen aloitettiin. Etsivän nuorisotyön kanssa toteutettava nuortenryhmä kokoontui viisitoista kertaa eri teemoilla.

Toimeentulotuki:

Ajanvarausajat on pystytty toteuttamaan tavoitteen mukaisesti. Kelan yhteydenottopyyntöjen mukaisesti on asiakkaat kutsuttu vastaanotolle. Tarpeen mukaisesti on tehty yhteistyötä työsuunnittelijan kanssa.

Vammaispalveluiden sosiaalityöntekijä on päivittänyt palvelusuunnitelmat. Vammaispalvelut ylitti talousarvion 510 t €:lla. Ylitys kohdistui palveluiden ostoihin. Ylitys katettiin osittain sosiaalihuollon muista kustannuspaikoista ja osittain lisämäärärahalta, jota sosiaalihuollon palveluihin myönnettiin 240 t.

Kehitysvammahuollon asiakkailla ja asumispalveluissa asuvilla vammaisella henkilöillä on ajantasaiset palvelusuunnitelmat laadittu ja tarkistettu.

Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)

ASIAKKAAT	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2017
Kuntouttavassa työtoiminnassa	6	6	6	6	2
Työkokeilussa	9	6	12	9	2
Kuntoutustueella	2	0	0	1	3
Opiskelijoita	1	0	1	1	4
Palkkatueella	8	8	4	5	1

Työtoiminnan (Kokkatoiminnan) asiakkaat:	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP2016	TP 2017
Mielenterveyskuntoutujat	16	11	15	14	15
Kehitysvammaiset rautalampilaiset	11	11	11	12	13
Kehitysvammaiset ulkopaikkakuntalaiset	6	6	6	4	4
Kuntouttava työtoiminta/palkkatuki	9	6	12	9	11
Harjoitteelijat oppilaitoksista	2	0	0	1	0
Muut asiakkaat	1	0	1	1	0
Alihankintatyöllistäjät	8	8	4	5	3
Pesulan yritys- ja yhteisöasiakkaat	30	28	28	26	26

	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Huostaanotettuja lapsia	4	3	3	3	6
Sijoitukset:					
Laitokset	0	1	1	2	3
Sijaisperhehoito	4	2	2	2	2
Jälkihuollettavat	2	2	2	2	1
Palveluasuminen (päihde ja mielenterveys)	16	16	16	16	13

	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Toimeentulotuesta osalliseksi tulleet kotitaloudet	158	147	160	147	0
Perustoimeentulotukea saaneita kotitalouksia	150	137	160	143	0
Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea saaneita kotitalouksia	22	42	30	24	27
Kuntouttavan työtoiminnan parissa henkilöä	29	15	29	17	11

	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Vammaisten kuljetuspalveluja saaneet	142	143	145	104	92
Asumonmuutostöitä	26	17	38	16	18
Henkilökohtaisia avustajia / asiakkaalla	16	22	24	23	27
Vammaisten asumispalveluissa	12	13	12	14	17
Laitoshoidossa	5	3	3	5	4
Perhehoidossa	1	1	1	1	1

Sosiaalipalvelut	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-437 717	-220 800	-321 063,58	-100 264
M E N O T (ulkoiset)	3 287 145	3 164 613	3 528 525,66	363 913
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 849 428	2 943 813	3 207 462,08	263 649
Suunnitelmapois tot				
Tulot (sisäiset)	-15 598	-13 572	-15 660,24	-2 088
Menot (sisäiset)	53 553	59 340	55 859,03	-3 481
TOIMINTAKATE (sisäiset)	37 955	45 768	40 198,79	-5 569
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 887 383	2 989 581	3 247 660,87	258 080
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	874,17	905,11	997,75	

330 Kotihoito ja vanhustalpalvelut

Toiminnan kuvaus

Kotihoido tuottaa oikea-aikaisia ja kustannustehokkaita palveluja kuntalaisille. Kotihoidon ja tukipalvelujen avulla pyritään turvaamaan asiakkaan hyvä elämä sekä tukemaan asiakkaan kotona asumista mahdollisimman pitkään. Omaishoitajuuksia tuetaan erilaisten palvelukokonaisuuksien avulla. Henkilöstö 27: (Kotipalvelu 18, Aapeli 6, KSH 3) 1 kotihoidon vastaava, 3 sairaanhoitajaa/terveydenhoitajaa, 19 lähihoitajaa, 4 kodinhoitajaa ja 1 yhteinen fysioterapeutti palveluasumisen kanssa.

Palveluasuminen:

Palvelukoti Pauliinassa tarjotaan rautalampilaisille vanhuksille 15 pysyvää ja kolme lyhytaikaista tehostetun palveluasumisen paikkaa. Lyhytaikaisella tehostetulla palveluasumisella tuetaan ikäihmisten kotona asumista ja mahdollistetaan 25 omaishoitajan vapaapäivien toteutuminen.

Päivätoimintaa tarjotaan 20 kotona asuvalle yli 65 v asiakkaille kotona pärjäämisen tueksi.

Henkilöstö: palveluasumisen vastaava, 1 sairaanhoitaja, 8 lähihoitajaa, 1 perushoitaja, 1 hoitaja ja yhteinen fysioterapeutti kotihoidon kanssa.

Ostopalvelut:

Tuottaa ostopalveluna laadukasta tehostettua palveluasumista sen tarpeessa oleville kilpailutuksen mukaisesti. Noin 50 % tehostetusta palveluasumisesta tuotetaan ostopalveluna.

Ostopalvelupaikat järjestetään mahdollisuuksien ja asiakkaiden toiveiden mukaan oman kunnan alueelta, joka on vanhustalpalvelulain suositusten mukaista.

Vastuuhenkilö

Kotihoidon vastaava.

Palveluasumisen vastaava.

Sitovia tavoitteita

Kotihoido:

Henkilökunnan täydennyskoulutus.

Kehitetään palveluja muuttuvia tarpeita vastaavaksi.

Vastataan vanhusväestön lisäksi myös nuorempien ikäryhmien lisääntyvään palveluntarpeeseen.

Lisätään yhteistoimintaa muiden palvelualojen kanssa päällekkäisen työn ehkäisemiseksi.

Yhteistyötä läheisten ja yhteistyötahojen kanssa tiivistetään.

Palveluasuminen:

Tasapuoliset ja oikea-aikaisesti kohdennetut palvelut, asiakaspaikat täynnä lähes koko vuoden.

Inhimillinen, oikeudenmukainen ja laadukas asiakasta kunnioittava hoito ja saattohoidon järjestäminen hoitokodin sallimissa puitteissa.

Päivätoiminta jatkuu kolmena päivänä viikossa.

Teemapäivien järjestäminen vähintään neljä kertaa vuodessa vuodenaikojen mukaan.

Paikalliskulttuurin huomioiminen.

Ostopalvelut:

Tarkastuskäynnit toteutetaan vallitsevan lainsäädännön pohjalta laadukkaasti ja ohjauksellisesti.

Perusteluita

Kotihoidossa on tehostettu oikea-aikaista palvelun tuottamista mm. ennalta ehkäisevällä työllä ja päällekkäisyyksien poistamisella. Yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa on tehostettu. Riskikohteita on kartoitettu ja poistettu mahdollisuuksien mukaan. Mobiilien käyttöönottoa on lisätty molemmissa tiimeissä ja kaikki käynnit pyritään tilastoimaan entistä tehokkaammin. Asiakkaiden toimintakyky on huomattavasti alentunut verrattaessa entiseen ja se näkyy pitentyneinä asiakaskäynteinä ja hoidettavuuden

lisääntymisenä. Toimintakauden aikana lapsiperheiden kotipalvelua oli edellistä vuotta vähemmän. Työtehtävien tarkastelun myötä yksi sairaanhoitajan virka muutettiin lähihoitajan toimeksi 1.4.2017.

Palveluasuminen:

Teemapäiviä toteutettu muun muassa pääsiäistä ja vappua, kansallista veteraanipäivää, juhannusta, Itsenäisyyspäivää ja joulua viettämällä.

Pysyvillä asukaspaikoilla vajetta elokuun aikana ja jaksoilla vajavuutta vähän myös.

Päivätoimintaa järjestetty kolmena päivänä viikossa täysille ryhmille, heinäkuun aikana päivätoiminnan tauko.

Henkilökunnalla keskimääräistä enemmän työolomia.

Palvelukoti Pauliinan hoitajakutsujärjestelmä päivitetty vastaamaan nykypäivää rikkoutumisen johdosta.

Ostopalvelut:

Kunnan alueella sijaitsevien vanhusten tehostetun palveluasumisen ostopaikkojen hoito- ja palvelusuunnitelmat päivitetty.

Valvontakäynnit suoritettu toukokuun aikana.

Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)

	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Kotipalvelun asiakaskäynnit	35785	36759	45000	36986	42374
Kotipalvelun kotitaloudet	119	167	150	164	160
Kotipalvelun tukipalvelujen käyttäjät	142	260	130	287	90
Palvelun kartoitus/					
Ennalta ehkäisevät kotikäynnit	28		50	61	61
Seniorineuvolakäynnit	122	50		0	0
Omaishoidon tuki	34	34	40	33	29
Aapelin turvapalvelukäynnit	1019	1520	1500	1460	1200
Kotisairaanhoidon asiakaskäynnit	2414	2449	2393	2447	2684

	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Palveluasuminen kunnan omat	27	27	27	9759 vrk	9343 vrk
Palvelukoti Pauliina	18	18	18	6435 vrk	6303 vrk
Palvelukoti Aapeli	9	9	9	3294 vrk	3040 vrk
Palveluasumisen ostopalvelut	37	31	34	9244 vrk	8271 vrk
Päivätoiminnan asiakaskäynnit	632	637	650	724	751
Perhehoito			4	1	0

Kotihoito ja vanhuspalvelut	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-709 422	-674 800	-862 283,09	-187 483
M E N O T (ulkoiset)	3 153 838	3 326 687	3 238 175,87	-88 511
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 444 417	2 651 887	2 375 892,78	-275 994
Suunnitelmapois tot	57 614	55 956	59 174,76	3 219
Tulot (sisäiset)	0	0	-12 208,99	-12 209
Menot (sisäiset)	391 753	377 294	397 694,85	20 401
TOIMINTAKATE (sisäiset)	449 366	433 250	444 660,62	11 411
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 893 783	3 085 137	2 820 553,40	-264 584
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	876,11	934,04	866,53	

335 Ravintokeskus					
Toiminnan kuvaus					
Tuottaa ruokapalvelut kunnan oppilaitoksiin, lapsille ja vanhuksille.					
Vastuhenkilö					
Ravitsemuspäällikkö					
Sitovia tavoitteita					
Tasalaatuista ja lähiruokaa tarjoava keittiö. Käytämme vakioruokaohjeita ja ostetaan läheltä tuotettuja elintarvikkeita tarjonnan mukaan					
Ostettu läheltä marjoja, sieniä, kurkut ja tomaatit. Paikkakunnan talkkunajauhoja käytetään myös samoin haukimassa ja muikut.					
Perusteluita					
Ostettu läheltä marjoja, sieniä, kurkut ja tomaatit. Paikkakunnan talkkunajauhoja käytetään myös samoin haukimassa ja muikut.					
Laitteiden huoltokustannus ylittyy, koska tehtiin kaikille keittiölaitteille yleishuolto.(Aikaisemmin tehty vuonna 2015 keväällä) Paine ja yksi uuni vaatii jatkuvaa korjausta, koska käyttöikä on ylittynyt.					
Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)					
Ateriat:	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Vanhukset	160 818	164 764	147 180	151 833	51182 kpl
Koululaiset			73 036	83 069	108722 kpl
Muu			10 000	10 000	9811 kpl
Aterian hinta:					
Vanhukset	5,00 €	5,00 €	5,00 €	5,00 €	5,00 €
Lapset ja koulut	2,60 €	2,60 €	2,60 €	2,60 €	2,60 €

Ravintokeskus	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-53 834	-56 482	-50 677,11	5 805
M E N O T (ulkoiset)	476 533	477 576	442 980,35	-34 596
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	422 699	421 094	392 303,24	-28 791
Suunnitelmapois tot				
Tulot (sisäiset)	-512 650	-536 618	-535 752,01	866
Menot (sisäiset)	48 315	25 464	48 107,68	22 644
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-464 335	-511 154	-487 644,33	23 510
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-41 637	-90 060	-95 341,09	-5 281
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	-12,61	-27,27	-29,29	

360 Kansanterveystyö

Toiminnan kuvaus

Perusterveydenhuollon toteuttamisesta vastaa Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä. Alueen väestöpohja on noin 10700 henkilöä. Kuntayhtymän toiminta jatkuu kahdella jäsenkunnalla, Suonenjoki ja Rautalampi vuoden 2013 alusta.

Molemmilla paikkakunnilla toimivat terveysasemat. Alueelliselle väestövastuulle perustuva vastaanottotoiminta on järjestetty lääkäri-sairaanhoitaja -parin toiminnan varaan.

Vastuuhenkilö

Perusturvajohtaja.

Sitovia tavoitteita

Kuntalaisten tarpeita vastaavat perusterveydenhuollon palvelut, sekä eri organisaatioiden välisen yhteistyön toimivuus.

Perusteluita

Sisä-Savon kansanterveystyön kuntayhtymä alitti talousarvion noin 15%. Euromääräinen alitus oli 423 t €.

Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)

Hoitopäivät	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
15-49 vuotiaat	62	64	67	74	20
50-64 vuotiaat	166	251	462	475	267
65-74 vuotiaat	898	593	759	386	830
75-84 vuotiaat	1 161	1 812	1 116	1 276	973
Yli 85 vuotiaat	2 431	2 295	2 318	2 439	1 321
Yhteensä	4 718	5 015	4 722	4 650	3 444
a´-hinta	162,04 €	208,52 €	219,78 €	214,95 €	210,13
Kustannukset yhteensä	1 060 917,72 €	1 045 727,80 €	1 037 801,16 €	999 703,50 €	723 687,72 €

Kansanterveysyö	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-154 463	-149 920	-144 480,52	5 439
M E N O T (ulkoiset)	2 932 624	2 997 349	2 566 869,56	-430 479
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 778 161	2 847 429	2 422 389,04	-425 040
Suunnitelmapois tot	33 260	33 260	33 259,63	0
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	47 261	40 337	40 908,74	572
TOIMINTAKATE (sisäiset)	80 520	73 597	74 168,37	571
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 858 681	2 921 026	2 496 557,41	-424 469
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	865,48	884,36	766,99	

370 Sairaanhoidolaitokset
Toiminnan kuvaus Erikoissairaanhoidon tavoitteena on erikoissairaanhoidopalveluiden tehokas toteutuminen osana terveydenhuollon kokonaisuutta. Rautalammin kunta kuuluu Pohjois-Savon erikoissairaanhoidon kuntayhtymään.
Vastuhenkilö Perusturvajohtaja.
Sitovia tavoitteita Erikoissairaanhoidon tavoitteena on erikoissairaanhoidopalveluiden tehokas toteuttaminen osana terveydenhuollon kokonaisuutta.
Perusteluita Erikoissairaanhoidopalvelut ostettiin Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä kuntalaisille siinä laajuudessaan kuin palveluiden tarvetta oli.
Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)

Sairaanhoidolaitokset	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	0	0	-7 288,90	-7 289
M E N O T (ulkoiset)	4 944 619	4 994 625	5 369 433,38	374 808
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	4 944 619	4 994 625	5 362 144,48	367 519
Suunnitelmapois tot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)				
TOIMINTAKATE (sisäiset)				
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	4 944 619	4 994 625	5 362 144,48	367 519
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	1497,01	1512,15	1647,36	

380 Erittelemätön tervhuolto/ympäristöterv.huolto
Toiminnan kuvaus Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta vastaa Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue (aloitti toimintansa 1.1.2012), johon kuuluvat Tervon kunta (isäntäkunta), Suonenjoen kaupunki, Rautalammin kunta, Vesannon kunta, Pielaveden kunta sekä Keiteleen kunta. Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveydensuojeluun, elintarvikevalvontaan, kuluttajaturvallisuuteen, tupakkavalvontaan, kemikaalivalvontaan sekä eläinlääkintään liittyviä viranomaistehtäviä. Eläinlääkintähuolto: Keitele 1 kunnaneläinlääkäri, Pielavesi 2 kunnaneläinlääkäriä, Rautalampi 1 kunnaneläinlääkäri, Suonenjoki 2 kunnaneläinlääkäriä (toinen kiertävä), Tervo 1 kunnaneläinlääkäri, Vesanto 1 kunnaneläinlääkäri, Suonenjoki/Tervo 1 valvontaeläinlääkäri.
Vastuushenkilö Perusturvajohtaja
Sitovia tavoitteita Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on suojella ihmisten ja eläinten elinympäristössä vaikuttavilta haitallisilta tekijöiltä. Eläinlääkintähuollon tehtävänä on eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnan tehtävien hoitaminen. Tehtävä kattaa eläinlääkäripalvelut sekä eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydellisen valvonnan, muun eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan, eläintenpidon terveydellisen valvonnan, eläintautien vastustamisen ja ennaltaehkäisemisen sekä eläinsuojelun. Peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkäriavun saaminen toteutetaan ympärivuorokautisena koko alueella siten, että alue on jaettu kahteen päivystyspiiriin: Sisä-Savon alue (Rautalampi, Suonenjoki, Vesanto ja Tervo) sekä Keiteleen ja Pielaveden alue.
Perusteluita
Tunnusluvut ja mittarit Toteumatiedot löytyvät Tervon kunnan ympäristöterveydenhuollon raportista ja talousarvion toteutumisesta ajalla 1.1.-31.12.2018. Kuntakohtaisia toteumatietoja ei ole eritelty

Ympäristöterveydenhuolto	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)				
M E N O T (ulkoiset)	176 431	207 050	192 180,06	-14 870
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	176 431	207 050	192 180,06	-14 870
Suunnitelmapois tot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)				
TOIMINTAKATE (sisäiset)				
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	176 431	207 050	192 180,06	-14 870
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	53,42	62,69	59,04	

1130 Kotouttamisjaosto**Toiminnan kuvaus**

Jaoston tehtävänä on koordinoita, suunnitella, kehittää, ohjata seurata, vastata, antaa lausuntoja ja tehdä esityksiä kunnanhallitukselle merkittävistä pakolaisten ja maahanmuuttajien vastaanottamiseen ja kotouttamiseen liittyvistä asioista. Tavoitteena on edistää monikulttuurisuutta, kotouttaa pakolaiset ja maahanmuuttajat yhteiskuntaan, edistää suomen kielen oppimista ja perehdyttää maahanmuuttajat suomalaiseen ja savolaiseen elämäntapaan ja kulttuuriin ja siten, että maahanmuuttajat pääsevät myös osallistumaan suomalaiseen yhteiskuntaelämään. Mahdollisuuksien mukaan pyritään oman kulttuurin ja kielen säilyttämiseen.

Vastuuhenkilö

Pakolaiskoordinaattori

Sitovia tavoitteita

1. Vastaanottaa vuosien 2016-2019 aikana 80 kiintiöpakolaista
2. Edistää pakolaisten kotoutumista
3. Luoda valmiudet pakolaisten vastaanottamiseksi ja kehittää kotoutumistoimia kunnan eri toimijoiden kanssa yhteistyössä

Perusteluita

Kiintiöpakolaisten vastaanottamisessa ollaan puolella välissä ja käytännössä puolet on myös kuntaan saatu. Pakolaisten kotoutuminen on edistynyt hyvin. Kunnassa valmiudet pakolaisten vastaanottamiseen ja kotouttamiseen ovat kehittyneet kokoajan. Vuodelle 2018 on suunnitteilla vielä lisäkoulutuksia. Yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon, koulun ja päivähoidon kanssa toimivat hyvin ja toimintaa kehitetään jatkuvasti.

Tunnusluvut ja mittarit

Vuoden 2017 aikana kuntaan saapui kolme perhettä, joista yksi muutti pois. Vuoden 2017 lopussa kunnassa oli seitsemän perhettä ja yhteensä 39 kiintiöpakolaista. Kunta saa laskennallisia korvauksia alle 7-vuotiaasta 6845€/vuosi ja yli 7-vuotiaasta 2300€/vuosi.

1230 VIEKKU (Vieraat kulttuurit vierelle kulkemaan) -hanke

Toiminnan kuvaus

VIEKKU –hankkeen tarkoituksena on luoda Rautalammin kuntaan valmiudet pakolaisten vastaanottoon sekä pakolaisten kotoutumiseen tukeminen niin, että heistä tulee aktiivisia osallisia yhteisöön ja yhteiskuntaan. Hankkeen avulla luodaan valmiuksia pakolaisten vastaanottoon Rautalammin kuntaan ja tuetaan tänne saapuvien pakolaisten nopeaa kotoutumista yhteisöön ja yhteiskuntaan kunnan ja kolmannen sektorin yhteistyönä. Kantaväestön ja kotoutumistoimiin osallistuvien toimijoiden tietoja, taitoja ja osaamista kehitetään koulutuksen ja tiedotuksen avulla.

Vastuuhenkilö

Pakolaiskoordinaattori

Sitovia tavoitteita

1. Luoda valmiudet vastaanottaa ja kotouttaa pakolaiset Rautalammille
2. Tuetaan nopeaa pakolaisten kotoutumista
3. Tiedotetaan laajasti hankkeesta

Perusteluita

Vuoden aikana järjestettiin kaksi kansalaisiltaa, keväällä ja syksyllä. Tilaisuuksien tavoitteena on kertoa kuntalaisille laajasti hankkeesta ja kotoutumisasioista Rautalammilla. Nopeaa kotoutumista on pyritty edistämään ensisijaisesti suomen kielen opetusta tukemalla. Kaikki pienten lasten äideistä lähtien ovat saaneet suomen kielen oppia vapaaehtoisten avustamana, lapset ovat koulussa ja päivähoitossa. Vuoden 2017 aikana hankkeeseen palkattiin toinen pakolaisohjaaja, uusien perheiden tulemisen vuoksi. Vuoden aikana hanke teki tiivistä yhteistyötä Rautalammin Urheilijoiden, SPR:n paikallisosastolle ja kunnan työntekijöiden muiden työntekijöiden kanssa laaja-alaisesti. Vapaaehtoisia tuettiin hankkeen avulla mm. työnohjauksen muodossa. Hanke on tehnyt yhteistyötä myös muiden kuntien kanssa ja esim. syksyllä kävimme vastavierailulla Juvalla.

Tunnusluvut ja mittarit

Budjetti alittui selkeästi, johtuen esim. siitä, että palkkoihin on budjetoitu enemmän kuin niihin on käytetty sekä koulutuksia ja muutamia muita palveluita siirtyi seuraavalle vuodelle. Näiden lisäksi hankesuunnitelmaan sopivia palveluita ei vuoden aikana löydetty riittävästi. Vuodelle 2018 on yksityiskohtaisemmat suunnitelmat. Hankkeen rahoituksesta 75% tulee EU:lta ja kunnan omavastuuosuus on 25%.

404 Sivistysosasto Hallinto				
Toiminnankuvaus				
Vastuhenkilö Lukion rehtori/sivistystoimenpäälikkö				
Sitovia tavoitteita Tavoitteen asivistusosaston toimintaedellytysten tukeminen ja strategian mukaisen toiminnan ja kehittämisen edistäminen. Osastojen yhteistoimintojen ja yhteistyön koordinointi ja edistäminen. Kilpailutusten järjestäminen Toimintojen arvioinnin tukeminen Käsittelyajat: Lautakunnan käsittelyyn tulevat asiat kuukauden kuluessa Viranhaltijapäätökset kuukauden kuluessa				
Perusteluita				
Tunnusluvut ja mittarit Arvioinnit: lukion ja peruskoulujen kyselyt Kuljetusten kilpailutus				
Lukio	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
TULOT	-529	-700	-469,48	-230
MENOT	61 481	60 871	61 337	466
TOIMINTAKATE	60 951	60 171	60 840	699
Käsittelyajat 1 kk				
Lautakunnan käsittely	Toteutunut	Tavoite	Toteutunut	
Viranhaltijapäätökset	Toteutunut	Tavoite	Toteutunut	

Sivistysosasto hallinto	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)				
M E N O T (ulkoiset)	60 526	58 370	58 893,25	523
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	60 526	58 370	58 893,25	523
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)	-530	-700	-496,48	204
Menot (sisäiset)	955	2 501	2 443,81	-57
TOIMINTAKATE (sisäiset)	426	1 801	1 947,33	146
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	60 952	60 171	60 840,58	670
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	18,45	18,22	18,69	

410 Perusopetus

Toiminnan kuvaus

Tavoitteiden mukaisen, laadukkaan perusopetuksen antaminen Matti Lohen koulussa ja Kerkonjoen koulussa. Kerkonjoella myös esiopetusta. Kouluissa myös vireää kerhotoimintaa. Uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta kehitetty: monialaiset opintokokonaisuudet, uusi arviointi. KiVa-toiminnan avulla saatu kiusaustapauksia vähenemään ja kiusaamisia selvitettyä. Oppilaskunnat toimivat molemmissa kouluissa, Matti Lohella myös tukioppilastoimintaa. Oppilaita koulutettu toimimaan välkkäri-ohjaajina. Liikkuva koulu toimintaa kehitetty. Vanhempainyhdistyksen, seurakuntien ja urheiluseurojen sekä muiden yhteisöjen kanssa monipuolista yhteistoimintaa. Kerkonjoen koulun peruskorjaus alkanut, koulu toimii väistötiloissa kirjastolla.

Vastuushenkilö

koulutusjohtaja, rehtorit

Sitovia tavoitteita

Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Tavoitteena mm. seuraavaa: uuden opetussuunnitelman sujuva käyttöönotto, laaja-alaisten osaamisalueiden joustava tuominen koulun arkeen, monialaisten oppimiskokonaisuuksien sujuva opettaminen, uuden opetussuunnitelman mukaisen arviointijärjestelmän luominen perusopetukseen. Edelleen lisätään kodin ja koulun yhteistyötä ja pyritään vähentämään kiusaamista.

Perusteluita

Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Times new roman)

Perusopetus	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TP 2017
Opetustunnit	22946	23203	24434	23298
€/opetustunti	93	100	100	102
Opiskelijoita	318	315	328	312
€/opiskelija	6686	7370	7467	7606

Perusopetus	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-212 175	-117 600	-170 774,20	-53 174
M E N O T (ulkoiset)	2 504 437	2 550 498	2 466 014,94	-84 483
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 292 263	2 432 898	2 295 240,74	-137 657
Suunnitelmapoistot	109 182	109 182	109 181,79	0
Tulot (sisäiset)	-29 808	-26 070	-26 800,38	-730
Menot (sisäiset)	353 717	367 846	409 832,49	41 986
TOIMINTAKATE (sisäiset)	433 092	450 958	492 213,90	41 256
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 725 354	2 883 856	2 787 454,64	-96 401
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	825,11	873,10	856,36	

420 Lukio				
Toiminnan kuvaus				
Vastuhenkilö Lukion rehtori/sivistystoimenpällikkö				
Sitovia tavoitteita Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvua ja kehitystä, opettaa opiskelutaitoja sekä kehittää jatko-opintovalmiuksia. Rautalammin lukion toiminta-ajatuksena on ”vahvat juuret, kantavat siivet”. Ohjaamme opiskelijoita yksilöllisiin valintoihin ja omien vahvuuksien löytämiseen ja toteuttamiseen. Tavoitteena on myös Ratsastuslukiobrändin vahvistaminen ja markkinoinnin kehittäminen. Teatteri-ilmaisua käytetään myös markkinoinnissa vetovoimatekijänä. Muiden lukioden kanssa tehtävää yhteistyötä jatketaan ja kehitetään. Tavoitteena on myös kahden ryhmän aloittaminen syksyllä 2017.				
Perusteluita Pitkäaikainen opo ja uskonnon opettaja eläköityi jonka myötä saimme uuden opinto-ohjaajan ja Matti Lohen koululta korvaavan uskonnon opettajan. Äidinkielenopettaja palasi äitiyslomalta keväällä 2017. Syksyllä 2017 lukiossamme aloitti 32 opiskelijaa, joista muodostettiin yksi ryhmä. Toiselle vuosikurssille saimme kaksi uutta opiskelijaa. Tammikuussa 2017 esitimme Suomi 100 hengessä näytelmän Viänänen goes to the Jatkosota. Syksyllä 2017 aloimme harjoitella uutta Reformaatio-näytelmää varten. Molempiin näytelmiin osallistui yli puolet koulumme opiskelijoista. Teatteriprojekteille saatiin taloudellista tukea usealta eri toimijalta. Teatteri-ilmaisun projektit ovat saaneet huomattavaa positiivista julkisuutta paikkakunnalla ja lähiympäristössä. Suonenjoen ja Vesannon lukioden kanssa tehdään opetusyhteistyötä verkko- ja video-opetuksen avulla.				
Tunnusluvut ja mittarit				
Lukio	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
TULOT	-16802	-15 350	-42 986	-27 636
MENOT	826 233	948 358	820 478	-127 880
TOIMINTAKATE	826 233	933 008	777 492	-155 516
OPETUSTUNNIT	6189	7 005	6096	909
€/OPETUSTUNTI	134	133	128	5
OPISKELIJOITA	90	103	89	
€/OPISKELIJA	9180	9207	8735	

Lukio	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-13 712	-11 300	-39 963,40	-28 663
M E N O T (ulkoiset)	718 322	815 079	695 005,82	-120 073
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	704 610	803 779	655 042,42	-148 737
Suunnitelmapoistot	117 322	114 413	114 450,44	37
Tulot (sisäiset)	-3 090	-4 050	-3 023,07	1 027
Menot (sisäiset)	124 713	133 279	125 473,02	-7 806
TOIMINTAKATE (sisäiset)	238 945	243 642	236 900,39	-6 742
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	943 555	1 047 421	891 942,81	-155 478
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	285,67	317,11	274,02	

440 Aikuiskoulutus: Kansalaisopisto ja musiikin opetus
Toiminnan kuvaus

Kansalaisopiston toiminnan järjestää Sisä-Savon kansalaisopisto, jonka hallinnon alla toiminta pyörii. Rautalammin Anneli Tarvainen on päätoiminen musiikinopettaja ja osastovastaava, sen lisäksi on päätoimisia ja osa-aikaisia opettajia. Musiikinopetusta järjestetään Kuopion konservatorion Suonenjoen musiikkiopistossa.

Vastuhenkilö

Lukion rehtori/sivistystoimenpäällikkö

Sitovia tavoitteita

Kansalaisopisto: Tavoitteena on opetustoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen vähintään nykyisellä tasolla. Valmistautuminen Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlintaan ja opiston 70-vuotisjuhlaan 2017.

Perusteluita

Opiston kevään 70-vuotisjuhla oli yleisömenestys noin 250 henkilön saapuessa katsomaan ohjelmia ja juhlistamaan opiston täysiä kymmeniä. Juhlapuheen opiston omien esiintyjien lisäksi pitivät kunnanjohtaja Risto Niemelä ja kansanedustaja Markku Rossi.

Tuntimäärä laski toteuman suhteen aika paljon tavoitteista johtuen siitä, ettei tanssin opettajaa saatu korvaamaan aiemmin pois jäänyttä. Tämä tilanne korjautuu lukuvuodelle 2018-2019, kun opistolle palkataan vakituinen tanssin opettaja.

Musiikinopetus: Oppilaita 12. Kaikki hyväksytyt oppilaat ovat saaneet oppilaspaikan.

Tunnusluvut ja mittarit

Opetustunnit	TP 2016	2531 tuntia	TA2017	2700 tuntia.	TP 2017	2318
€/opetustunnit	TP 2016	18,71 €	TA2017	18,00€	TP 2017	19,23€
Opiskelijoita	TP 2016	602	TA2017	600	TP 2017	554
	TP 2016	kurssipaikkoja	TA 2017	kurssipaikkoja	TP 2017	kurssipaikkoja
		2041		1400		1102
€/opiskelija	TP2016	75	TA2017	73€	TP 2017	69,42€

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
Kansalaisopisto				
TULOT	-0	-0	-0	
MENOT	48 236	50 664	49 869	-795
TOIMINTAKATE	48 236	50 664	49 869	-795
Musiikinopetus				
TULOT		-0	-	
MENOT	13 844	15 000	14 761	-239
TOIMINTAKATE	13 844	15 000	14 761	-239

Aikuiskoulutus	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)				
M E N O T (ulkoiset)	62 082	65 664	64 630,86	-1 033
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	62 082	65 664	64 630,86	-1 033
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)				
TOIMINTAKATE (sisäiset)				
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	62 082	65 664	64 630,86	-1 033
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	18,80	19,88	19,86	

450 Joukkoliikenne

Toiminnan kuvaus

Vastuhenkilö

Lukion rehtori/sivistystoimenpäälikkö

Tavoite ja päämäärä

Nykytilanne

Rautalammin kunnan järjestämään joukkoliikenteeseen kuuluvat kutsutaksit Myhinpään suunnalta, kesäaikainen kutsutaksi Kerkonjoen suunnalta, kutsutaksi koulujen lukuvuoden aikana Suonenjoen rautatieasemalta ja kunnan subventio seutuliikenteeseen. Koulukyydit ovat kaikille avointa liikennettä, siltä osin kun kuljetuskalustossa on tilaa.

Mahdollistaa asioimisen kirkonkylällä ja saapumisen sunnuntaina rautatieasemalta Rautalammin.

Kutsutaksipalvelu korvaa vähäistä julkista liikennettä Rautalammin kunnan alueella.

Vuonna 2016 aloitettu kilpailutus kutsutaksiliikenteestä saatettiin loppuun keväällä 2017.

Perusteluita

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
TULOT	-250	- 2 500	-979	-1521
MENOT	22 347	30 600	30 992	392
TOIMINTAKATE	22 096	28 000	30 012	2012
Asukasluku	3303		3252	
Toimintakate/asukas	6,69		9,2	

Joukkoliikenne	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-250	-2 500	-979,34	1 521
M E N O T (ulkoiset)	22 347	30 600	30 992,21	392
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	22 097	28 100	30 012,87	1 913
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)				
TOIMINTAKATE (sisäiset)				
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	22 097	28 100	30 012,87	1 913
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	6,69	8,51	9,22	

453 Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelut käsittävät kaksi päiväkotia, vuorohoidon, perhepäivähoitoa hoitajien omassa kodissa sekä ryhmäperhepäivähoitoa. Perheillä on mahdollisuus myös kotihoitoon tukeen ja kuntalisään. Kunnassa on yksi yksityinen perhepäivähoitaja. Esiopetus on osa varhaiskasvatusta.

Vastuuhenkilö

Varhaiskasvatusjohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Varhaiskasvatuksen kehittäminen. Rautalammin kunnan oma varhaiskasvatussuunnitelma eli kuntavasu otettiin käyttöön 1.8.2017. Kuntavasu perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja on velvoittava. Uudessa suunnitelmassa korostuu uusi oppimiskäsitys ja vanhempien osallisuus. Sisällön kehittämiseksi ja uuden vasun käyttöönottamiseksi järjestettiin mittava koulutus- ja kehittämisprosessi.

2. Ammatillisen osaamisen kehittäminen. Varhaiskasvatushenkilöstö on osallistunut useisiin teemallisiin koulutuspäiviin tai työpajoihin vuoden aikana. Lisäksi uuden vasun käyttöönottamiseksi ja osaamisen vahvistamiseksi on järjestetty kasvatusyhteisökohtaisia kehittämispäiviä ja -iltoja sekä yksiköt ovat kirjanneet omat kehittämisen painopistealueet.

3. Henkilöstön työhyvinvointi ja työssäjaksaminen. Pentinpellon päiväkodissa tehtiin työyhteisön toimivuuskartoitus ja kahdenkeskiset esimiesalais/työelämäkeskustelut koko henkilöstön kanssa. Käytyjen keskustelujen pohjalta on suunniteltu konkreettisia toimenpiteitä työyhteisön kehittämiseksi kuten palaverikäytäntöiden kehittäminen ja esimiestyön kehittäminen. Työterveyden kanssa on järjestetty keskusteluja työhyvinvointiin liittyvissä asioissa ja tarvittaessa järjestetty työkiertoa terveydellisistä syistä - kuten sisäilma-altistus tai työn raskaaksi kokeminen.

4. Pakolaisperheiden kotouttamiseen osallistuminen. Pakolaislapsia ja perheitä on tullut palveluihin lisää ja heitä on 31.8.2017 alkaen ollut 10 lasta. Varhaiskasvatus tukee lasten Suomen kielen oppimista ja sosiaalistumista sekä toimii yhteistyössä perheiden kanssa kasvatuskumppanuuden hengessä. Molempiin päiväkoteihin on lisätty avustava lastenhoitajan resurssi.

5. Riihikodon päiväkot. Riihikodon päiväkodin kuntotarkastus ja sisäilman tutkimukset alkoivat helmikuussa 2017 ja ne vietiin loppuun kesän aikana. Tutkimustulosten perusteella on käynnistynyt muutostöiden arviointi ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu.

Perusteluita

Tunnusluvut ja mittarit

Rautalammin kunta Tuloslaskelma Varhaiskasvatus					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ					
TILIVUOSI 012017-122017	TA	UUODEN ALUSTA	JÄLJELLÄ	EDELL. VUOSI TOTEUMA	
TOIMINTATUOTOT	130 012,00	126 246,34	3 765,66	131 189	97.1
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 313 128,00	1 163 546,92	149 581,08	1 105 248	88.6
TOIMINTAKATE	1 183 116,00	1 037 300,58	145 815,47	974 059	87.7
VUOSIKATE	1 183 116,00	1 037 324,22	145 791,78	974 059	87.7
TILIKAUDEN TULOS	1 188 046,00	1 042 254,15	145 791,85	979 051	87.7
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 188 046,00	1 042 254,15	145 791,85	979 051	87.7
HOITOPÄIVÄN HINTA	BRUTTO	NETTO			
KAIKKI YHTEENSÄ	66.38	49.73			

BRUTTO- JA NETTOHINTALASKURI	Riihikoto	Pentinpelto	Satakieli	Perhepäivähoito	YHTEENSÄ
Toimintakulut yhteensä	242 924 €	356 202 €	96 817 €	143 444 €	839 387 €
Toimintatulot yhteensä	32 875 €	55 310 €	13 392 €	14 622 €	116 199 €
Yleiskustannukset 15%	36 439 €	53 430 €	14 523 €	21 517 €	125 908 €
LASK. KÄYTTÖMENOT	279 363 €	409 632 €	111 340 €	164 961 €	965 295 €
TOTEUTUNEET HOITOPÄIVÄT yht. op=60%	4 159	7 201	1 441	1 741	13 930
-kokopäivähoito	3 853	5 705	1 244	1 660	12 462
-osapäivähoito	306	1 496	197	81	2 447
HOITOPÄIVÄN HINTA BRUTTO	67,17 €	56,89 €	77,27 €	94,75 €	69,30 €
HOITOPÄIVÄN HINTA NETTO	50,50 €	41,78 €	57,89 €	73,99 €	51,92 €

Päivähoito	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-119 926	-119 400	-114 420,66	4 979
M E N O T (ulkoiset)	981 673	1 143 292	1 001 954,81	-141 337
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	861 747	1 023 892	887 534,15	-136 358
Suunnitelmapois tot	4 992	4 930	4 929,93	0
Tulot (sisäiset)	-11 263	-10 612	-11 825,68	-1 214
Menot (sisäiset)	123 576	169 836	161 592,11	-8 244
TOIMINTAKATE (sisäiset)	117 305	164 154	154 696,36	-9 458
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	979 051	1 188 046	1 042 230,51	-145 815
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	296,41	359,69	320,19	

454 Esiopetus

Toiminnan kuvaus

Esiopetus on osa varhaiskasvatusta ja toteutuu Pentinpellon päiväkodin yhteydessä. Esiopetukseen osallistui yhteensä 45 lasta, joista 26:lla lapsella myös täydentävän varhaiskasvatuksen tarve. Esiopetusta järjestetään 700 tuntia lukuvuoden aikana. Esiopetuksessa työskenteli kaksi lastentarhanopettajaa ja kaksi lastenhoitajaa.

Vastuuhenkilö

Sivistysosaston koulutusjohtaja Eeva Ruotsalainen ja varhaiskasvatusjohtaja vs. Paula Korkalainen

Sitovia tavoitteita

Esiopetus perustuu uusiin esiopetuksen perusteisiin, jotka otettiin käyttöön 1.8.2016. Toiminta on pedagogisesti painottunutta ja siinä painottuu leikiki, lasten osallisuus ja vanhempien kuuleminen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Lisäksi noudatetaan oppilashuollon suunnitelmaa. Esiopetuksessa on ollut myös maahanmuuttajalapsia, joiden kotoutumista ja yhteisöön liittymistä on tuettu monin tavoin. Erityinen painopiste on Suomi 2-kielen oppimisessa. Esiopetuksessa huomioitiin myös Suomi 100 vuotta ja Matti Lohen koulun kanssa tehtiin yhteistyötä.

Henkilöstö on osallistunut useisiin teemallisiin koulutuspäiviin tai työpajoihin vuoden aikana muun varhaiskasvatushenkilöstön kanssa. Lisäksi on järjestetty kasvatusyhteisökohtaisia kehittämispäiviä ja -iltoja sekä keskusteltu yksikkökohtaisista ja tiimityön kehittämisen tarpeista.

Pentinpellon päiväkodissa tehtiin työyhteisön toimivuuskartoitus ja käytiin kahdenkeskiset esimiesalais-/työelämäkeskustelut koko henkilöstön kanssa. Käytyjen keskustelujen pohjalta on suunniteltu konkreettisia toimenpiteitä työyhteisön kehittämiseksi kuten palaverikäytänteiden kehittäminen ja esimiestyön kehittäminen. Työterveyden kanssa on järjestetty keskusteluja työhyvinvointiin liittyvissä asioissa ja tarvittaessa järjestetty työkiertoa terveydellisistä syistä - kuten sisäilma-altistus tai työn raskaaksi kokeminen.

Perusteluita

Esiopetusta on järjestetty siinä laajuudessa kuin kunnassa on tarve.

Tunnusluvut ja mittarit

BRUTTO- JA NETTOHINTALASKURI	Esiopetus
Toimintakulut yhteensä	94 797 €
Toimintatulot yhteensä	109 141 €
Yleiskustannukset 15%	14 220 €
LASK. KÄYTTÖMENOT	109 017 €
TOTEUTUNEET HOITOPÄIVÄT	3 660
esiopetus	3 660
PÄIVÄHINTA	29,79 €

454 Esiopetus	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-818	0	-3 874,61	-3 875
M E N O T (ulkoiset)	58 323	58 406	58 830,39	424
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	57 505	58 406	54 955,78	-3 450
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)	-973	-1 180	-1 189,32	-9
Menot (sisäiset)	35 743	50 735	35 967,43	-14 768
TOIMINTAKATE (sisäiset)	34 770	49 555	34 778,11	-14 777
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	92 275	107 961	89 733,89	-18 227
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	27,94	32,69	27,57	

460 Nuorisotoimi

Toiminnan kuvaus

Nuoret kohtaava ja tavoittava nuorisotyö. Nuorisotilaa pidetään avoinna säännöllisesti sekä järjestetään yhteisiä tapahtumia, teemapäiviä sekä retkiä. Nuoret pyritään aktivoimaan nuorisotyön sisällön suunnitteluun ja toteutukseen. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan poikkihallinnollisesti ja eri sidosryhmiä apuna käyttäen. Erityisnuorisotyössä etsivä nuorisotyöntekijä on erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukena, sekä mukana ennaltaehkäisevässä nuorisotyössä.

Vastuuhenkilö

Vapaa-aikasihteeri, puolitetulla työajalla

Sitovia tavoitteita

Yhteistyön kehittäminen: edelleen pyritään tiiviiseen ja laajempaan yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Toimijat yhteistyössä ovat kunnan eri toimialat, kolmas sektori, seurakunta ja yritykset.

Tavoitteena on kiintiöpakolaisten kotouttaminen nuorisotyön avulla.

Perusteluita

Nuorten monipuolinen tukeminen elinikäisessä oppimiskulttuurissa ja alati muuttuvassa yhteiskunnassa on erittäin tärkeässä osassa nuorten kehittymistä. Erilaisin tukitoimin, kuten nuorten työllistäminen ja osallistaminen projekteihin ja vapaaehtoistyöhön on ensiarvoisen tärkeää. Kaikkien nuorten sosiaalisen kehittymisen kannalta on tärkeää järjestää yhteistä aikaa turvallisten aikuisten ohjauksessa toiminnan suuntaa.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP2015	TP2016	TA2017	TP2017
Tapahtumat/vuosi:	122	116	120	133
Kävijät/vuosi:	2480	2320	2500	2520
Etsivä nuorisotyö asiakkaat/vuosi:	32	41	35	37

Lisäksi syksyllä 2017 teetettiin tyytyväisyyskysely nuorille jonka pohjalta muokattiin nuorisotoimen toimintaa.

Nuorisotoimi	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-32 230	-31 400	-34 143,08	-2 743
M E N O T (ulkoiset)	81 309	84 331	72 653,81	-11 677
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	49 079	52 931	38 510,73	-14 420
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	21 240	16 651	21 401,02	4 750
TOIMINTAKATE (sisäiset)	21 240	16 651	21 401,02	4 750
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	70 319	69 582	59 911,75	-9 670
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	21,29	21,07	18,41	

470 Liikuntatoimi				
Toiminnan kuvaus Rautalammin kunnan liikuntatoimen keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden tukeminen. Kunta tarjoaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja, kun taas liikunnan toiminnallisesta puolesta huolehtivat aktiiviset liikunta- ja urheiluseurat sekä yritykset. Urheiluseurat ovat kunnan liikuntapalveluiden tärkeä yhteistyökumppani.				
Vastuhenkilö Vapaa-aika sihteeri, puolitetulla työajalla				
Sitovia tavoitteita Liikuntatoimen tavoitteet vuodelle 2017: 1. Hyvin hoidetut ja turvalliset liikuntapaikat: pyritään säilyttämään liikuntapaikkojen hoito- ja kunto nykyisellä tasolla. 2. Monipuolisten liikuntapaikkojen turvaaminen ja tapahtumien toteutus: liikuntatoimi tukee vuosittain urheiluseuroja liikuntatoiminnan järjestämiseksi 3. Tiedotus ja markkinointityö: liikuntapaikoista ja palveluista tiedotetaan mahdollisimman monikanavaisesti 4. Kiintiöpakolaisten kotouttaminen: tuetaan liikuntatoimen avulla pakolaisten integrointia yhteisöön				
Perusteluita Liikuntatoiminnan/liikuntaneuvonnan avulla voidaan vähentää syrjäytymistä, terveyden heikentymistä ja välittömiä/välillisiä kustannuksia terveydenhuollon kuluista.				
Tunnusluvut ja mittarit				
	TP2015	TP2016	TA2017	TP2017
Uimahallin kävijät/vuosi:	7085	7120	7500	5856
Uimahallin kustannukset/käynti:	13,00	14,60	12,00	15,37

Liikuntatoimi	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-25 782	-22 000	-38 322,91	-16 323
M E N O T (ulkoiset)	191 511	189 659	182 965,03	-6 694
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	165 728	167 659	144 642,12	-23 017
Suunnitelmapoistot	28 164	26 570	26 570,46	0
Tulot (sisäiset)	-2 168	-2 900	-2 060,50	840
Menot (sisäiset)	36 819	40 538	39 519,27	-1 019
TOIMINTAKATE (sisäiset)	62 815	64 208	64 029,23	-179
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	228 543	231 867	208 671,35	-23 196
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	69,19	70,20	64,11	

480 Kirjasto

Toiminnan kuvaus

Kirjasto tarjoaa pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Vastuuhenkilö

Kirjastonjohtaja

Sitovia tavoitteita

1. Lehtilukusalien aukioloaikoja lisätään ja otetaan käyttöön kotimaisten aikakauslehtien digitaalinen lehtikirjasto. Lehtisalin nykyinen aukioloaika on 30 h/vk. Aukioloaikaa lisätään 21 h/vk eli 70 %.
2. Hankitaan lainaus- ja palautusautomaatti ja opastetaan asiakkaita käyttämään sitä omatoimisesti
3. Vuonna 2018 tehdään loput tarvittavat muutokset (kameravalvonnan lisääminen ja sähkötyöt). Itsepalveluaukioloajat pyritään ottamaan käyttöön vuonna 2018.

Perusteluita

1. Tekninen lautakunta päätti 31.8.2017, että kirjastolle hankitaan omatoimikirjastojärjestelmä Axiell Oy:ltä tarjouksen mukaisesti. Tavoitteena oli, että omatoimikirjasto saadaan toimintaan vuoden loppuun mennessä. Omatoimikirjasto avattiin yleisön käyttöön 8.2.2018.
2. Lainaus- ja palautusautomaatti otettiin käyttöön huhtikuussa 2017.
3. Etäkäyttöisen aikakauslehtien E-magazin-palvelu käyttöönotto siirtyi vuoteen 2018

Tunnusluvut ja mittarit

MITTARIT	OPM suositus	2015		2016		2017		väh./lis.
asukasluku		3374		3303		3288		
	/as.	yhteensä	/as.	yhteensä	/as.	yhteensä	/as.	
Käynnit	10	37704	11	39234	12	38890	12	0
Lainaus	16,64	47636	14	44678	14	42450	12	2
Lainaajat	45 %	1176	35	1138	34	1113	34	0

Kirjasto	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-19 205	-13 882	-14 021,19	-139
M E N O T (ulkoiset)	201 470	205 960	195 537,14	-10 423
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	182 265	192 078	181 515,95	-10 562
Suunnitelmapoistot	29 820	29 820	31 003,66	1 184
Tulot (sisäiset)	-21 873	-15 784	-19 878,58	-4 095
Menot (sisäiset)	66 678	54 485	53 380,53	-1 104
TOIMINTAKATE (sisäiset)	74 625	68 521	64 505,61	-4 015
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	256 890	260 599	246 021,56	-14 577
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	77,77	78,90	75,58	

490 Kulttuuritoimi
Toiminnan kuvaus Kulttuuritoimi tuottaa kulttuuripalveluita ja koordinoi kulttuuritapahtumien tiedottamista tavoitteena hyvinvoinnin, paikallisen identiteetin ja paikkakunnan vetovoimaisuuden edistäminen. Eri taiteenalat, ikäkaudet ja ryhmät otetaan huomioon sekä kulttuuritarjonnassa että –harrastuksissa. Kulttuuritoimi aktivoi ja tukee kolmannen sektorin kulttuuritoimintaa keinoinaan avustukset, yhteistyö ja neuvonta. Kulttuuritoimi järjestää kunnan viralliset juhlat veteraani- ja itsenäisyyspäivänä.
Vastuhenkilö Vs kulttuurisihteeri, 0,5 henkilötyövuotta
Sitovia tavoitteita 1. Yhteistyön lisääminen muiden kulttuuritoimijoiden ja yhdistysten kanssa; huolehditaan mm. kulttuuritoimijoiden ja yhdistysten tapaamisten toteutumisesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. 2. Suomen 100-vuotisjuhlavuoden tapahtumien koordinointi; rakennetaan itsenäisyyden juhlavuoden ohjelma yhdessä eri toimijoiden kanssa huomioiden juhlavuoden valtakunnallinen teema ”Yhdessä”.
Perusteluita
Tunnusluvut ja mittarit Kulttuuritoimintaa oli vuonna 2017 runsaasti ja kävijöitä tapahtumissa ja näyttelyissä paljon. Tapahtumien toteuttamiseksi tehtiin runsaasti yhteistyötä niin rahoituksen mahdollistamiseksi kuin käytännön järjestelyjen toteuttamiseksi.
Viralliset juhlat: 1. järjestettiin Kansallinen veteraanipäivän juhla 27.4. (64 osallistujaa) 2. Itsenäisyyspäivien ennakkojuhla 5.12. järjestettiin kirjaston piha-alueella ja Kivijalassa (300 osallistujaa) sekä Suomi 100 -itsenäisyyspäiväjuhla 6.12. Matti Lohen koululla (300 osallistujaa)
Tuotetut kulttuuripalvelut: - eri genrejä edustavat konsertit: Konsertti joka kouluun –kiertue: ”Maakuntalaulut” Matti Lohen koululaisille 7.9. (150 hlöä), Kirkkolauluyhtye Kaanonin konsertti kirkossa 26.11. yhteistyössä ev. lut. seurakunnan kanssa (91 hlöä). Luonnonpäivän Kalajan Kaikuja -konsertin järjestäminen Vuori-Kalajan laavulla 26.8. yhteistyössä Rautalammin Mieslaulajien, Sekakuoro Ruamjain, Metsähallituksen ja Kalajaretkelilyn kanssa (330 hlöä) - Ystävänäpäiväjuhlien järjestäminen 14.2. seurakuntatalolla yhteistyössä SPR:n ja ev.lut. seurakunnan kanssa (105 hlöä), mukana Sisä-Savon Sävelet ry:n ”Elävät pidot -illallinen musikaalisävelmien höyrytämässä” järjestämisessä 24.2. (64 osallistujaa) ja apuna Tämä taivas, tämä maa” –harmonikkakonsertin 13.10. järjestelyissä. Tanssin itäisen aluekeskuksen kiertue-esitys Rumis alakoululaisille 11.10. (47 hlöä)
Viestintä - huolehdittiin osaltamme kunnan verkkosivujen tapahtumakalenterin ja eri facebook-ryhmien päivittämisestä sekä kunnan tapahtumatietojen toimittamisesta paikallis- ja maakuntalehtiin. - tapahtumakoosteiden kokoaminen useisiin kesälehtiin
Kirjaston näyttelytoiminnan koordinointi - Kirjaston näyttelyt: • Sisä-Savon Kameraseura ry: ”Kuvia luonnosta” 1.-28.2.; (182 kävijää)

- ”Anna Wildrosen ystävät– kuvakollaaseja ja esinekoosteita” 6.3.-31.3. (avajaiset 5.3. 20 hlöä) sekä näyttelyyn liittyvät työpajat 23.-24.3. (288 näyttelykävijää ja 43 työpajakävijää)
- Sisä-Savon Kansalaisopiston 70-vuotisjuhlanäyttely 5.4.-31.4. (150 kävijää)
- Eskarilaisten keväänäyttely (160 kävijää)
- Keskiviikkomaalarit -akvarellinäyttely (120 kävijää)
- ”Miranda – mustalaisten holokausti. Kuka pelkää valkolaista” (avajaiset 11.6. 44 hlöä, 420 kävijää)
- Markus Sjöbergin valokuvia pestuumarkkinoilta kirjastossa 5.7.-8.9. sekä pestuumarkkinoilla työväentalolla (? kävijää)
- Jussi Kirjasniemen ”Marraskuu” -valokuvanäyttely 1.11.-31.12. (190 kävijää)

Kolmannen sektorin järjestötoiminnan tukeminen

- myönnettiin kohdeavustuksia 13:lle kulttuuritalolle, yhteensä 2500 euroa. Näiden lisäksi elinkeinotoimen Suomi 100-vuotta -budjetista kulttuuritoimijoiden Suomi-100 -tapahtumia tuettiin 900 eurolla.
- järjestettiin yhdistysilta 2.2. yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa (20 hlöä)
- järjestettiin yhdistysilta 28.9. työväentalolla yhteistyössä SAKKE-hankkeen kanssa (35 hlöä)

Pestuumarkkinoiden tapahtumien tuotanto, koordinointi ja tiedotus 9.-10.9.

- tuotettiin pestuumarkkinoiden ohjelma lauantaille, koordinoitiin markkinaviikonlopun tapahtumia sekä vastattiin markkinoiden tiedotuksesta
- Pestuumarkkinoille teetettiin myös pitkäikäistä rekvisiittaa (valokuvausta ja pestuulogo), joiden myötä valmistaudutaan pestuiden 200-vuotisjuhlintaan vuonna 2021.
- osallistuttiin pestuiden 200-vuotisjuhlavuotta 2021 valmistelevan ohjelmatyöryhmän toimintaan

Muu toiminta

- hyväksyttiin Käskynkkää –Sisä-Savon lähikulttuurin kehittämishankkeessa vuonna 2016 valmistelu Rautalammin kulttuuristrategia sekä Sisä-Savon Kulttuuristrategia alueen kunnissa.
- mukana Sisä-Savon Sävelten Kulttuuri kylässä –hankkeen ohjausryhmässä
- lainattiin teatterivalolaitteistoja juhliin, musiikkivideoiden tekemiseen,
- osallistuttiin Rautalamppi -opastekyltten ja kulttuurihistoriallisen pyöräilyreitit suunnitteluun
- toteutettiin uusi ilmoitustaulu keskusaukiolle yhteistyössä vapaa-aikatoimen, Juha Rossi- säätiön ja Rautalammin kulttuuriseururan kanssa
- kulttuuritoimen vieraina Rautalammissa tsekkiläinen teatteriryhmä 18.9.(15 hlöä), ruotsalaiset akvarellistit (2 henkilöä) sekä Jokelan kansalaisopiston teatteriryhmän edustajat (3 hlöä)
- vastattiin kesätreffien ja joulunavauksen ohjelmasta

Koulutukset

- tilattiin yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa Anneli Tarvaisen PicCollage -julisteventekokoulutus (7 henkilöä)

2. Suomi 100-juhlavuoden tapahtumien koordinointi:

Studia Generalia Rautalamppi –luentosarjan järjestäminen. Luentosarja oli osa valtakunnallista itsenäisyyden juhlavuoden ohjelmaa:

- 12.1. tietokirjailija Mikko Porvali: Mitä menetimme kun menetimme Karjalan (80 hlöä)
- 9.2. erikoistutkija Jukka Kukkonen: Torpanpojista talonpojiksi (100 hlöä)

- 16.3. VTT Petri Minkkinen: Savolaiset kaskenkaatajat matkalla Suur-Rautalammille, Skandinaviaan ja Amerikkaan (80 hlöä)
- 10.5. Arkkipiispa Leo: Karjalankielinen kulttuuri (105 hlöä)
- 31.8. Metsähallituksen pääjohtaja Pentti Hyttinen: Metsä ja luonto leivän antajina ja virkistystuotajina (55 hlöä)
- 19.10. FT Ari Kerkkäinen: Syyrian kolme kansannousua (42 hlöä)

Sisä-Savon Vuosikymmenet -tapahtumakokonaisuuden suunnittelu ja toteuttaminen yhteistyössä muiden kuntien kanssa.

Suomi 100 –hoitokotikiertue: runonlausujat, Wartetti ja käsikelloryhmä: yhteensä kuusi konserttia (Pauliina, Kyllikki, Hermanninranta, Wilmari, Toivo ja Kierinniemi), yht. noin 120 henkilöä.

”Tarinoita Rintamalatista” -Suomi 100-vuotta esitys vanhusten viikolla 5.10. (72 osallistujaa) seurakuntatalolla

”Rakkaus maani graniittiin” -Sisä-Savon Kansalaisopiston runonlausujen 100-vuotisesitys 11.12. (22 hlöä)

Kulttuuritoimi	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-35 967	-400	-140,00	260
M E N O T (ulkoiset)	72 221	33 049	36 853,57	3 805
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	36 254	32 649	36 713,57	4 065
Suunnitelmapois tot	0	505	0,00	-505
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	5 843	3 319	3 269,72	-49
TOIMINTAKATE (sisäiset)	5 843	3 824	3 269,72	-554
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	42 098	36 473	39 983,29	3 510
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	12,75	11,04	12,28	

500 Tekninen lautakunta, hallinto

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimen hallinnon vaatimat tehtävät. Teknisen toimen hallinto ohjaa teknisen lautakunnan tehtäviä siten, että toimintasuunnitelmassa esitetyt tehtävät täytetään kustannustehokkaasti. Hallintoon kuuluva tehokas laskutus on kunnan kannalta merkittävä tulojen tuottaja.

Pääasialliset toimet sisältävät laskutuksen, ostolaskujen käsittelyn, sopimusten hallinnan, suunnittelun, henkilöstöhallinnon, palkkojen kirjauksen sekä teknisen lautakunnan kokousten valmistelun ja päätöksistä tiedottamisen. Hallinto hoitaa myös yhteistyön muihin viranomaisiin ja yhteistyökumppaneihin ja hankkeiden kilpailutuksen. Lisäksi suoritetaan kunnanhallituksen ja valtuuston sekä teknisen osaston johtosäännön mukaiset tehtävät.

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

Sitovia tavoitteita

Tekniselle osastolle työllistäminen siten, että työllistettyjen työt ovat kunnan kannalta järkeviä ja taloudellisia sekä mahdollisuuksien mukaan sisältävät työssä oppimista.

Toteutuma 2017

Uuden valtuustokauden alusta on teknisen lautakunnan puheenjohtajana on toiminut Raimo Kemppainen, varapuheenjohtajana Jouko Korhonen ja lautakunnan esittelijänä tekninen johtaja Antti Tuppurä.

Yksityistieasioissa esittelijänä toimii maaseutuasiamies Hannu Jyrkkänen.

Teknisen johtajan jäädessä eläkkeelle helmikuussa 2017 on em. virassa 10.4.2017 aloittanut rakennusinsinööri Antti Tuppurä. Rakennustarkastajan virassa on 1.6.2017 aloittanut rakennusmestari Juha Karhu. Projektipäällikkönä investointihankkeissa on toiminut DI Riikka Karjalainen 17.7.2017 alkaen.

Tunnusluvut ja mittarit

Tekninen lautakunta, hallinto	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Teknisen lautakunnan kokoukset	9	7	9	11
Teknisen lautakunnan käsittelemät asiat	61	80	80	97
Rakennuttamisjaoston kokoukset	5	2	2	4
Metsäjaoston kokoukset	2	2	2	4

Tekninen lautakunta, hallinto	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)				
M E N O T (ulkoiset)	128 025	98 776	130 513,93	31 738
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	128 025	98 776	130 513,93	31 738
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	13 203	45 451	46 781,81	1 331
TOIMINTAKATE (sisäiset)	13 203	45 451	46 781,81	1 331
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	141 228	144 227	177 295,74	33 069
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	42,76	43,67	54,47	

510 Jätehuolto				
Toiminnan kuvaus Jätelautakuntayhteistyö sekä Jätekkukko Oy:n osakaskuntien yhteinen neuvottelukunta. Jätekkukko Oy:n sekä Savo-Pielisen jätelautakunnan kokoukset. Hyötyjätteenkerääjien (mm. RINKI Oy ja Paperinkeräys Oy) kanssa yhteistyö.				
Vastuuhenkilö Tekninen johtaja				
Sitovia tavoitteita Toteutetaan yhteistyökumppanien kanssa vähintään jätelautakunnan määrittelemän palvelutasopäätöksen mukainen jätehuolto kunnan alueella. Seurataan jätelautakunnan päätöksiä ja otetaan osaa jätehuollon kehittämiseen alueella.				
Toteuma 2017 Sitovat tavoitteet saavutettu. Osallistuttu Ely-keskuksen Pima-hankkeeseen vanhan kaatopaikan maaperäselvitykseen. Vanha kierrätyspiste Matti Lohen koulun luona on purettu pois. Jäteaseman toimintaluvut poimittu Jätekkukko Oy:n vuosiyhteenvedosta .				
Tunnusluvut ja mittarit				
Jätehuolto	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Kiinteistöjen liittymisaste jätehuoltoon %		84	85	85
Jäteaseman käyttäjiä lkm	900	1052	1390	1156
Metalliromua, tn		36	32	28
Loppu/rakennusjätettä, tn		87	84	79
Energiajätettä, tn		70	90	74
Sähkö/elektroniikkajätettä, tn		26	25	17

Jätehuolto	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)				
M E N O T (ulkoiset)	1 282	3 000	36,84	-2 963
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	1 282	3 000	36,84	-2 963
Suunnitelmapoistot	896	896	896,05	0
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	184	0	0,00	0
TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 080	896	896,05	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 361	3 896	932,89	-2 963
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	0,71	1,18	0,29	

530 Palo- ja pelastustoimi				
Toiminnan kuvaus				
Palo- ja pelastustoiminnan järjestäminen kunnan alueella.				
Vastuuhenkilö				
Aluepelastustoimen henkilöstö.				
Sitovia tavoitteita				
Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa alueen ihmisille ja yrityksille korkeatasoiset pelastustoimen palvelut ehkäisemällä ennakkoon onnettomuuksia ja antamalla onnettomuustilanteissa nopeaa ja ammattitaitoista apuajassa olosuhteissa. Tavoitteena on onnettomuuksien määrän pieneneminen, palokuolemien ja palovahinkojen sekä koti- ja vapaa-ajan tapaturmien väheneminen siten, että Suomi sijoittuu kärkeen kansainvälisessä vertailussa. Tekninen osasto tekee jatkuvaa yhteistyötä palo- ja pelastuslaitoksen kanssa mm. varmistamalla omien kiinteistöjensä paloturvallisuuden.				
Toteutuma 2017				
Toteutunut suunnitellusti. Aluepelastuslautakunnan oma toimintakertomus.				
Tunnusluvut ja mittarit				
Palo- ja pelastustoimi	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Yhteistoimintaosuus, €	308235	280954	303512	304143

Palo- ja pelastustoimi	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-30 407	-41 837	-30 407,16	11 430
M E N O T (ulkoiset)	332 038	338 905	325 167,11	-13 738
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	301 631	297 068	294 759,95	-2 308
Suunnitelmapoistot	8 267	8 267	8 266,71	0
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	4 726	14 896	4 849,53	-10 046
TOIMINTAKATE (sisäiset)	12 992	23 163	13 116,24	-10 047
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	314 623	320 231	307 876,19	-12 355
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	95,25	96,95	94,59	

540 Kiinteistöt

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöjen kunnossapidon suunnittelu ja rakennuttaminen. Korjauksissa keskitytään mm. vuokrahuoneistojen saneeraukseen sekä kunnan muiden hallintokuntien tilojen ylläpitoon liittyviin korjauksiin ja saneerauksiin. Suurimpana seuraavana saneerauskohteena on Kerkonjoen koulu. Maa- ja metsätilojen taloudellinen hoito ja puunmyynti. Kunnalle tuottoja tuova tonttipolitiikka.

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

Sitovia tavoitteita

Kiinteistönhoidon mitoituksen mukainen kiinteistönhoito. Kiinteistöjen energiatehokkuuden lisääminen. Saneerausten myötä kotimaiseen energiaan siirtyminen. Metsänhoitosuunnitelman toteuttaminen.

Toteutuma 2017

Puistot ja yleiset alueet, maa- ja metsätilat

Kuntakeskuksen alueella hoidettu puistoja ja muita yleisiä alueita tukityöllistettyjen henkilöiden sekä kunnan omien kiinteistöhoitajien toimesta. Tekninen toimi on työllistänyt pitkäaikaistyöttömiä 6 henkilöä, lisäksi on ollut yksi puistotyöntekijä kunnan varoin 4 kk:n ajan. Maa- ja metsätiloilla suurimmat harvennushakkuut ovat keskittyneet Pärnäkörven alueelle ja päätehakkuita ei sanottavasti ole toteutettu kertomusvuonna. Pärnäkörven metsäautotien rakentaminen sekä Pärnämäen ja Västinniemen metsäteiden peruskorjausta on toteutettu Metsäkeskus Otson toimesta. Puun myyntitarjouksia on pyydetty ja valittu ostajaksi Partaharjun Puutarha Oy. Metsänhoitoyhdistys on hoitanut metsäkauppojen järjestelyt sekä metsänhoitotöiden toteuttamisen.

Rakennukset ja huoneistot

Kertomusvuoden aikana on kunta myynyt yhden osakehuoneiston. Öljyn käyttö kunnan rakennuksissa on päättynyt. Asuntojen ja huoneistojen vuokrausta ja vuokralaskutusta on hoitanut hallinto-osasto ja vuokrattujen asuinhuoneistojen sähkö- ja vesilaskutus hoidetaan teknisellä osastolla.

Kiinteistönhoitokeskus

Kiinteistönhoitokeskuksen henkilöstön toimesta tehdään hallintokiinteistöjen siivous- ja talonmiestehtävät.

Kirvesmiehen ja talonmiesten toimesta on toteutettu seuraavien tilojen pienimuotoisia korjauksia

Matti Lohen koulun ala-asteen luokkatilojen tiivistyskorjauksia kaikkien luokkien osalta ja yhdessä luokassa laajempi saneeraus käsittäen kaikki pinnat sekä liikuntasalin tutkimus avauksia.

Palvelutalo Pauliinan asuinhuoneiden pesutilojen korjauksia sekä kalusteiden uusimisia huoneistoihin.

Päiväkotii Riihikodon sisäilmakorjauksia ja tutkimus avauksia. Kerkonjoen koulun rakenneavauksia tehty

peruskorjaussuunnittelua varten. Terveyskeskus/hammaslääkärin henkilöstön taukotilojen rakentaminen,

kalusteiden uusimista, Hoitokoti Kyllikille terveystieteiden rakennuksesta vuokratun osastotilan huoneiden

äänieristysten parantaminen. Paloaseman alakerran tilojen muuttaminen erilaisten toimijoiden

käyttötilaksi. As Oy Tiinarissa yhden asunnon täydellinen sisätilojen saneeraus. Tekniselle varikolle on

rakennettu varasto ja työtila kirvesmiehelle. Vammaispalvelun tilaamia asuntojen rakenne-, muutos ja

korjaustöitä tehty n.30 kohteessa. Entisen hammaslääkärin tilan piha-alue asfaltoitu. Kiinteistönhoidon

kokeilukäytössä kiinteistönhuollon mobiilisovellus.

Tunnusluvut ja mittarit

Kiinteistöt	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Maa- ja metsätilat, ha	1075	1075	1075	1132
Puun myynti, m ³				
Kunnan suoraan om. asunto-osakehuoneistot kpl	42	42	42	42
Kunnan suoraan om. asunto-osakehuoneistot kpl	14	13	17	16
Lämpöenergian kulutus, MWh		3604	3104	3509
Sähköenergia, MWh				2663

Kiinteistöt	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-306 197	-340 074	-415 457,16	-75 383
M E N O T (ulkoiset)	892 936	877 040	898 906,30	21 866
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	586 738	536 966	483 449,14	-53 517
Suunnitelmapoistot	185 151	198 145	193 741,65	-4 403
Tulot (sisäiset)	-754 968	-754 931	-775 755,81	-20 825
Menot (sisäiset)	115 495	159 002	126 747,83	-32 254
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-454 322	-397 784	-455 266,33	-57 482
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	132 416	139 182	28 182,81	-110 999
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	40,09	42,14	8,66	

550 Varikko
Toiminnan kuvaus Kunnan kuljetuksiin ja mm. alueiden ja teiden kunnossapitoon liittyvän kaluston kunnossa pito.
Vastuuhenkilö Tekninen johtaja
Sitovia tavoitteita Työkoneet ja kalusto pidetään kunnossa. Kunnan kuljetukset hoidetaan koskien yleisiä alueita, vesihuoltoa, teiden ja katujen kunnossapitoa ym. Traktorin käyttö lietteiden kuljetukseen, lumitöihin ym.
Toteutuma 2017 Traktorista on jouduttu korjaamaan mm. pikavaihteet ja etukuormaimen aisat (kust.n. 20 000 €). Teknisen toimen käyttöön sekä henkilöstön sosiaalityöksi on kunta vuokrannut tilan Ki Oy Oikarilan Teollisuushallit Oy:ltä. Sitovat tavoitteet savutettu.

Varikko	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-22 336	-15 560	-19 049,99	-3 490
M E N O T (ulkoiset)	81 446	84 984	120 133,33	35 149
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	59 110	69 424	101 083,34	31 659
Suunnitelmapoistot	4 013	4 013	763,07	-3 250
Tulot (sisäiset)	-40 149	-36 581	-33 430,67	3 150
Menot (sisäiset)	9 333	8 940	3 788,38	-5 152
TOIMINTAKATE (sisäiset)	-26 803	-23 628	-28 879,22	-5 251
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	32 307	45 796	72 204,12	26 408
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	9,78	13,86	22,18	

560 Liikenneväylät																								
Toiminnan kuvaus Liikenneväylien kunnossapito ja rakentaminen. Kunnossapidon kilpailutus sekä laadun seuranta. Opastuksen ylläpito ja täydentäminen. Osoitejärjestelmän ylläpito.																								
Vastuhenkilö Tekninen johtaja																								
Sitovia tavoitteita Teissä ja päällysteissä ei liikenneturvallisuutta vaarantavia puutteita. Riittävä opastus. Valaistuksen huollot ajoittain sekä kaapeloinnin muutokset.																								
Toteutuma 2017 Kaavateiden puhtaana- ja kunnossapitotöiden hoito kunnan oman henkilöstön ja kaluston sekä aurasurakotisijoiden toimesta. Kaavateiden asfaltointeja tehty investointiosan määrärahalla 2410 m ² . Yksityistieavustuksia on myönnetty 50767,25 €. Haja-asutusalueen osoitejärjestelmän ylläpito.																								
Tunnusluvut ja mittarit <table border="1" data-bbox="164 808 1404 969"> <thead> <tr> <th>Liikenneväylät</th><th>TP 2014</th><th>TP 2015</th><th>TP 2016</th><th>TP 2017</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kunnossapidetyt kaavatiet, km</td><td>23</td><td>23</td><td>23,5</td><td>23,5</td></tr> <tr> <td>Kunnossapidetyt kevyen liikenteen väylät, km</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> <tr> <td>Avustetu yksityistiet, km</td><td>240,65</td><td>232,7</td><td>232,7</td><td>240</td></tr> </tbody> </table>					Liikenneväylät	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	Kunnossapidetyt kaavatiet, km	23	23	23,5	23,5	Kunnossapidetyt kevyen liikenteen väylät, km	2	2	2	2	Avustetu yksityistiet, km	240,65	232,7	232,7	240
Liikenneväylät	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017																				
Kunnossapidetyt kaavatiet, km	23	23	23,5	23,5																				
Kunnossapidetyt kevyen liikenteen väylät, km	2	2	2	2																				
Avustetu yksityistiet, km	240,65	232,7	232,7	240																				

Liikenneväylät	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-23 370	-8 684	-7 812,09	872
M E N O T (ulkoiset)	141 710	149 456	140 058,01	-9 398
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	118 341	140 772	132 245,92	-8 526
Suunnitelmapoistot	90 655	97 672	90 237,36	-7 435
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	18 835	16 570	18 758,48	2 188
TOIMINTAKATE (sisäiset)	109 489	114 242	108 995,84	-5 246
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	227 830	255 014	241 241,76	-13 772
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	68,98	77,21	74,11	

570 Maankäytön suunnittelu				
Toiminnan kuvaus Joustava pienten kaavamuutosten valmistelu. Toimiva kaavoitusyhteistyö viranomaisten ja maanomistajien kanssa.				
Vastuuhenkilö Tekninen johtaja				
Sitovia tavoitteita Etelä-Konneveden rantaosayleiskaavan päivittämisen loppuunsaattaminen. Kirkonkylän yleiskaavan loppuunsaattaminen. Pienemmät kaavamuutokset 2-4 kpl / vuosi.				
Toteuma 2017 Etelä-Konneveden rantaosayleiskaava hyväksytty 30.5.2017 Kirkonkylän yleiskaava kesken, ollut toisen kerran ehdotuksenä nähtävillä loppuvuodesta 2017. Ei hyväksyttyjä pienempiä kaavamuutoksia vuonna 2017.				
Tunnusluvut ja mittarit				
Maankäytön tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Valmistuneiden kaavojen määrä	3	3	2	1
Kaavoitusjaoston kokoukset	6	4	2	3

Maankäytön suunnittelu	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-1 317	-6 000	-7 970,00	-1 970
M E N O T (ulkoiset)	53 067	66 435	50 692,50	-15 743
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	51 750	60 435	42 722,50	-17 713
Suunnitelmapoistot	1 042	955	955,19	0
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	445	424	485,06	61
TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 487	1 379	1 440,25	61
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	53 237	61 814	44 162,75	-17 651
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	16,12	18,71	13,57	

580 Ympäristönsuojelu																								
Toiminnan kuvaus Ympäristönsuojelua koskevat luvat ja niiden valvonta sekä neuvonta ja ohjeistus.																								
Vastuhenkilö Tekninen johtaja																								
Sitovia tavoitteita Lupien käsittelyajan minimoiminen Ympäristönsuojelumääräysten käyttöönotto Uusitun rakennusjärjestyksen käyttöönotto																								
Toteuma 2017 Ympäristönsuojelumääräyksiä ei ole otettu vielä käyttöön. Uusittu rakennusjärjestys otettu käyttöön 1.11.2017. Maa-ainestenoton valvonta (15 lupaa). Lantapatteri-ilmoituksia 9 kpl. Ympäristölautakunnan katselmusmiesten maastokäyntejä 4 kpl. Yhteistyö jätelautakunnan kanssa (VALVO työryhmä, jätehuollon neuvottelukunta).																								
Tunnusluvut ja mittarit <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ympäristönsuojelun tunnusluvut</th><th>TP 2014</th><th>TP 2015</th><th>TP 2016</th><th>TP 2017</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ympäristölautakunnan kokoukset</td><td>10</td><td>7</td><td>8</td><td>8</td></tr> <tr> <td>maa-ainesluvut</td><td>3</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td></tr> <tr> <td>ympäristöluvut</td><td>3</td><td>-</td><td>1</td><td>1</td></tr> </tbody> </table>					Ympäristönsuojelun tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	Ympäristölautakunnan kokoukset	10	7	8	8	maa-ainesluvut	3	-	1	-	ympäristöluvut	3	-	1	1
Ympäristönsuojelun tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017																				
Ympäristölautakunnan kokoukset	10	7	8	8																				
maa-ainesluvut	3	-	1	-																				
ympäristöluvut	3	-	1	1																				

Ympäristönsuojelu	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-4 882	-8 500	-3 084,00	5 416
M E N O T (ulkoiset)	38 846	49 416	30 201,47	-19 215
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	33 965	40 916	27 117,47	-13 799
Suunnitelmapoistot				
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	3 446	3 438	3 965,17	527
TOIMINTAKATE (sisäiset)	3 446	3 438	3 965,17	527
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	37 411	44 354	31 082,64	-13 271
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	11,33	13,43	9,55	

590 Rakennusvalvonta				
Toiminnan kuvaus Asiantunteva rakentamisen neuvonta ja ohjeistus.				
Vastuuhenkilö Rakennustarkastaja-kunnanrakennusmestari				
Sitovia tavoitteita Lupien käsittelyaika enintään 1 kk. Katselmusten määrää on tavoitteena vähentää viranomaispuolelta ja siirtää katselmusten suorittamisvastuuta vastaaville työnjohtajille, arvioitu katselmusmäärä vuosittain n. 200 kpl. Uusitun rakennusjärjestyksen käyttöönotto.				
Toteuma 2017 Uusittu rakennusjärjestys otettu käyttöön 1.11.2017 Uusi rakennustarkastaja, Juha Karhu aloitti työt 1.6.2017. Lupien käsittelyaika oli keskimäärin 14 vrk. Rakennusvalvontaan liittyviä katselmuksia tehtiin 193 kpl.				
Tunnusluvut ja mittarit				
Rakennusvalvonta tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Kaikki myönnetyt luvat	180	181	175	178
Rakennuslupien määrä	79	81	69	56
Katselmusten määrä	469	507	499	193

Rakennusvalvonta	TP 2016	TA 2017 (sis. muutokset)	TP 2017	Ero
T U L O T (ulkoiset)	-48 941	-35 400	-45 343,21	-9 943
M E N O T (ulkoiset)	64 679	76 263	60 794,92	-15 468
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	15 739	40 863	15 451,71	-25 411
Suunnitelmapoistot	1 361	0	5 442,39	5 442
Tulot (sisäiset)				
Menot (sisäiset)	6 408	8 002	8 652,37	650
TOIMINTAKATE (sisäiset)	7 768	8 002	14 094,76	6 093
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	23 507	48 865	29 546,47	-19 319
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	7,12	14,79	9,08	

2.2

Tytär- ja osakkuusyhtiöiden toiminnalliset tulokset vuonna 2017

2.3

Ta-listaus käyttötalouden ulkoiset menot 2017

Kohde	Nimi	Talousarvio (sis. muutokset)	Vuoden alusta	Ali/Yli	Tot-%	Kauden käyttö
1	KÄYTTÖTALOUS					
10	VAALIT					
100	VALTIOLLISET VAALIT					
***	M E N O T (ulkoiset)	0	183,39	-183,39	0,00	130,76
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	0	183,39	-183,39	0,00	130,76
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	0	183,39	-183,39	0,00	130,76
110	KUNNALLISVAALIT					
***	M E N O T (ulkoiset)	10 000	12 771,28	-2 771,28	127,70	1 492,01
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	10 000	12 771,28	-2 771,28	127,70	1 492,01
*	Menot (sisäiset)	0	225,00	-225,00	0,00	0,00
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	0	225,00	-225,00	0,00	0,00
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	10 000	12 996,28	-2 996,28	130,00	1 492,01
10	VAALIT YHTEENSÄ					
***	M E N O T (ulkoiset)	10 000	12 954,67	-2 954,67	129,50	1 622,77
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	10 000	12 954,67	-2 954,67	129,50	1 622,77
*	Menot (sisäiset)	0	225,00	-225,00	0,00	0,00
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	0	225,00	-225,00	0,00	0,00
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	10 000	13 179,67	-3 179,67	131,80	1 622,77
1	KÄYTTÖTALOUS					
14	TILINTARKASTUS					
130	TILINTARKASTUS					
***	M E N O T (ulkoiset)	11 801	16 473,47	-4 672,47	139,60	4 887,09
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	11 801	16 473,47	-4 672,47	139,60	4 887,09
*	Menot (sisäiset)	1 499	1 730,21	-231,21	115,40	344,21
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 499	1 730,21	-231,21	115,40	344,21
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	13 300	18 203,68	-4 903,68	136,90	5 231,30
14	TILINTARKASTUS YHTEENSÄ					
***	M E N O T (ulkoiset)	11 801	16 473,47	-4 672,47	139,60	4 887,09
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	11 801	16 473,47	-4 672,47	139,60	4 887,09
*	Menot (sisäiset)	1 499	1 730,21	-231,21	115,40	344,21
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 499	1 730,21	-231,21	115,40	344,21
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	13 300	18 203,68	-4 903,68	136,90	5 231,30

1	KÄYTTÖTALOUS					
18	LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
140	KUNNANVALTUUSTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	55 750	75 663,43	-19 913,43	135,70	23 082,41
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	55 750	75 663,43	-19 913,43	135,70	23 082,41
*	Menot (sisäiset)	14 422	21 918,06	-7 496,06	152,00	8 696,06
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	14 422	21 918,06	-7 496,06	152,00	8 696,06
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	70 172	97 581,49	-27 409,49	139,10	31 778,47
150	KUNNANHALLITUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-288 750	-328 394,12	39 644,12	113,70	-147 294,52
***	M E N O T (ulkoiset)	693 958	900 253,53	-206 295,53	129,70	81 704,11
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	405 208	571 859,41	-166 651,41	141,10	-65 590,41
*	Menot (sisäiset)	41 206	56 498,43	-15 292,43	137,10	10 342,90
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	41 206	56 498,43	-15 292,43	137,10	10 342,90
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	446 414	628 357,84	-181 943,84	140,80	-55 247,51
18	LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO YHT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-288 750	-328 394,12	39 644,12	113,70	-147 294,52
***	M E N O T (ulkoiset)	749 708	975 916,96	-226 208,96	130,20	104 786,52
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	460 958	647 522,84	-186 564,84	140,50	-42 508,00
*	Menot (sisäiset)	55 628	78 416,49	-22 788,49	141,00	19 038,96
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	55 628	78 416,49	-22 788,49	141,00	19 038,96
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	516 586	725 939,33	-209 353,33	140,50	-23 469,04
1	KÄYTTÖTALOUS					
22	HALLINTO JA TALOUS					
170	YLEISHALLINTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-90 000	-107 973,11	17 973,11	120,00	-53 642,49
***	M E N O T (ulkoiset)	606 450	589 284,17	17 165,83	97,20	88 035,56
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	516 450	481 311,06	35 138,94	93,20	34 393,07
*	Suunnitelmapoistot	0	361,93	-361,93	0,00	361,93
*	Tulot (sisäiset)	-71 410	-93 468,35	22 058,35	130,90	-21 898,53
*	Menot (sisäiset)	59 692	74 164,67	-14 472,67	124,20	13 840,67
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-11 718	-18 941,75	7 223,75	161,60	-7 695,93
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	504 732	462 369,31	42 362,69	91,60	26 697,14

180	TALOUSHALLINTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-40 000	-53 826,22	13 826,22	134,60	-51 850,00
***	M E N O T (ulkoiset)	554 981	571 485,29	-16 504,29	103,00	60 075,52
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	514 981	517 659,07	-2 678,07	100,50	8 225,52
*	Tulot (sisäiset)	-318 594	-313 774,88	-4 819,12	98,50	-20 360,88
*	Menot (sisäiset)	19 070	22 932,98	-3 862,98	120,30	5 235,48
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-299 524	-290 841,90	-8 682,10	97,10	-15 125,40
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	215 457	226 817,17	-11 360,17	105,30	-6 899,88
22	HALLINTO JA TALOUS YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-130 000	-161 799,33	31 799,33	124,50	-105 492,49
***	M E N O T (ulkoiset)	1 161 431	1 160 769,46	661,54	99,90	148 111,08
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	1 031 431	998 970,13	32 460,87	96,90	42 618,59
*	Suunnitelmapoistot	0	361,93	-361,93	0,00	361,93
*	Tulot (sisäiset)	-390 004	-407 243,23	17 239,23	104,40	-42 259,41
*	Menot (sisäiset)	78 762	97 097,65	-18 335,65	123,30	19 076,15
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-311 242	-309 783,65	-1 458,35	99,50	-22 821,33
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	720 189	689 186,48	31 002,52	95,70	19 797,26
1	KÄYTTÖTALOUS					
26	ELINKEINOTOIMI					
190	ELINVOIMALAUTAKUNTA					
***	M E N O T (ulkoiset)	6 800	4 742,23	2 057,77	69,70	1 379,99
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	6 800	4 742,23	2 057,77	69,70	1 379,99
*	Menot (sisäiset)	3 479	3 545,59	-66,59	101,90	344,59
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	3 479	3 545,59	-66,59	101,90	344,59
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	10 279	8 287,82	1 991,18	80,60	1 724,58
200	NEUVONTA					
***	M E N O T (ulkoiset)	0	2 000,93	-2 000,93	0,00	0,00
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	0	2 000,93	-2 000,93	0,00	0,00
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	0	2 000,93	-2 000,93	0,00	0,00
205	YRITTÄJÄKOULUTUS JA -KASVATUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-2 000	-3 707,00	1 707,00	185,40	0,00
***	M E N O T (ulkoiset)	5 000	5 146,18	-146,18	102,90	0,00
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	3 000	1 439,18	1 560,82	48,00	0,00
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	3 000	1 439,18	1 560,82	48,00	0,00

206	KAMPANJAT/MARKKIN. JA AVUST.					
***	M E N O T (ulkoiset)	40 640	24 177,92	16 462,08	59,50	174,19
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	40 640	24 177,92	16 462,08	59,50	174,19
*	Menot (sisäiset)	947	50,00	897,00	5,30	0,00
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	947	50,00	897,00	5,30	0,00
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	41 587	24 227,92	17 359,08	58,30	174,19
208	YRITYSVERKOSTOHAUTOMO					
***	M E N O T (ulkoiset)	15 000	8 607,15	6 392,85	57,40	693,09
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	15 000	8 607,15	6 392,85	57,40	693,09
*	Menot (sisäiset)	0	165,00	-165,00	0,00	0,00
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	0	165,00	-165,00	0,00	0,00
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	15 000	8 772,15	6 227,85	58,50	693,09
210	PROJEKTIT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-376 821	-280 995,85	-95 825,15	74,60	-249 202,85
***	M E N O T (ulkoiset)	391 523	356 689,95	34 833,05	91,10	39 803,62
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	14 702	75 694,10	-60 992,10	514,90	-209 399,23
*	Menot (sisäiset)	9 254	4 729,54	4 524,46	51,10	72,58
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	9 254	4 729,54	4 524,46	51,10	72,58
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	23 956	80 423,64	-56 467,64	335,70	-209 326,65
215	SAVOGROW					
***	T U L O T (ulkoiset)	0	-120,00	120,00	0,00	0,00
***	M E N O T (ulkoiset)	135 000	135 631,96	-631,96	100,50	108,87
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	135 000	135 511,96	-511,96	100,40	108,87
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	135 000	135 511,96	-511,96	100,40	108,87
220	TAPAHTUMAT					
***	M E N O T (ulkoiset)	62 400	34 028,43	28 371,57	54,50	3 473,51
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	62 400	34 028,43	28 371,57	54,50	3 473,51
*	Menot (sisäiset)	500	279,58	220,42	55,90	62,32
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	500	279,58	220,42	55,90	62,32
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	62 900	34 308,01	28 591,99	54,50	3 535,83
230	MATKAILU					
***	T U L O T (ulkoiset)	0	-3 551,31	3 551,31	0,00	-2 027,93
***	M E N O T (ulkoiset)	20 000	11 174,15	8 825,85	55,90	2 557,52
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	20 000	7 622,84	12 377,16	38,10	529,59
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	20 000	7 622,84	12 377,16	38,10	529,59

240	MAA-JA METSÄTAL.YRITYKSET					
***	M E N O T (ulkoiset)	10 000	3 757,28	6 242,72	37,60	3 757,28
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	10 000	3 757,28	6 242,72	37,60	3 757,28
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	10 000	3 757,28	6 242,72	37,60	3 757,28
26	ELINKEINOTOIMI YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-378 821	-288 374,16	-90 446,84	76,10	-251 230,78
***	M E N O T (ulkoiset)	686 363	585 956,18	100 406,82	85,40	51 948,07
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	307 542	297 582,02	9 959,98	96,80	-199 282,71
*	Menot (sisäiset)	14 180	8 769,71	5 410,29	61,80	479,49
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	14 180	8 769,71	5 410,29	61,80	479,49
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	321 722	306 351,73	15 370,27	95,20	-198 803,22
1	KÄYTTÖTALOUS					
30	MAASEUTUTOIMI					
270	MAASEUTUTOIMI					
***	M E N O T (ulkoiset)	60 660	54 589,90	6 070,10	90,00	14 352,27
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	60 660	54 589,90	6 070,10	90,00	14 352,27
*	Menot (sisäiset)	4 446	6 116,12	-1 670,12	137,60	2 046,12
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	4 446	6 116,12	-1 670,12	137,60	2 046,12
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	65 106	60 706,02	4 399,98	93,20	16 398,39
30	MAASEUTUTOIMI YHTEENSÄ					
***	M E N O T (ulkoiset)	60 660	54 589,90	6 070,10	90,00	14 352,27
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	60 660	54 589,90	6 070,10	90,00	14 352,27
*	Menot (sisäiset)	4 446	6 116,12	-1 670,12	137,60	2 046,12
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	4 446	6 116,12	-1 670,12	137,60	2 046,12
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	65 106	60 706,02	4 399,98	93,20	16 398,39

1	KÄYTTÖTALOUS					
38	SOSIAALITOIMI					
307	PERUSTURVAOSASTON HALLINTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-1 400	-33 705,80	32 305,80	2 407,60	-640,00
***	M E N O T (ulkoiset)	134 482	139 375,42	-4 893,42	103,60	14 806,38
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	133 082	105 669,62	27 412,38	79,40	14 166,38
*	Menot (sisäiset)	82 059	85 088,69	-3 029,69	103,70	9 859,69
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	82 059	85 088,69	-3 029,69	103,70	9 859,69
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	215 141	190 758,31	24 382,69	88,70	24 026,07
310	SOSIAALIPALVELUT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-220 800	-321 063,58	100 263,58	145,40	-47 747,19
***	M E N O T (ulkoiset)	3 164 613	3 528 525,66	-363 912,66	111,50	299 083,21
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 943 813	3 207 462,08	-263 649,08	109,00	251 336,02
*	Tulot (sisäiset)	-13 572	-15 660,24	2 088,24	115,40	-1 247,59
*	Menot (sisäiset)	59 340	55 859,03	3 480,97	94,10	18 265,51
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	45 768	40 198,79	5 569,21	87,80	17 017,92
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 989 581	3 247 660,87	-258 079,87	108,60	268 353,94
330	KOTIHOITO- JA VANHUSPALVELUT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-674 800	-862 283,09	187 483,09	127,80	-96 343,01
***	M E N O T (ulkoiset)	3 326 687	3 238 175,87	88 511,13	97,30	282 747,77
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 651 887	2 375 892,78	275 994,22	89,60	186 404,76
*	Suunnitelmapoistot	55 956	59 174,76	-3 218,76	105,80	6 194,16
*	Tulot (sisäiset)	0	-12 208,99	12 208,99	0,00	-6 067,69
*	Menot (sisäiset)	377 294	397 694,85	-20 400,85	105,40	85 416,47
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	433 250	444 660,62	-11 410,62	102,60	85 542,94
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	3 085 137	2 820 553,40	264 583,60	91,40	271 947,70
335	RAVINTOKESKUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-56 482	-50 677,11	-5 804,89	89,70	-4 221,55
***	M E N O T (ulkoiset)	477 576	442 980,35	34 595,65	92,80	39 452,78
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	421 094	392 303,24	28 790,76	93,20	35 231,23
*	Tulot (sisäiset)	-536 618	-535 752,01	-865,99	99,80	-128 938,70
*	Menot (sisäiset)	25 464	48 107,68	-22 643,68	188,90	7 916,58
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-511 154	-487 644,33	-23 509,67	95,40	-121 022,12
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-90 060	-95 341,09	5 281,09	105,90	-85 790,89
38	SOSIAALITOIMI YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-953 482	-1 267 729,58	314 247,58	133,00	-148 951,75
***	M E N O T (ulkoiset)	7 103 358	7 349 057,30	-245 699,30	103,50	636 090,14
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	6 149 876	6 081 327,72	68 548,28	98,90	487 138,39
*	Suunnitelmapoistot	55 956	59 174,76	-3 218,76	105,80	6 194,16
*	Tulot (sisäiset)	-550 190	-563 621,24	13 431,24	102,40	-136 253,98
*	Menot (sisäiset)	544 157	586 750,25	-42 593,25	107,80	121 458,25
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	49 923	82 303,77	-32 380,77	164,90	-8 601,57
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	6 199 799	6 163 631,49	36 167,51	99,40	478 536,82

1	KÄYTTÖTALOUS					
42	TERVEYDENHUOLTO					
360	KANSANTERVEYSTYÖ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-149 920	-144 480,52	-5 439,48	96,40	-11 841,23
***	M E N O T (ulkoiset)	2 997 349	2 566 869,56	430 479,44	85,60	-211 315,96
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 847 429	2 422 389,04	425 039,96	85,10	-223 157,19
*	Suunnitelmapoistot	33 260	33 259,63	0,37	100,00	2 771,64
*	Menot (sisäiset)	40 337	40 908,74	-571,74	101,40	13 316,38
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	73 597	74 168,37	-571,37	100,80	16 088,02
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 921 026	2 496 557,41	424 468,59	85,50	-207 069,17
370	SAIRAANHOITOLAITOKSET					
***	T U L O T (ulkoiset)	0	-7 288,90	7 288,90	0,00	-7 288,90
***	M E N O T (ulkoiset)	4 994 625	5 369 433,38	-374 808,38	107,50	162 187,67
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	4 994 625	5 362 144,48	-367 519,48	107,40	154 898,77
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	4 994 625	5 362 144,48	-367 519,48	107,40	154 898,77
380	YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	207 050	192 180,06	14 869,94	92,80	0,00
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	207 050	192 180,06	14 869,94	92,80	0,00
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	207 050	192 180,06	14 869,94	92,80	0,00
42	TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-149 920	-151 769,42	1 849,42	101,20	-19 130,13
***	M E N O T (ulkoiset)	8 199 024	8 128 483,00	70 541,00	99,10	-49 128,29
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	8 049 104	7 976 713,58	72 390,42	99,10	-68 258,42
*	Suunnitelmapoistot	33 260	33 259,63	0,37	100,00	2 771,64
*	Menot (sisäiset)	40 337	40 908,74	-571,74	101,40	13 316,38
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	73 597	74 168,37	-571,37	100,80	16 088,02
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	8 122 701	8 050 881,95	71 819,05	99,10	-52 170,40

1	KÄYTTÖTALOUS					
46	KOULUTUS					
404	HALLINTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	58 370	58 893,25	-523,25	100,90	6 994,80
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	58 370	58 893,25	-523,25	100,90	6 994,80
*	Tulot (sisäiset)	-700	-496,48	-203,52	70,90	-57,45
*	Menot (sisäiset)	2 501	2 443,81	57,19	97,70	322,28
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 801	1 947,33	-146,33	108,10	264,83
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	60 171	60 840,58	-669,58	101,10	7 259,63
410	PERUSKOULUTUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-117 600	-170 774,20	53 174,20	145,20	1 475,67
***	M E N O T (ulkoiset)	2 550 498	2 466 014,94	84 483,06	96,70	240 764,40
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	2 432 898	2 295 240,74	137 657,26	94,30	242 240,07
*	Suunnitelmapoistot	109 182	109 181,79	0,21	100,00	9 098,48
*	Tulot (sisäiset)	-26 070	-26 800,38	730,38	102,80	-2 519,51
*	Menot (sisäiset)	367 846	409 832,49	-41 986,49	111,40	72 210,09
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	450 958	492 213,90	-41 255,90	109,10	78 789,06
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	2 883 856	2 787 454,64	96 401,36	96,70	321 029,13
420	LUKIO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-11 300	-39 963,40	28 663,40	353,70	-1 336,01
***	M E N O T (ulkoiset)	815 079	695 005,82	120 073,18	85,30	62 112,83
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	803 779	655 042,42	148 736,58	81,50	60 776,82
*	Suunnitelmapoistot	114 413	114 450,44	-37,44	100,00	9 537,24
*	Tulot (sisäiset)	-4 050	-3 023,07	-1 026,93	74,60	-254,12
*	Menot (sisäiset)	133 279	125 473,02	7 805,98	94,10	21 439,23
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	243 642	236 900,39	6 741,61	97,20	30 722,35
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 047 421	891 942,81	155 478,19	85,20	91 499,17
440	AIKUISKOULUTUS					
***	M E N O T (ulkoiset)	65 664	64 630,86	1 033,14	98,40	18 760,37
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	65 664	64 630,86	1 033,14	98,40	18 760,37
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	65 664	64 630,86	1 033,14	98,40	18 760,37
450	JOUKKOLIIKENNE					
***	T U L O T (ulkoiset)	-2 500	-979,34	-1 520,66	39,20	-979,34
***	M E N O T (ulkoiset)	30 600	30 992,21	-392,21	101,30	8 194,74
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	28 100	30 012,87	-1 912,87	106,80	7 215,40
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	28 100	30 012,87	-1 912,87	106,80	7 215,40

453	LASTEN PÄIVÄHOITO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-119 400	-114 420,66	-4 979,34	95,80	-14 832,57
***	M E N O T (ulkoiset)	1 143 292	1 001 954,81	141 337,19	87,60	95 245,58
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	1 023 892	887 534,15	136 357,85	86,70	80 413,01
*	Suunnitelmapoistot	4 930	4 929,93	0,07	100,00	408,68
*	Tulot (sisäiset)	-10 612	-11 825,68	1 213,68	111,40	-1 240,71
*	Menot (sisäiset)	169 836	161 592,11	8 243,89	95,10	40 971,56
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	164 154	154 696,36	9 457,64	94,20	40 139,53
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 188 046	1 042 230,51	145 815,49	87,70	120 552,54
454	ESIOPETUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	0	-3 874,61	3 874,61	0,00	0,00
***	M E N O T (ulkoiset)	58 406	58 830,39	-424,39	100,70	5 078,55
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	58 406	54 955,78	3 450,22	94,10	5 078,55
*	Tulot (sisäiset)	-1 180	-1 189,32	9,32	100,80	-324,63
*	Menot (sisäiset)	50 735	35 967,43	14 767,57	70,90	13 979,51
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	49 555	34 778,11	14 776,89	70,20	13 654,88
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	107 961	89 733,89	18 227,11	83,10	18 733,43
46	KOULUTUS YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-250 800	-330 012,21	79 212,21	131,60	-15 672,25
***	M E N O T (ulkoiset)	4 721 909	4 376 322,28	345 586,72	92,70	437 151,27
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	4 471 109	4 046 310,07	424 798,93	90,50	421 479,02
*	Suunnitelmapoistot	228 525	228 562,16	-37,16	100,00	19 044,40
*	Tulot (sisäiset)	-42 612	-43 334,93	722,93	101,70	-4 396,42
*	Menot (sisäiset)	724 197	735 308,86	-11 111,86	101,50	148 922,67
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	910 110	920 536,09	-10 426,09	101,10	163 570,65
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	5 381 219	4 966 846,16	414 372,84	92,30	585 049,67
1	KÄYTTÖTALOUS					
50	KULTTUURI JA VAPAA-AIKA					
460	NUORISO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-31 400	-34 143,08	2 743,08	108,70	12 403,86
***	M E N O T (ulkoiset)	84 331	72 653,81	11 677,19	86,20	3 118,37
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	52 931	38 510,73	14 420,27	72,80	15 522,23
*	Menot (sisäiset)	16 651	21 401,02	-4 750,02	128,50	893,20
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	16 651	21 401,02	-4 750,02	128,50	893,20
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	69 582	59 911,75	9 670,25	86,10	16 415,43

470	LIIKUNTA					
***	T U L O T (ulkoiset)	-22 000	-38 322,91	16 322,91	174,20	-3 382,83
***	M E N O T (ulkoiset)	189 659	182 965,03	6 693,97	96,50	11 947,92
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	167 659	144 642,12	23 016,88	86,30	8 565,09
*	Suunnitelmapoistot	26 570	26 570,46	-0,46	100,00	2 167,15
*	Tulot (sisäiset)	-2 900	-2 060,50	-839,50	71,10	0,00
*	Menot (sisäiset)	40 538	39 519,27	1 018,73	97,50	17 562,54
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	64 208	64 029,23	178,77	99,70	19 729,69
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	231 867	208 671,35	23 195,65	90,00	28 294,78
480	KIRJASTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-13 882	-14 021,19	139,19	101,00	-2 810,39
***	M E N O T (ulkoiset)	205 960	195 537,14	10 422,86	94,90	8 288,84
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	192 078	181 515,95	10 562,05	94,50	5 478,45
*	Suunnitelmapoistot	29 820	31 003,66	-1 183,66	104,00	3 668,88
*	Tulot (sisäiset)	-15 784	-19 878,58	4 094,58	125,90	-214,78
*	Menot (sisäiset)	54 485	53 380,53	1 104,47	98,00	9 045,92
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	68 521	64 505,61	4 015,39	94,10	12 500,02
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	260 599	246 021,56	14 577,44	94,40	17 978,47
490	KULTTUURITOIMI					
***	T U L O T (ulkoiset)	-400	-140,00	-260,00	35,00	0,00
***	M E N O T (ulkoiset)	33 049	36 853,57	-3 804,57	111,50	-1 068,35
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	32 649	36 713,57	-4 064,57	112,40	-1 068,35
*	Suunnitelmapoistot	505	0,00	505,00	0,00	0,00
*	Menot (sisäiset)	3 319	3 269,72	49,28	98,50	636,83
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	3 824	3 269,72	554,28	85,50	636,83
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	36 473	39 983,29	-3 510,29	109,60	-431,52
50	KULTTUURI JA VAPAA-AIKA YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-67 682	-86 627,18	18 945,18	128,00	6 210,64
***	M E N O T (ulkoiset)	512 999	488 009,55	24 989,45	95,10	22 286,78
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	445 317	401 382,37	43 934,63	90,10	28 497,42
*	Suunnitelmapoistot	56 895	57 574,12	-679,12	101,20	5 836,03
*	Tulot (sisäiset)	-18 684	-21 939,08	3 255,08	117,40	-214,78
*	Menot (sisäiset)	114 993	117 570,54	-2 577,54	102,20	28 138,49
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	153 204	153 205,58	-1,58	100,00	33 759,74
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	598 521	554 587,95	43 933,05	92,70	62 257,16

1	KÄYTTÖTALOUS					
54	TEKNINEN LAUTAKUNTA					
500	HALLINTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	98 776	130 513,93	-31 737,93	132,10	18 779,94
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	98 776	130 513,93	-31 737,93	132,10	18 779,94
*	Menot (sisäiset)	45 451	46 781,81	-1 330,81	102,90	5 102,81
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	45 451	46 781,81	-1 330,81	102,90	5 102,81
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	144 227	177 295,74	-33 068,74	122,90	23 882,75
510	JÄTEHUOLTO					
***	M E N O T (ulkoiset)	3 000	36,84	2 963,16	1,20	0,00
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	3 000	36,84	2 963,16	1,20	0,00
*	Suunnitelmapoistot	896	896,05	-0,05	100,00	74,67
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	896	896,05	-0,05	100,00	74,67
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	3 896	932,89	2 963,11	23,90	74,67
520	VESIHUOLTO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-422 810	-370 047,92	-52 762,08	87,50	-91 399,33
***	M E N O T (ulkoiset)	327 585	261 324,11	66 260,89	79,80	21 105,35
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	-95 225	-108 723,81	13 498,81	114,20	-70 293,98
*	Suunnitelmapoistot	96 689	152 359,23	-55 670,23	157,60	31 294,38
*	Tulot (sisäiset)	-57 830	-57 097,71	-732,29	98,70	-57 097,71
*	Menot (sisäiset)	15 910	15 500,47	409,53	97,40	2 631,97
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	54 769	110 761,99	-55 992,99	202,20	-23 171,36
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-40 456	2 038,18	-42 494,18	-5,00	-93 465,34
530	PALO- JA PELASTUSTOIMI					
***	T U L O T (ulkoiset)	-41 837	-30 407,16	-11 429,84	72,70	-2 533,93
***	M E N O T (ulkoiset)	338 905	325 167,11	13 737,89	95,90	30 322,45
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	297 068	294 759,95	2 308,05	99,20	27 788,52
*	Suunnitelmapoistot	8 267	8 266,71	0,29	100,00	688,90
*	Menot (sisäiset)	14 896	4 849,53	10 046,47	32,60	1 071,67
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	23 163	13 116,24	10 046,76	56,60	1 760,57
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	320 231	307 876,19	12 354,81	96,10	29 549,09
540	KIINTEISTÖT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-340 074	-415 457,16	75 383,16	122,20	-120 350,18
***	M E N O T (ulkoiset)	877 040	898 906,30	-21 866,30	102,50	90 900,11
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	536 966	483 449,14	53 516,86	90,00	-29 450,07
*	Suunnitelmapoistot	198 145	193 741,65	4 403,35	97,80	18 595,34
*	Tulot (sisäiset)	-754 931	-775 755,81	20 824,81	102,80	-155 748,16
*	Menot (sisäiset)	159 002	126 747,83	32 254,17	79,70	32 284,43
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-397 784	-455 266,33	57 482,33	114,50	-104 868,39
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	139 182	28 182,81	110 999,19	20,20	-134 318,46

550	VARIKKO					
***	T U L O T (ulkoiset)	-15 560	-19 049,99	3 489,99	122,40	-4 481,85
***	M E N O T (ulkoiset)	84 984	120 133,33	-35 149,33	141,40	13 396,79
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	69 424	101 083,34	-31 659,34	145,60	8 914,94
*	Suunnitelmapoistot	4 013	763,07	3 249,93	19,00	763,07
*	Tulot (sisäiset)	-36 581	-33 430,67	-3 150,33	91,40	-8 746,95
*	Menot (sisäiset)	8 940	3 788,38	5 151,62	42,40	2 678,53
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-23 628	-28 879,22	5 251,22	122,20	-5 305,35
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	45 796	72 204,12	-26 408,12	157,70	3 609,59
560	LIIKENNEVÄYLÄT					
***	T U L O T (ulkoiset)	-8 684	-7 812,09	-871,91	90,00	-28,06
***	M E N O T (ulkoiset)	149 456	140 058,01	9 397,99	93,70	16 612,39
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	140 772	132 245,92	8 526,08	93,90	16 584,33
*	Suunnitelmapoistot	97 672	90 237,36	7 434,64	92,40	9 237,94
*	Menot (sisäiset)	16 570	18 758,48	-2 188,48	113,20	5 903,68
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	114 242	108 995,84	5 246,16	95,40	15 141,62
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	255 014	241 241,76	13 772,24	94,60	31 725,95
570	MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU					
***	T U L O T (ulkoiset)	-6 000	-7 970,00	1 970,00	132,80	-8 120,00
***	M E N O T (ulkoiset)	66 435	50 692,50	15 742,50	76,30	5 678,30
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	60 435	42 722,50	17 712,50	70,70	-2 441,70
*	Suunnitelmapoistot	955	955,19	-0,19	100,00	0,00
*	Menot (sisäiset)	424	485,06	-61,06	114,40	89,06
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 379	1 440,25	-61,25	104,40	89,06
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	61 814	44 162,75	17 651,25	71,40	-2 352,64
54	TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-834 965	-850 744,32	15 779,32	101,90	-226 913,35
***	M E N O T (ulkoiset)	1 946 181	1 926 832,13	19 348,87	99,00	196 795,33
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	1 111 216	1 076 087,81	35 128,19	96,80	-30 118,02
*	Suunnitelmapoistot	406 637	447 219,26	-40 582,26	110,00	60 654,30
*	Tulot (sisäiset)	-849 342	-866 284,19	16 942,19	102,00	-221 592,82
*	Menot (sisäiset)	261 193	216 911,56	44 281,44	83,00	49 762,15
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-181 512	-202 153,37	20 641,37	111,40	-111 176,37
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	929 704	873 934,44	55 769,56	94,00	-141 294,39

1	KÄYTTÖTALOUS					
58	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
580	YMPÄRISTÖNSUOJELU					
***	T U L O T (ulkoiset)	-8 500	-3 084,00	-5 416,00	36,30	0,00
***	M E N O T (ulkoiset)	49 416	30 201,47	19 214,53	61,10	4 064,28
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	40 916	27 117,47	13 798,53	66,30	4 064,28
*	Menot (sisäiset)	3 438	3 965,17	-527,17	115,30	819,17
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	3 438	3 965,17	-527,17	115,30	819,17
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	44 354	31 082,64	13 271,36	70,10	4 883,45
590	RAKENNUSVALVONTA JA OHJAUS					
***	T U L O T (ulkoiset)	-35 400	-45 343,21	9 943,21	128,10	-5 344,91
***	M E N O T (ulkoiset)	76 263	60 794,92	15 468,08	79,70	1 534,47
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	40 863	15 451,71	25 411,29	37,80	-3 810,44
*	Suunnitelmapoistot	0	5 442,39	-5 442,39	0,00	907,07
*	Menot (sisäiset)	8 002	8 652,37	-650,37	108,10	1 315,37
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	8 002	14 094,76	-6 092,76	176,10	2 222,44
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	48 865	29 546,47	19 318,53	60,50	-1 588,00
58	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-43 900	-48 427,21	4 527,21	110,30	-5 344,91
***	M E N O T (ulkoiset)	125 679	90 996,39	34 682,61	72,40	5 598,75
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	81 779	42 569,18	39 209,82	52,10	253,84
*	Suunnitelmapoistot	0	5 442,39	-5 442,39	0,00	907,07
*	Menot (sisäiset)	11 440	12 617,54	-1 177,54	110,30	2 134,54
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	11 440	18 059,93	-6 619,93	157,90	3 041,61
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	93 219	60 629,11	32 589,89	65,00	3 295,45
1	KÄYTTÖTALOUS					
1	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
***	T U L O T (ulkoiset)	-3 098 320	-3 513 877,53	415 557,53	113,40	-913 819,54
***	M E N O T (ulkoiset)	25 289 113	25 166 361,29	122 751,71	99,50	1 574 501,78
****	TOIMINTAKATE (ulkoiset)	22 190 793	21 652 483,76	538 309,24	97,60	660 682,24
*	Suunnitelmapoistot	781 273	831 594,25	-50 321,25	106,40	95 769,53
*	Tulot (sisäiset)	-1 850 832	-1 902 422,67	51 590,67	102,80	-404 717,41
*	Menot (sisäiset)	1 850 832	1 902 422,67	-51 590,67	102,80	404 717,41
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	781 273	831 594,25	-50 321,25	106,40	95 769,53
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	22 972 066	22 484 078,01	487 987,99	97,90	756 451,77

Tuloslaskelmaosan toteutuminen 2017

				Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot				3 098 320,00		3 098 320,00	3 513 877,53	-415 557,53
	Myyntitulot			891 230,00		891 230,00	1 352 746,42	-461 516,42
	Maksutulot			815 490,00		815 490,00	965 065,33	-149 575,33
	Tuet ja avustukset			841 658,00		841 658,00	631 269,42	210 388,58
	Muut toimintatulot			549 942,00		549 942,00	564 796,36	-14 854,36
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintamenot				-25 049 113,00	-240 000,00	-25 289 113,00	-25 166 361,29	-122 751,71
	Henkilöstömenot			-8 446 076,00		-8 446 076,00	-8 036 886,35	-409 189,65
	Palvelujen ostot			-13 559 880,00	-240 000,00	-13 799 880,00	-14 146 654,44	346 774,44
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-1 420 513,00		-1 420 513,00	-1 354 282,80	-66 230,20
	Avustukset			-1 385 030,00		-1 385 030,00	-1 310 307,19	-74 722,81
	Muut toimintamenot			-237 614,00		-237 614,00	-318 230,51	80 616,51
Toimintakate				-21 950 793,00	-240 000,00	-22 190 793,00	-21 652 483,76	-538 309,24
Verotulot				10 450 000,00		10 450 000,00	10 682 827,29	-232 827,29
Valtionosuudet				12 550 000,00		12 550 000,00	12 663 147,00	-113 147,00
Rahoitustulot ja -menot								
	Korkotuotot			500,00		500,00	176,00	324,00
	Muut rahoitustuotot			150 000,00		150 000,00	322 243,99	-172 243,99
	Korkomenot			-258 500,00		-258 500,00	-173 380,70	-85 119,30
	Muut rahoitusmenot			-1 950,00		-1 950,00	-19 874,90	17 924,90
Vuosikate				939 257,00	-240 000,00	699 257,00	1 822 654,92	-1 123 397,92
Poistot ja arvonalentumiset								
	Suunnitelman mukaiset poistot			-781 273,00		-781 273,00	-831 594,25	50 321,25
Satunnaiset erät								0,00
Tilikauden tulos				157 984,00	-240 000,00	-82 016,00	991 060,67	-1 073 076,67
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)				157 984,00	-240 000,00	-82 016,00	991 060,67	-1 073 076,67
				Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulojen erittely								
	Kunnan verotulo			8 836 000,00		8 836 000,00	8 804 968,28	31 031,72
	Osuus yhteisöveron tuotosta			514 000,00		514 000,00	773 198,25	-259 198,25
	Kiinteistövero			1 100 000,00		1 100 000,00	1 104 660,76	-4 660,76
Valtionosuuksien erittely								
	Kunnan peruspalvelujen valt.os.			12 550 000,00		12 550 000,00	12 376 863,00	173 137,00
	Opetus- ja kultt.toimen valt.os.						286 284,00	-286 284,00

2.5

Investointiosan toteutuminen 2017

RAUTALAMMIN KUNTA		2017		2017		2017		2017	
INVESTIOINTIOSAN TOTEUTUMA 2017		MENOT		TULOT		TULOT		TULOT	
Jatkuvat hankkeet		Toteutunut yhteensä		Toteutunut yhteensä		Toteutunut yhteensä		Toteutunut yhteensä	
Hankkeen määräraha		TA 2017		MRM		määräraha erittelyt yht		Toteuma	
MÄÄRÄRAHA		TA 2017		MRM		määräraha erittelyt yht		Toteuma	
8000	Maa-alueet							1 128,00	1 128,00
8010	Rakennetut kiinteistöt							38 872,00	38 872,00
8100	Talonrakennus, yleishallinto								
	Kunnanvirasto aurinkopaneelit	25 000				25 000	84,71	5 200,00	15 977,71
8200	Talonrakennus, sivistystoimi								
	Kerkonjoen koulun perusparann.	820 000				820 000	156,11		1 280 113,36
	Matti Lohen koulu/liikuntasali	120 000		-110 000		10 000	18,04		1 804,35
	Päivähoito Riihikoto			110 000		110 000	17,83		19 610,41
	Itsepalvelukirjaston muutostyöt	50 000				50 000	85,24		42 620,31
8250	Talonrakennus, tekninen toimi								
	Ratsastuskeskus	80 000				80 000	78,91		63 124,52
	Kuuharju / Vaalijala					17 479,00			17 479,00
	Yuokratiloihin/kerrasto	650 000				650 000	0,00		
	Toholahden kiint. ja lämpökeskus	50 000				50 000	0,00		
	Kunnanviraston varavoima	0		28 000		28 000	96,64		27 057,84
8300	Julkinen käyttöömyleishallinto								
	Valokuituverkon rakentaminen	450 000		-370 000		80 000	47,67		38 133,70
	Sähköautojen latauspiste					0			36 093,00
8450	Julkinen käyttöömyleishallinto								
	Puistoalueiden ja rakentaminen	10 000				10 000	0,00		
	Kaavateiden päällystämisen	45 000				45 000	55,29		24 879,01
	Kantatie 69:n liikenneturv. järj.	50 000		40 000		90 000	47,32		42 583,50
	Rakennusasema- ja yleis. kaav.	50 000				50 000	0,00		
	Kierrojen kaava-alueen työt	125 000		-125 000		0			
	Korpiljärven kaava-alueen työt	125 000				125 000	0,00		
	Kaavateiden valaistus	0				0			12 000,00
	Konneksen entis. pievenkanava	50 000				50 000	28,97	35 000	14 486,93
8500	Irtain omaisuus, yleishallinto								
	RL-Konneveden kans. puisto	250 000				250 000		45 000	83 559,15
	Arkistointi ja asiakirjahall. ohjelmat								
8550	Irtain omaisuus, sosiaalitoimi								
	Pakettiauto	40 000				40 000	32,57		13 029,72
		0				0			29 294,67
8650	Irtain omaisuus, tekninen toimi								
	Rak. rekisterin laadunparannus	0				0			3 696,00
	Kiinteistöhuoltoraketti	0				0			26 056,12
8700	Vesilaitos kirkonkylä								
	Talojohtajien rakentaminen	0				0		232,00	14 196,69
8750	Vienärlaitos kirkonkylä								
	Talojohtajien rakentaminen	0				0			26 357,66
	Vesist. sijoit. viem. siirtäminen maalle	100 000				100 000			
	Runkovesi- ja viem. verk. laajennus	820 000				820 000	60,38	320 000	493 983,12
	Puhdistamon tietotekniikka	20 000		20 000		40 000	86,58		34 630,90
8950	Osakkeet ja osuudet								
		0				0			127 510,38
	YHTEENSÄ	3 930 000		-407 000		3 523 000	71,38	400 000	2 280 182,29

INVESTOINNIT VUONNA 2017 TOTEUMA

- 74 KIINTEÄ OMAISUUS
Maa-alueet, Toholahden kiinteistön maapohja
Toholahden palvelukeskus, rakennus
- 76 TALONRAKENNUS
- 138 *Kunnanviraston aurinkopaneelit*
Aurinkopaneelien asennus heinäkuu 2017. Aurinkopaneeleista saadaan aurinkoisina päivinä koko kunnanviraston tarvitsema sähkövirta lukuun ottamatta IV-koneita.
- 141 *Kerkonjoen koulun peruskorjaus*
Kerkonjoen koulun koulurakennuksen peruskorjaushanke kilpailutettiin ja hankkeen pääurakoitsijaksi valittiin Rakennusliike Kuoma Oy. Peruskorjaus käynnistyi kesäkuussa 2017 ja työt on tarkoitus saada valmiiksi noin vuoden kuluessa hankkeen aloittamisesta. Purkutyöt tehty, lattiat pääosin valettu, pihatyöt pääosin tehty ja IV-koneet pääosin asennettu.
- 143 *Matti Lohen koulu/liikuntasali*
Matti-Lohen koulun liikuntasalin lattian aiottu peruskorjaus siirtyi vuodelta 2017 eteenpäin, koska suoritetuilla tutkimuksilla ei voitu varmistaa korjaustapaa, jolla sisäilmasto-ongelma saataisiin varmuudella poistettua. Rakenteiden kuntotutkimuksia laajennettiin vuoden 2017 ja 2018 ajalle, jotta saadaan riittävä selvitys ongelman aiheuttajista.
- 171 *Päiväkoti Riihikoto*
Päiväkoti Riihikodossa todettiin keväällä 2017 sisäilmasto-ongelma ja sen seurauksena rakenteiden kuntoa alettiin selvittämään kuntotutkimusten avulla kesällä 2017. Tutkimusten jälkeen pyrittiin korjaamaan oleellisia vikoja ja rakennukseen hankittiin sisäilman puhdistimia, jotta tilojen käyttöä voidaan jatkaa kevääseen 2018 saakka. Lisäksi kunta tulee tekemään tulevaisuudessa keväällä 2018 päätöksen korjataanko päiväkoti vai esim. rakennetaanko uusi.
- 182 *Itsepalvelukirjaston muutostyö*
Kirjastolla toteutettiin itsepalvelukirjaston laitteiston asennus ohjelmistoinen ja valvontajärjestelmien.
- 108 *Ratsastuskeskus*
Ratsastuskeskuksella toteutettiin kenttärakenteiden peruskorjaukset. Osittain peruskorjausten loppuunsaattaminen tulee siirtymään vuodelle 2018.
- 128 *Kuutinharju/Vaalijala*
Yhteishanke Vaalijalan kuntayhtymä/Rautalammin kunta. Väistötilojen suunnittelu kuntayhtymälle tehty (Toholahti). Arkkitehtiluonnossuunnitelmat ARA:n hakemusta varten valmiit ja hakemus ARA:lle jätetty marraskuussa. LVI-, sähkö- sekä rakennesuunnittelijoiden kilpailutus käynnistetty.
- 148 *Vuokratitalo/-kerrostalo*
Kohteelle ei ole ollut kiinnostusta ostajien keskuudessa. Kohteelle ei ollut kiinnostusta rakennusurakoitsijoiden keskuudessa.
- 181 *Toholahden kiinteistö ja lämpökeskus*
Maalämpöyrittäjä ei nähnyt kohdetta taloudellisesti kannattavana.

- 230 *Kunnanviraston varavoima*
Työ pääosin valmis koekäyttöä vaille joulukuussa 2017. Sähkökatkoksen sattuessa pystytään varavoiomalähteellä varmistamaan kunnanviraston sähkön saanti. Työhön kuuluivat myös sähkökeskukset ja johdotukset kunnanvirastolla.
- 78 JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS
- 123 *Valokuituverkon laajennus*
Kirkonkylän kuituverkon viimeisteltiin, mutta talousarviossa suunniteltuja verkoston laajennuksia ei tehty. Tämä johtui siitä, että Savon Kuidun toiminta vaikeutui ja yritys hakeutui yrityssaneeraukseen.
- 127 *Sähköautojen latauspiste*
Pikalatauspiste ja asiakaslatauspiste mahdollistaa sähköautojen pika- ja myös pitkäkestoisen lataamisen. Latauspiste rakennettu kunnanviraston piha-alueelle.
- 118 *Kaavateiden päällystäminen*
Päällystetty huonokuntoisimpia kaavateitä. Asfaltoitu Juoksuhaudantie ja kirjaston parkkipaikka, Rautalammin tien/Nikolaoksentien/Riihipellontien risteys aluetta, Alatien osa, Myllytie. Jätevedenpuhdistamon piha, Palvelutalo Toivon pysäköintialue/piha.
- 129 *Kantatie 69:n liikenneturvallisuuden järjestäminen*
Ely-keskuksen ja kunnan yhteishanke keskustaajaman kantatien 69 liikennenoiteen ja -turvallisuuden parantamiseen. Automaattivalvontakameroiden hankinta ja asennus (2 kpl).
- 136 *Rakennusasema- ja yleiskaavoitus*
Kirkonkylän yleiskaava kesken. Asemakaavoitusta ei päästy aloittamaan.
- 167 *Kieriniemen kaava-alueen työt*
Hanketta ei ole ehditty toteuttaa.
- 168 *Korpijärven kaava-alueen työt*
Hanketta ei ole ehditty toteuttaa.
- *Keskustaajaman puistoaluesuunnittelu ja rakentaminen*
Vuoden 2016 lopulla hyväksytyn puistojen hoitosuunnitelman mukaisten töiden aloittaminen. Työtä on osin toteutettu käyttötalouden määrärahoilla.
- 313 *Kaavateiden valaistus*
Maksuosuus Rämäkkätien valaistuksen jatko-osuudesta.
- 361 *Konnekosken entisöinti ja pienvenekanavan suunnittelu, lupaprosessi ja rakentaminen*
Etelä-Konneveden kansallispuiston vesistömatkailun mahdollistaminen-hankkeen
projektipäällikkö aloitti työskentelyn 17.7.2017. Syksyn aikana käynnistettiin Konnekosken kunnostussuunnittelu ja hankealueella suoritettiin arkeologinen inventointi. Lisäksi käynnistettiin kanavan, kanavan sulun ja maantiesillan yleissuunnittelun tarjouskilpailu.
- 369 *Etelä-Konneveden luontomatkailun investoinnit*
Kertomusvuoden aikana on toteutettu laitureiden hankinta ja rakentaminen em. Kansallispuiston satama- ja rantautumispaikka-alueille Pitkähänlahteen, Pieni-Navettasaareen, Vahvalahteen ja Kierinniemeen. Lisäksi on rakennettu tiestöä, parkkipaikkoja ja kaksi veneluiskaa. Ely-keskus on myöntänyt avustusta hankkeelle, arvioitu avustus vuoden 2017 kustannuksiin on 56700 €.

80 IRTAIN OMAISUUS

186 *Arkistointi ja asiakirjaohjelman hankinta laitteineen*
Istekin hallinnoiman projekti eteni suunnitellusti siihen vaiheeseen, että runsaasta tarjonnasta saatiin valikoitua potentiaalinen ohjelmatoimittaja. Tiedonohjaussuunnitelma (TOS) saatiin muutamia tarkistuksia vaille valmiiksi. Istekin työruuhkan (?) takia varsinainen ohjelmiston käyttöön otto siirrettiin vuodelle 2018.

— *Perusturvaosasto; Kokkatoiminnan käyttöön hankittu Nissan sähköauto mm. ruoanjakeluun.*
Sähköautoa ladataan uudessa sähköautojen latauspisteessä.

79 *Rakennusrekisterin laadunparannus*
Vuoden 2017 syksyllä käynnistettiin rakennusrekisterin laadunparannushanke jonka tarkoituksena on laajentaa kiinteistöveropohjaa sekä varmistaa kuntalaisten tasapuolinen kohtelu. Hankkeen kesto-aika on arvioitu kestävän kokonaisuudessaan vuoden 2019 loppuun saakka

188 *Kiinteistöhuoltotraktori*
Kiinteistöhuoltotraktori hankittu teknisen toimen käyttöön kunnan omistamien rakennusten piha-alueiden sekä yleisten alueiden puhtaana- ja kunnossapitoon. Hankinta sisältää myös hankitun perhosauran. Traktori vähentää lumikolalla tehtävää talvikunnossapitoa.

82 VESIHUOLTO

100 *Vesijohtoverkosto; Talojohdojen rakentaminen*
Kuohuntien vesijohdon rakentaminen ja kiinteistöjen liittäminen vesijohtoon.

100 *Viemäriverkosto ; Talojohdojen rakentaminen*
Kuohuntien viemäriverkosto laitteineen ja kiinteistöjen liittäminen viemäriverkostoon. Korpijärvi-kirkonkylä, kirkonkylä-Konnekoski-Törmälä- Kierinniemi siirtoviemäriin liittyvien kiinteistöjen talojohdojen rakentaminen

104 *Korholantien viemäri*
Korholantie-Rautalamminjärven rannan välisen alueen viemärijohdon jatko-osan suunnitelua.

196 *Siirtoviemäri Korpijärvi-kirkonkylä, kirkonkylä-Konnekoski-Törmälä-Kierinniemi*
Ely-keskuksen ja kunnan yhteinen hanke viemäriverkoston laajentamiseksi em. alueella. Kertomusvuonna on saatettu loppuun v. 2016 aloitettu siirtoviemärihanke. Siirtoviemäri on valmistunut ja luovutettu kunnalle 30.10.2017. Runkoviemäriin yhteispituus on n. 25 km , jossa jätevedenpumppaamoja 10 kpl.

252 *Puhdistamon tietotekniikka*
Tietokonelaitteet ja ohjelmisto, vesihuolto. Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon jäteveden puhdistusprosessin automaatiojärjestelmä sekä siihen kuuluvat laitteet ja niiden asennus.

86 ARVOPAPERIT
Muut osakkeet ja osuudet; Istekki Oy:n osakkeiden osto
As Oy Rautalammin Lassilanpolku, yhden osakehuoneiston osakkeiden myynti

2.6

Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
	Vuosikate	939 257,00	-840 000,00	99 257,00	1 822 654,92	-1 723 397,92
	Satunnaiset erät			0,00		0,00
	Tulorahoituksen korjauserät			0,00	2 510,38	-2 510,38
Investointien rahavirta						
	Investointimenot	-3 930 000,00	407 000,00	-3 523 000,00	-2 514 883,95	-1 008 116,05
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	400 000,00		400 000,00	107 191,28	292 808,72
	Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot			0,00	125 000,00	-125 000,00
Toiminta ja investoinnit, netto		-2 590 743,00	-433 000,00	-3 023 743,00	-457 527,37	-2 566 215,63
Rahoitus toiminta						
Antolainauksen muutokset						
	Antolainasaamiset lisäykset				-23 902,00	23 902,00
	Antolainasaamisten vähennykset					0,00
Lainakannan muutokset						
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00		3 000 000,00	3 000 000,00	0,00
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 400 000,00		-1 400 000,00	-1 403 910,95	3 910,95
	Lyhytaikaisten lainojen muutos				-350 376,35	350 376,35
Vaikutus maksuvalmiuteen					-334 944,60	334 944,60

2.7

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

		Sito- vuus	Määrärahat				Tuloarviot					
			Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Vaali												
Kunnallisvaalit	B	10			10	13	-3			0		0
Tilintarkastus	B	12			12	16	-4					0
Luott.henk.hallinto												
Kunnanvaltuusto	B	56			56	76	-20					0
Kunnanhallitus	B	694			694	900	-206	289		289	328	39
Hallinto ja talous												
Yleishallinto	B	606			606	589	17	90		90	108	18
Taloushallinto	B	555			555	571	-16	40		40	54	14
Elinkeinotoimi												
Elinvoimalautakunta	B	7			7	5	2					0
Neuvonta	B					2						
Yrittäjäkoulutus	B	5			5	5	0	2		2	4	2
Kampanjat	B	41			41	24	17					0
Yritysverkostohautomo	B	15			15	9	6					0
Projektit	B	392			392	357	35	377		377	281	-96
Savogrow	B	135			135	136	-1					0
Tapahtumat	B	62			62	34	28					0
Matkailu	B	20			20	11	9				4	4
Maa- ja metsät.yritykset	B	10			10	4	6					0
Maaseututoimi	B	61			61	55	6					0
Sosiaalitoimi												
Perusturvan hallinto	B	134			134	139	-5	1		1	34	33
Sosiaalipalvelut	B	2925	240		3165	3529	-364	221		221	321	100
Kotihoito- ja vanh.palv	B	3327			3327	3238	89	675		675	862	187
Ravintokeskus	B	478			478	443	35	57		57	51	-6
Terveystoimi												
Kansanterveysyö	B	2997			2997	2567	430	150		150	144	-6
Sair.hoitolaitokset	B	4995			4995	5369	-374				7	7
Ympäristöterveydenhuolto	B	207			207	192	15					0
Koulutus												
Hallinto	B	58			58	59	-1					0
Peruskoulutus	B	2550			2550	2466	84	118		118	171	53
Lukio	B	815			815	695	120	11		11	40	29
Aikuskoulutus	B	66			66	65	1					0
Joukkoliikenne	B	31			31	31	0	2		2	1	-1
Lasten päivähoito	B	1143			1143	1002	141	119		119	114	-5
Esiopetus	B	58			58	59	-1			0	4	4
Kulttuuri ja vapaa-aika												
Nuoriso	B	84			84	73	11	31		31	34	3
Liikunta	B	190			190	183	7	22		22	38	16
Kirjasto	B	206			206	195	11	14		14	14	0
Kulttuuritoimi	B	33			33	37	-4			0		0
Tekninen lautakunta												
Hallinto	B	99			99	130	-31			0		0
Jätehuolto	B	3			3	0	3			0		0
Vesihuolto	B	328			328	261	67	423		423	370	-53
Palo- ja pel.toimi	B	339			339	325	14	42		42	31	-11
Kiinteistöt	B	877			877	899	-22	340		340	416	76
Varikko	B	85			85	120	-35	16		16	19	3
Liikenneväylät	B	149			149	140	9	9		9	8	-1
Maankäytön suunn.	B	66			66	51	15	6		6	8	2
Ympäristölautakunta												
Ympäristönsuojelu	B	49			49	30	19	8		8	3	-5
Rakennusvalvonta	B	76			76	61	15	35		35	45	10

		Sito-	Määrärahat					Tuloarviot				
		vuus	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
			talous-	muutok-	muut:n	tuma	keama	talous-	muutok-	muut:n	tuma	keama
			arvio	set	jäkeen			arvio	set	jäkeen		
TUOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B							10450		10450	10683	233
Valtionosuudet	B							12550		12550	12663	113
Korkotulot	B							1		1	0	-1
Muut rahoitustulot	B							150		150	322	172
Korkomenot	B	259			259	173	86					
Muut rahoitusmenot	B	2			2	20	-18					
INVESTOINTIOSA												
Kiinteä omaisuus												
Maa-alueet	B				0	1	-1					0
Rakenn.kiinteistöt	B					39	-39					0
Talonrakennus												0
Yleishallinto	B	25			25	21	4				5	5
Sivistystoimi	B	990			990	1344	-354					0
Tekninen toimi	B	780	28		808	108	700					0
Julkinen käyttöomaisuus												
Yleishallinto	B	450	-370		80	74	6			0		0
Tekninen toimi	B	705	-85		620	234	386		80		57	57
Irtain omaisuus												
Yleishallinto	B	40			40	13	27					0
Sosiaalitoimi	B				0	29	-29					
Tekninen toimi	B				0	30	-30					0
Vesihuolto												
Kirkonkylä	B	940	20		960	614	346		320	320	45	-275
Sijoitukset												
Arvopeperit	B				0	7	-7				128	128
RAHOITUSOSA												
Antolainojen muutokset												
Antolainasaam. Lis.	B					24	-24					
Lainakannan muutokset												
Pitkäaik.lain.lisäys	B				0			3000	0	3000		-3000
Pitkäaik.lain.vähenn.	B	1400			1400	1404	-4					
Lyhytaik.lain.muutos	N					350	-350					0
Vaikutus maksuvalmiut.					0	335	-335	0	0	0		0
YHTEENSÄ			30640	-167	30473	29986	489	29249	400	29569	27417	-2152

3

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1

Tuloslaskelma

		01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Toimintatuotot			
Myyntituotot		1 352 746,42	1 172 591,39
Maksutuotot		965 065,33	765 063,08
Tuet ja avustukset		631 269,42	823 278,26
Muut toimintatuotot		564 796,36	558 805,19
		3 513 877,53	3 319 737,92
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-6 359 676,55	-6 163 153,52
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut		-1 447 717,92	-1 526 213,45
Muut henkilöstösivukulut		-229 491,88	-355 112,05
Palvelujen ostot		-14 146 654,44	-13 214 384,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-1 354 282,80	-1 361 065,56
Avustukset		-1 310 307,19	-1 554 715,37
Muut toimintakulut		-318 230,51	-287 309,60
		-25 166 361,29	-24 461 954,18
Toimintakate		-21 652 483,76	-21 142 216,26
Verotulot		10 682 827,29	10 525 899,96
Valtionosuudet		12 663 147,00	12 979 754,00
		23 345 974,29	23 505 653,96
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot		176,00	2 628,15
Muut rahoitustuotot		322 243,99	151 064,33
Korkokulut		-173 380,70	-180 982,26
Muut rahoituskulut		-19 874,90	-70 962,63
		129 164,39	-98 252,41
Vuosikate		1 822 654,92	2 265 185,29
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-831 594,25	-815 545,26
Arvonalentumiset			
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot			
Tilikauden tulos		991 060,67	1 449 640,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		991 060,67	1 449 640,03

3.2

Rahoituslaskelma

						2017	2016
Toiminnan rahavirta							
	Vuosikate					1 822 654,92	2 265 185,29
	Satunnaiset erät						
	Tulorahoituksen korjauserät					2 510,38	-2 786,81
Investointien rahavirta							
	Investointimenot					-2 514 883,95	-1 045 114,97
	Rahoitusosuudet investointeihin					107 191,28	
	Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot					125 000,00	5 527,66
Toiminnan ja investointien rahavirta						-457 527,37	1 222 811,17
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
	Antolainasaamisten lisäykset					-23 902,00	-49 880,00
Lainakannan muutokset							
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys					3 000 000,00	
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys					-1 403 910,95	-1 653 217,08
	Lyhytaikaisten lainojen muutos					-350 376,35	350 376,35
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
	Toimeksiantojen varat ja pääomien muutokset					11 883,27	1 533,50
	Saamisten muutos					-609 647,90	-449 122,14
	Korottomien velkojen muutos					262 820,03	-358 862,55
Rahoituksen rahavirta						886 866,10	-2 159 171,92
Rahavarojen muutos						429 338,73	-936 360,75
Rahavarat 31.12.						783 148,47	353 809,74
Rahavarat 1.1.						353 809,74	1 290 170,49
						429 338,73	-936 360,75

3.3

Tase

					2017	2016
VASTAAVAA						
PYSYVÄT VASTAAVAT					23 245 816,71	21 773 326,67
	Aineettomat hyödykkeet				16 015,48	19 180,95
	Aineettomat oikeudet				13 873,72	14 966,56
	Tietokoneohjelmistot				13 873,72	14 966,56
	Muut pitkävaikutteiset menot				2 141,76	4 214,39
	Aineelliset hyödykkeet				17 605 716,52	16 033 377,63
	Maa- ja vesialueet				2 180 123,58	2 178 995,58
	Rakennukset				10 698 096,60	11 189 118,32
	Kiinteät rakenteet ja laitteet				2 317 765,67	1 667 158,10
	Koneet ja kalusto				161 339,48	34 551,55
	Enn.maksut ja keskener.hank.				2 248 391,19	963 554,08
	Sijoitukset				5 624 084,71	5 720 768,09
	Osakkeet ja osuudet				5 124 084,38	5 244 669,76
	Muut lainasaamiset				279 087,25	279 087,25
	Muut saamiset				220 913,08	197 011,08
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					1 451,64	1 451,64
	Valtion toimeksiannot					0,00
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet				1 451,64	1 451,64
VAIHTUVAT VASTAAVAT					3 068 370,74	2 029 384,11
	Saamiset				2 285 222,27	1 675 574,37
	Lyhytaikaiset saamiset				2 285 222,27	1 675 574,37
	Myyntisaamiset				532 299,12	555 294,32
	Muut saamiset				833 992,01	601 947,11
	Siirtosaamiset				918 931,14	518 332,94
	Rahoitusarvopaperit				22 034,92	22 034,92
	Muut osakkeet ja osuudet				22 034,92	22 034,92
	Rahat ja pankkisaamiset				761 113,55	331 774,82
VASTAAVAA YHTEENSÄ					26 315 639,09	23 804 162,42

					2017	2016
VASTATTAVAA						
OMA PÄÄOMA					13 557 987,15	12 566 926,48
	Peruspääoma				8 076 419,65	8 076 419,65
	Edell.tilikausien yli-/alijäämä				4 490 506,83	3 040 866,80
	Tilikauden yli-/alijäämä				991 060,67	1 449 640,03
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					93 502,42	81 619,15
	Valtion toimeksiannot				5 262,00	5 262,00
	Lahjoitusrahastojen pääomat				34 599,36	35 099,36
	Muut toimeksiantojen pääomat				53 641,06	41 257,79
VIERAS PÄÄOMA					12 664 149,52	11 155 616,79
	Pitkäaikainen				8 902 668,86	7 384 555,25
	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta				8 427 144,00	6 917 858,00
	Lainat julkisyhteisöiltä				193 812,86	208 323,03
	Ostovelat				0,00	599,00
	Liittymismaksut ja muut velat				281 712,00	257 775,22
	Lyhytaikainen				3 761 480,66	3 771 061,54
	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta				1 490 714,00	1 741 090,35
	Lainat julkisyhteisöiltä				14 514,33	13 201,11
	Saadut ennakot				260,00	260,00
	Ostovelat				1 193 089,42	960 907,76
	Muut velat				175 071,15	135 848,88
	Siirtovelat				887 831,76	919 753,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ					26 315 639,09	23 804 162,42

3.4

Konsernin tuloslaskelma

	2017	2016
Toimintatuotot	19 711 604,94	19 474 749,97
Toimintakulut	-40 914 066,32	-40 328 312,55
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	33 614,88	26 961,00
Toimintakate	-21 168 846,50	-20 826 601,58
Verotulot	10 657 308,12	10 502 495,12
Valtionosuudet	13 351 729,42	13 741 815,29
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7 798,82	9 228,07
Muut rahoitustuotot	325 874,60	152 648,13
Korkokulut	-280 338,72	-301 895,97
Muut rahoituskulut	-41 706,28	-92 840,48
Vuosikate	2 851 819,46	3 184 848,58
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 599 192,99	-1 536 721,92
Arvonalentumiset		0,00
Satunnaiset tuotot ja kulut	-150,58	50,53
Tilikauden tulos	1 252 475,89	1 648 177,19
Tilinpäätössirrot	-2 949,34	-9 662,26
Tilikauden verot	-4 872,56	-2 285,64
Laskennalliset verot	-17 411,97	-3 667,73
Vähemmistöosuudet	-4 302,26	3 733,87
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 222 939,76	1 636 295,43

3.5

Konsernin rahoituslaskelma

						2017	2016
Toiminnan rahavirta							
	Vuosikate					2 851 819,46	3 184 848,58
	Satunnaiset erät					-150,58	50,53
	Tilikauden verot					-4 872,56	-2 285,64
	Tulorahoituksen korjauserät					-31 899,49	281,45
Investointien rahavirta							
	Investointimenot					-3 461 196,24	-2 174 263,21
	Rahoitusosuudet investointeihin					156 531,63	32 048,62
	Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot					158 022,46	7 636,60
Toiminnan ja investointien rahavirta						-331 745,32	1 048 316,93
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
	Antolainasaamisten lisäykset					-24 778,61	-50 220,30
Lainakannan muutokset							
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys					3 281 816,44	695 184,37
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys					-1 866 486,83	-2 139 404,49
	Lyhytaikaisten lainojen muutos					-401 761,88	242 762,11
Oman pääoman muutokset						48 565,26	-3 338,24
Muut maksuvalmiuden muutokset							
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset					10 732,04	6 823,36
	Vaihto-omaisuuden muutos					-896,41	17 063,43
	Saamisten muutos					-534 091,70	-380 932,05
	Korottomien velkojen muutos					59 036,43	-268 124,25
Rahoituksen rahavirta						572 134,74	-1 880 186,06
Rahavarojen muutos						240 389,42	-831 869,13
Rahavarat 31.12.						3 030 085,39	2 789 695,96
Rahavarat 1.1.						2 789 695,97	3 621 565,09
						240 389,42	-831 869,13

3.6

Konsernitase

		2017	2016
V A S T A A V A A			
PYSYVÄT VASTAAVAT		30 746 930,88	29 124 257,00
Aineettomat hyödykkeet		257 243,33	233 821,04
Aineettomat oikeudet		173 169,65	121 816,71
Muut pitkävaikutteiset menot		74 593,71	93 365,26
Ennakkomaksut		9 479,97	18 639,07
Aineelliset hyödykkeet		28 732 689,40	27 067 753,35
Maa- ja vesialueet		2 522 230,48	2 520 287,45
Rakennukset		20 023 149,74	19 853 995,34
Kiinteät rakenteet ja laitteet		2 599 028,53	1 889 686,33
Koneet ja kalusto		972 031,44	838 778,85
Muut aineelliset hyödykkeet		47 446,85	36 433,93
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat		2 568 802,36	1 928 571,45
Sijoitukset		1 756 998,15	1 822 682,61
Osakkuusyhteisöosakkeet		904 645,75	999 812,38
Muut osakkeet ja osuudet		533 952,85	529 249,31
Muut lainasaamiset		80 000,00	79 999,98
Muut saamiset		238 399,55	213 620,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		128 465,36	109 603,37
VAIHTUVAT VASTAAVAT		6 102 830,43	5 325 221,79
Vaihto-omaisuus		90 939,98	89 678,57
Saamiset		2 981 805,06	2 445 847,26
Pitkäaikaiset saamiset		80 851,87	80 604,38
Lyhytaikaiset saamiset		2 900 953,19	2 365 242,88
Rahoitusomaisuusarvopaperit		576 840,49	637 715,10
Rahat ja pankkisaamiset		2 453 244,90	2 151 980,86
V A S T A A V A A		36 978 226,67	34 559 082,16

VASTATTAVA			
OMA PÄÄOMA		13 185 346,89	11 914 133,63
Peruspääoma		8 076 419,65	8 076 419,65
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		421,31	421,31
Muut omat rahastot		240 876,21	225 918,01
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		3 644 689,96	1 975 079,24
Tilikauden yli-/alijäämä		1 222 939,76	1 636 295,42
VÄHEMMISTÖOSUUKSET		222 069,91	209 797,54
PAKOLLISET VARAUKSET		341 591,73	333 296,42
Muut pakolliset varaukset		341 591,73	333 296,42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		229 630,73	200 026,94
Valtion toimeksiannot		85 029,31	65 736,53
Lahjoitusrahastojen pääomat		71 093,95	68 973,32
Muut toimeksiantojen pääomat		73 507,47	65 317,09
VIERAS PÄÄOMA		22 999 587,41	21 901 827,63
Pitkäaikainen		16 036 356,60	14 631 171,01
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		15 754 644,60	14 373 395,79
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		281 712,00	257 775,22
Lyhytaikainen		6 963 230,81	7 270 656,62
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		2 104 079,00	2 469 269,57
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		4 859 151,81	4 801 387,05
VASTATTAVA		36 978 226,67	34 559 082,16

4

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1

Kunnan liitetiedot

Liitetieto 1

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimukset on voimassa 17.4.2027 asti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi. Saadut käyttötalouden projektituet on kirjattu tuotoiksi tuloslaskelmaan erään Tuet ja avustukset. Tuet on jaksotettu tarvittaessa.

Liitetieto 2

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa ei ole muuttunut.

Liitetieto 3

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

Liitetieto 4

Tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia edellisen tilikauden tietojen kanssa .

Liitetieto 5

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia merkittäviä eriä ei ole.

Liitetieto 6

TOIMINTATUOTOT, ulkoiset			
		2017	2016
	Vaalit		
	Luottamushenkilöhallinto	328 394	238 175
	Hallinto ja talous	161 799	164 618
	Elinkeinotoimi	288 374	236 471
	Sosiaalitoimi	1 267 730	1 200 973
	Terveystenhuolto	151 770	154 463
	Koulutus	330 012	346 881
	Kulttuuri ja vapaa-aika	86 627	113 183
	Tekninen lautakunta	850 744	811 152
	Ympäristölautakunta	48 427	53 822
	Yhteensä	3 513 877	3 319 738

Liitetieto 7

VEROTULOJEN ERITTELY		2017	2016
(1.000 e)			
	Kunnan tulovero	8 805	8 760
	Osuus yhteisöveron tuotosta	773	655
	Kiinteistövero	1 105	1 111
	Verotulot yhteensä	10 683	10 526

Liitetieto 8

VALTIONOSUDET ERITELTYINÄ		2017	2016
(1.000 e)			
	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 377	12 896
	Siitä:Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	3 045	3 037
	Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	286	84
	Valtionosuudet yhteensä	12 663	12 980

Liitetieto 9

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY		2 017	2016
(1.000 e)			
	Asiakaspalvelujen ostot	11 201	10480
	Muiden palvelujen ostot	2 946	2734
	<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	14 147	13214

Liitetieto 10

ei ilmoitettavaa

Liitetieto 11

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA KUNNAN TILINPÄÄTÖKSESSÄ				
Poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.				
Suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2013 alkaen				
Aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	4 vuotta		
	Muut pitkävaikutteiset menot			
	Tietokoneohjelmistot	3 vuotta		
	Muut (esim osayleiskaavat, kaavat)	5 vuotta		
	Osakehuoneistojen laaja peruskorjaus	10 vuotta		
	Kartat ja kartoitus	5 vuotta		
	(Vesistöjen kunnostus)			
Aineelliset hyödykkeet				
	Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
	Rakennukset ja rakennelmat			
	Hallinto- ja laitosrakennukset			
	- puiset	27 vuotta		
	- kiviset	34 vuotta		
	Tehdas- ja tuotantorakennukset			
	Teollisuushallit			
	- puiset	20 vuotta		
	- kiviset	25 vuotta		
	Kaukolämpölaitokset	25 vuotta		
	Vesilaitosrakennukset	20 vuotta		
	Talousrakennukset	15 vuotta		
	Vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta		
	Asuinrakennukset			
	- puiset	30 vuotta		
	- kiviset	35 vuotta		

Aineelliset hyödykkeet		
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	
	Maa- ja vesirakenteet	
	Kadut, tiet, puistot	20 vuotta
	Tori	22 vuotta
	Urheilu- ja ulkoilualueet	15 vuotta
	Sillat, laiturit, uimalat	20 vuotta
	Kaatopaikat	15 vuotta
	Muut rakenteet	20 vuotta
	Johtoverkostot ja laitteet	
	Ulkovalaistuslaitteet	18 vuotta
	Puhelinverkko, keskus, alakeskus	10 vuotta
	Laitosten laitoskoneet, vesilaitoskoneet	16 vuotta
	Atk-verkko	7 vuotta
	Kaukolämpöverkko	25 vuotta
	Vesi- ja viemäriverkosto	35 vuotta
	Muut	
	Liikenteenohjauslaitteet	12 vuotta
	Väestösuojat ym.	35 vuotta
	Valvontajärjestelmät, -laitteet	10 vuotta
	Koneet ja kalusto	
	Kuljetusvälineet	
	Henkilöauto	7 vuotta
	Kuorma-auto, erikoisauto	7 vuotta
	Muut liikennevälineet	7 vuotta
	Traktorit ja maansiirtokoneet	7 vuotta
	Muut liikkuvat koneet	7 vuotta
	Muut koneet ja kalusto	
	Työ- ja työstökoneet, laitteet, kevyet koneet	5 vuotta
	Työ- ja työstökoneet, raskaat koneet	10 vuotta
	Tietojenkäsittelylaitteet	3 vuotta
	Muut koneet ja laitteet, kalusteet	3 vuotta
	Muu irtain käyttäomaisuus, hoitokalusteet	6 vuotta
	Vesimittarit, terveydenhuollon laitteet	6 vuotta
	Ensikertainen kalusto	10 vuotta
	Muut aineelliset hyödykkeet	
	Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
	Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit		
ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
	Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
Käyttöomaisuuden pienhankintaraja on 10.000 euroa. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan vuosikuluksi.		

Liitetieto 12

Pakollisten varausten muutokset							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Muut pakolliset varaukset 1.1.				333 296	314 040		
Lisäykset tilikaudella				8 295	19 256		
Vähennykset tilikaudella							
Muut pakolliset varaukset 31.12.				341 591	333 296		

Liitetieto 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Muut toimintatuotot							
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot					2 787		2 787
Rakennusten myyntivoitot							
Muut myyntivoitot				4 691	4 802		
Myyntivoitot yhteensä				4 691	7 589	0	2 787
Muut toimintakulut							
Maa- ja vesialueiden myyntitapp.							
Muut myyntitappiot				2 510	12 788	2 510	
Myyntitappiot yhteensä				2 510	12 788	2 510	0

Liitetieto 14

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Satunnaiset tuotot							
Muut satunnaiset tuotot				1 468	51		
Satunnaiset tuotot yhteensä				1 468	51	0	0
Satunnaiset kulut				1 618			
Satunnaiset kulut yhteensä				1 618	0	0	0

Liitetieto 15

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely						
					2017	2016
Osinkotuotot muista yhteisöistä					297 506	126 288
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä					18 437	18 458
Yhteensä					315 943	144 746

Liitetieto 16

Ei ilmoitettavaa

4.2

Taseen liitetiedot

Liitetieto 17

Ei ilmoitettavaa

Liitetieto 18

Ei ilmoitettavaa

Liitetieto 20-22

Tytäryhteistöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt								
Nimi			Kotipaikka	Kunnan	Konsernin	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omistus-	omistus-	omasta	vieraasta	tilikauden
				osuus	osuus	pääomasta	pääomasta	voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt								
Kiinteistö Oy Rautalammin Haka			Rautalampi	100,0 %	100,0 %	303	281	0
Rautalammin kunnan Asunnonhankinta			Rautalampi	100,0 %	100,0 %	303	1559	20
Kiinteistö Oy Oikarilan teollisuushallit			Rautalampi	100,0 %	100,0 %	188	1054	91
As Oy Tiinari			Rautalampi	75,2 %	75,2 %	290	3	0
Rautalammin kehitys Oy			Rautalampi	81,7 %	81,7 %	462	0	-29
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt								
Pappilanpellon Lämpö Oy			Rautalampi	60,0 %	60,0 %			
Kuntayhtymät								
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky			Kuopio	1,67 %	1,67 %	1931	6346	82
Vaalijalan kuntayhtymä			Pieksämäki	1,71 %	1,71 %	164	392	2
Savon koulutuskuntayhtymä			Kuopio	1,18 %	1,18 %	728	202	17
Itä-Suomen päihdehuollon ky			Mäntyharju	0,41 %	0,41 %	12	3	1
Pohjois-Savon Liitto-Maakuntayhtymä			Kuopio	1,34 %	1,34 %	12	21	2
Sisä-Savon terveydenhuollon ky			Suonenjoki	32,40 %	32,40 %	131	900	0
Osakkuusyhteisöt								
Kiinteistö Oy Rautalammin Virastotalo			Rautalampi	23,0 %	23,0 %	319	1	0
As Oy Lupsakas			Rautalampi	30,0 %	30,0 %	84	9	2
Rautalammin Rakennus Oy			Rautalampi	41,8 %	41,8 %	8	103	10
As Oy Rautalammin Lassilanpolku			Rautalampi	34,77 %	34,77 %	324	59	-2
Yhteensä						5259	10933	196

Liitetieto 23

Saamisten erittely							
				2017		2016	
				Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä							
	Myyntisaamiset				13 054		14 978
	Lainasaamiset			199 087		199 087	
	<i>Yhteensä</i>			199 087	13 054	199 087	14 978
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä							
	Myyntisaamiset				6 240		3 231
	Siirtosaamiset				702 669		303 580
	<i>Yhteensä</i>				708 909		306 811
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus-yhteisyyksiltä							
	Myyntisaamiset				928		794
	Lainasaamiset			80 000		80 000	
	<i>Yhteensä</i>			80 000	928	80 000	794
<i>Saamiset yhteensä</i>				279 087	722 891	279 087	322 583

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtosaamiset							
	Menoennakot						
	Palkat tammikuu			141 820	137 784	141 820	137 784
	Tulojäämät						
	Kelan korv.työterv.			74 924	64 699	51 850	48 500
	Kunnat ja kuntayht.					712 085	319 340
	Muut tulojäämät			617 613	500 545	13 176	12 709
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>				834 357	565 244	918 931	518 333

Liitetieto 25

Oman pääoman erittely							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1.				8 076 420	8 076 420	8 076 420	8 076 420
Lisäykset							
Vähennykset					0		
Peruspääoma 31.12				8 076 420	8 076 420	8 076 420	8 076 420
Yhdist. ja säätiöiden peruspääoma 1.1.				421	421		
Lisäykset				0			
Vähennykset							
Yhdist. ja säätiöiden peruspääoma 31.12.				421	421		
Muut omat rahastot 1.1.				225 918	217 222		
Siirrot rahastoon				14 958	8 696		
Siirrot rahastosta					0		
Muut omat rahastot 31.12.				240 876	225 918		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.				1 975 079	-525 807	3 040 866	871 189
edellisen vuoden tulos				1 636 295	2 496 305	1 449 640	2 169 677
oikaisut				33 316	4 581		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.				3 644 690	1 975 079	4 490 506	3 040 866
Tilikauden ylijäämä/alijäämä				1 222 940	1 636 295	991 061	1 449 640
<i>Oma pääoma yhteensä</i>				13 185 347	11 914 134	13 557 987	12 566 926

Liitetieto 26

Ei ilmoitettavaa

Liitetieto 27

Pitkäaikaiset velat					
erääntyy > 5 vuotta					
				2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				3 964 288	3 270 000
Lainat julkisyhteisöiltä				14 152	28 232
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>				3 978 440	3 298 232

Liitetieto 28

Ei ilmoitettavaa

Liitetieto 29

Pakolliset varaukset							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Muut pakolliset varaukset							
	Potilasvahinkovak.maksuvastuu			338 542	325 143		
	Muut pakolliset varaukset			3 050	8 153		
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>				341 592	333 296		

Liitetieto 30

Vieras pääoma							
				2017		2016	
				Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille							
	Ostovelat				124		5 892
	Muut velat			7 152		7 152	
	<i>Yhteensä</i>			7 152	124	7 152	5 892
Velat kuntayhtymille,joissa kunta on jäsenenä							
	Ostovelat				36 249		75 281
	Muut velat			1 972		1 972	
	<i>Yhteensä</i>			1 972	36 249	1 972	75 281
Velat osakkuus- tai sekä muille omistus-yhteisöille							
	Ostovelat						
	Muut velat					8 431	
	<i>Yhteensä</i>			0	0	8 431	0
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>				9 124	36 373	17 555	81 173

Liitetieto 31

Sekkilimiitti					
				2017	2016
	Sekkilimiitti	31.12.		493 416	493 416
	- siitä käyttämättä oleva määrä			493 416	493 040

Liitetieto 32

Muiden velkojen erittely			Konserni		Kunta	
			2017	2016	2017	2016
Muut velat						
	Liittymismaksut		281 712	257 775	281 712	257 775
Muut velat yhteensä			281 712	257 775	281 712	257 775

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät						
			Konserni		Kunta	
			2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtovelat						
	Menojäämät					
	Palkka- ja henkilöstö- sivukuljen jaksotukset		1 947 366	1 673 707	803 589	791 681
	Korkojaksotukset		32 142	59 238	31 255	58 388
	Muut menojäämät		543 412	876 449	52 987	69 684
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä			2 522 920	2 609 394	887 831	919 753
Siirtovelat yhteensä			2 522 920	2 609 394	887 831	919 753

4.3

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 34

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin						
			Konserni		Kunta	
			2017	2016	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta						
	Vakuudeksi annetut kiinnitykset		171 107	171 107		
Lainat julkisyhteisöiltä						
	Vakuudeksi annetut kiinnitykset					
Lainat muilta luotonantajilta						
	Vakuudeksi annetut kiinnitykset					
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä			171 107	171 107	0	0

Liitetieto 35

Vakuudet						
			Konserni		Kunta	
			2017	2016	2017	2016
Kuntakonseniin kuuluv.yht.puolesta ann.vak.						
	Vakuudeksi annetut kiinnitykset		39 813	39 813		
Vakuudet yhteensä			39 813	39 813		

Liitetieto 36

Ei ilmoitettavaa

Liitetieto 37

Ei ilmoitettavaa

Liitetieto 38

Vuokravastuut							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut							
Vuokravastuut yhteensä				325 605	371 871		
- seuraavalla tilikaudella maks.osuus				86 812	82 323		
Leasingvastuut				136 926	85 037	61 599	3 984
Seuraavalla tilikaudella maksettavat				54 422	35 261	19 009	2 390
Myöhemmin maksettavat				84 504	49 776	42 590	1 594
Yhteensä				462 531	456 908	61 599	3 984
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.							

Liitetieto 39-40

Vastuusitoumukset							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta							
Alkuperäinen pääoma				1 191 545	1 191 545		
Jäljellä oleva pääoma				2 768 135	3 002 052	1 819 468	2 008 369
Takaukset muiden puolesta							
Alkuperäinen pääoma				3 340	74 733		
Jäljellä oleva pääoma				654 097	403 594	340 297	395 557
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista							
						2017	2016
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.						18 406 750	15 926 992
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista tak.vast. 31.12							
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.						12 165	11 888

Liitetieto 41

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt							
				Konserni		Kunta	
				2017	2016	2017	2016
Sopimusvastuut							
Arvonlisäveron palautusvastuu				1 548 617	1 751 014	1 261 699	1 452 974
Muut vastuut				320 837	161 184		
Johdannaissopimukset				5 387 652	7 832 426	2 853 338	5 216 670
Korkokatto- ja koronvaihtosopimus 1							
Osuus 2 milj. euron lainaportfolista							
Sopimus erääntyy 12.7.2017							
Kertalyhenteinen, nimellisarvo						0	2 000 000
Koronvaihtosopimus 2							
Yksittäisen lainan korkoriskin suojaus							
Vaihtuvat korot muutettu kiinteiksi							
Sopimus erääntyy 24.1.2023							
Avoimna oleva nimellismäärä						660 000	780 000
Koronvaihtosopimus 3							
Yksittäisen lainan korkoriskin suojaus							
Vaihtuvat korot muutettu kiinteiksi							
Sopimus erääntyy 17.10.2023							
Avoimna oleva nimellismäärä						660 000	770 000
Koronvaihtosopimus 4							
Yksittäisen lainan korkoriskin suojaus							
Vaihtuvat korot muutettu kiinteiksi							
Sopimus erääntyy 17.4.2027							
Avoimna oleva nimellismäärä						1 533 338	1 666 670

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
				2017	2016
Yleishallinto				17	13
Sosiaali- ja terveystoimi				74	72
Opetus- ja kulttuuritoimi				95	100
Tekninen toimi				24	22
Yhteensä				210	207

Liitetieto 43

Henkilöstökulut					
				2017	2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan				8 036 886	8 044 479
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin				26 111	21 292
Henkilöstökulut yhteensä				8 062 997	8 065 771

Liitetieto 44

Luottamus henkilön palkkioista perityt ja tiliteytyt			
luottamus henkilömaksut		2017	2016
Kokoomus		855,70	543,75
Suomen Keskusta		4 536,79	3473,25
Vasemmistoliitto		699,25	173,5
Perussuomalaiset		1 315,65	1057,75
SDP		1 554,88	1234,5
KD		432,15	243,5
Vihreät		238,00	280
Tilitetyt luottamus henkilömaksut yhteensä		9 632,42	7006,25

Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot			
		2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot		9 950,50	4 793,00
Lautakunnan sihteeripalvelut		3 044,00	3 342,00
Palkkiot yhteensä		12 994,50	8 135,00

Liitetieto 46

Kunta on antanut tilikaudella tytäryhteisö Kiinteistöosakeyhtiö Oikarilan teollisuushalleille avustusta 100.000 euroa.

4.5

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat erittelyt

Takaukset tytäryhteisöjen velasta			2017		2016
			Saldo 31.12.		Saldo 31.12.
Kiint. Oy Rautalammin Haka					
	Osuuspankki 83598451	118 179,86		158 406,00	
	Nordea Pankki	26 666,58	144 846,44	39 999,92	198 405,92
Rautal. kunnan Asunnonhankinta Oy					
	Valtiokonttori 12950	243 351,78		258 693,26	
	Valtiokonttori 39090	450 019,97		450 019,97	
	Kuntarahoitus Oyj 11065/03	75 000,00		87 500,00	
	Kuntarahoitus Oyj 11722/05	56 250,00	824 621,75	63 750,00	859 963,23
Kiinteistö Oy Oikarilan teollisuushallit					
	Kuntarahoitus Oy 14454/10	340 000,00		380 000,00	
	Kuntarahoitus Oy/14455/10	510 000,00	850 000,00	570 000,00	950 000,00
			1 819 468,19		2 008 369,15
Takaukset muiden velasta					
Hankavedenrannan tiekunta / Osuuspankki			3 194,00		3 194,00
Haukan ja Rastun yksityistieh./Osuuspankki					1 151,80
Häkkilän tiekunta / Osuuspankki			10 800,00		10 800,00
Kiesimän vesiosuuskunta / Osuuspankki					310,24
Korholan tiehoitokunta / Osuuspankki			1 660,00		2 494,00
Kortesuon-Uudismurron tie / Osuuspankki					630,00
Lamminpään tiekunta / Osuuspankki			5 497,25		6 597,00
Nipuri-Kaipioniemi tiekunta / Osuuspankki			2 000,00		4 000,00
Paavolan tiehoitokunta / Osuuspankki			1 600,00		2 400,00
Palvamäentie			8 120,00		8 120,00
Pukkiharju-Liimattala vesiosuuskunta / Osuuspankki			8 000,00		8 000,00
Rautalammin seud.Vanhainkotiyhd./Valtiokonttori			174 419,12		203 872,63
Raudanniemi-Hämeenniemi tiekunta/Osuuspankki			17 500,00		21 000,00
Repolantien hoitokunta / Osuuspankki			6 560,00		6 560,00
Samulin tiekunta / Osuuspankki			4 874,80		7 312,00
Säynäsen yksityistie / Osuuspankki			18 796,00		23 495,00
Sääksjärvi-Pakarila tiekunta / Osuuspankki			3 240,00		6 480,00
Talliniemen tiekunta / Osuuspankki			1 720,00		2 580,00
Tampin yksityistiekunta			5 200,00		6 500,00
Vihtalahden tiekunta / Osuuspankki			4 167,46		5 713,00
			277 348,63		331 209,67
Takausvastuu					
	Rautalammin kunnan osuus takauksista				
	Kuopion kaupungille sen antamista vastuusi-				
	toumuksista Jätekuukko Oy:n puolesta		62 948,00		64 346,85
	Rautalammin kunnan osuus kuntien takaus-				
	keskukseen takausvastuusta 31.12.		18 406 750,00		15 926 992,00
Panttit					
	Nordea Pankki, panttikirjat				
	yleispanttaussitoumus				
VASTUUT YHTEENSÄ			20 566 514,82		18 330 917,67

4.6

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet**Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konserniin on yhdistetty kaikki muut tyttäret paitsi Pappilanpellon Lämpö Oy. Pappilanpellon Lämpö Oy on jätetty yhdistämättä konserniin, koska sillä ei ole olennaista merkitystä kokonaisuuden kannalta. Lisäksi sen tilikausi on 1.7.-30.6. joka poikkeaa muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen tilikaudesta. Kunnan sijoitus yhtiön osakkeisiin on 201,83 euroa. Osakkuusyhteisöihin lisätty uutena As Oy Rautalammin Lassilanpolku

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Poistojen osalta tietoja osuusyhteisöjen tilinpäätöksien muuttamiseksi kunnan tilinpäätösperiaatteiden mukaiseksi ei ole ollut saatavissa.

Poikkeavat tilikaudet

Tytäryhteisö Pappilanpellon Lämpö Oy:n tilikausi päättyi 30.6. mutta tämä tytär on jätetty yhdistelemättä koska sillä ei ole olennaista merkitystä kokonaisuuden kannalta.

5

ERITYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

5.1

Vesihuolto

520 Vesihuolto				
Toiminnan kuvaus Vesihuoltolaitoksen toiminnan ylläpito ja suunniteltujen vesihuoltoinvestointien toteuttaminen.				
Vastuhenkilö Tekninen johtaja				
Sitovia tavoitteita Häiriötön vesi- ja viemärlaitoksen toiminta. Tuotetaan asiakkaille kustannustehokasta vesihuoltoa. Pidetään vesi- ja viemäriverkosto toimintakunnossa. Raakavesi- ja verkostovesinäytteiden otto tarkkailuohjelman mukaisesti. Käsitellyn jätevesilietteen ohjaaminen hyötykäyttöön biokaasun valmistukseen.				
Toteutuma 2017 Yhteistyö Pukkiharju-Liimattalan, Kiesimän ja Rieponlahden vesiosuuskunnan sekä Pakarilan-Koipiniemen vesihuolto-osuuskunnan kanssa on jatkunut. Yksi vesivuodon korjaus kirkonkylässä Opintien ja Uimalantien risteyksessä. Puhtaan veden pumpppaus Pakarilan-Koipiniemen vesihuolto-osuuskunnan vedenottamosta kunnan vesijohtoverkostoon Kerkonkosen alueella on aloitettu elokuussa. Vesilaitosten raakavesi sekä verkostovesinäytteet otettu näytteenotto-ohjelmien mukaisesti. Puhtaan veden laatu ollut hyvällä tasolla. Jätevedenpuhdistamolla toinen bioroottori sekä yksi jätevedenpumppaamo kunnostettu kertomusvuoden aikana. Jätevedenpuhdistamolta lähtevän veden näytteet sekä Niiniveden ja Konneveden välisen alueen vesistön yhteistarkkailuohjelman mukaiset vesistönäytteet on otettu näytteidenotto-ohjelmien mukaisesti. Suunniteltu käyttöönotettavaksi vesihuollon toimintahäiriöiden ilmoitusjärjestelmä. Vesijohtoverkoston liittyneitä kiinteistöjä kpl ja viemäriverkoston liittyneitä kiinteistöjä kpl.				
Tunnusluvut ja mittarit				
Vesihuolto	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Vedenottamoista verkostoon pumpattu vesi m ³	211089	209213	161799	146596
Jätevedenpuhdistamolla käsitelty jätevesi m ³	199347	169324	163010	156118
Vesimaksutulot €		171126	155615	143193
Jätevesimaksutulot €		106614	233948	221815
Vesilaitoksen veden laatu	Hyvä	Hyvä	Hyvä	Hyvä

Vesihuolto	TP 2016	TA 2017	TP 2017	Ero
		(sis. muutokset)		
T U L O T (ulkoiset)	-427 525	-422 810	-370 047,92	52 762
M E N O T (ulkoiset)	284 263	327 585	261 324,11	-66 261
TOIMINTAKATE (ulkoiset)	-143 261	-95 225	-108 723,81	-13 499
Suunnitelmapoistot	143 808	96 689	152 359,23	55 670
Tulot (sisäiset)	-59 518	-57 830	-57 097,71	732
Menot (sisäiset)	20 049	15 910	15 500,47	-410
TOIMINTAKATE (sisäiset)	104 338	54 769	110 761,99	55 993
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-38 923	-40 456	2 038,18	42 494
Asukasluku	3 303	3 303	3255	
TOIMINTAKATE /ASUKAS	-11,78	-12,25	0,63	

5.2

Vesihuollon tuloslaskelma

					1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto, ulkoinen					370 047,92	426 584,60
Liikevaihto, sisäinen					57 097,71	59 518,25
Liiketoiminnan muut tuotot						940,00
Materiaalit ja palvelut					-204 796,79	-217 110,60
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
		Ostot tilikauden aikana			-94 330,89	-111 316,44
		Varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)				
	Palvelujen ostot				-110 465,90	-105 794,16
		Ulkoinen			-94 965,43	-87 558,43
		Sisäinen			-15 500,47	-18 235,73
Henkilöstökulut					-70 223,34	-82 692,94
	Palkat ja palkkiot				-56 356,01	-65 053,17
	Henkilösivukulut				0,00	0,00
		Eläkekulut			-11 907,57	-13 877,15
		Muut henkilösivukulut			-1 959,76	-3 762,62
Poistot ja arvonalentumiset					-152 359,23	-143 807,92
	Suunnitelman mukaiset poistot				-152 359,23	-143 807,92
Liiketoiminnan muut kulut, ulkoinen					-1 804,45	-2 695,45
Liiketoiminnan muut kulut, sisäinen						-994,08
Liikelyijäämä (-alijäämä)					-2 038,18	39 741,86
Rahoitustuotot ja -kulut					-1,70	0,00
	Korkotuotot					
	Muut rahoitustuotot					
	Kunnalle maksetut korkokulut					
	Muille maksetut korkokulut					
	Korvaus peruspääomasta				0,00	0,00
	Muut rahoituskulut				-1,70	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia					-2 039,88	39 741,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)					-2 039,88	39 741,86

5.3

Vesihuollon tuloslaskelman liitetiedot

Liitetieto 6

Toimintatuotot			
		2017	2016
	Vesilaitoksen myyntituotot	170 019,03	187 504,51
	Viemärlaitoksen myyntituotot	257 126,60	298 598,34
	Liikevaihto yhteensä	427 145,63	486 102,85
	Vesilaitoksen muut tuotot	0,00	630,80
	Viemärlaitoksen muut tuotot	0,00	309,20
	Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	0,00	940,00

Liitetieto 11

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet				
Poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.				
Suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2013 alkaen				
Aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	4 vuotta		
	Muut pitkävaikutteiset menot			
	Tietokoneohjelmistot	3 vuotta		
Aineelliset hyödykkeet				
	Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
	Rakennukset ja rakennelmat			
	Tehdas- ja tuotantorakennukset			
	Vesilaitosrakennukset	20 vuotta		
	Kiinteät rakenteet ja laitteet			
	Maa- ja vesirakenteet			
	Muut rakenteet	20 vuotta		
	Johtoverkostot ja laitteet			
	Laitosten laitoskoneet, vesilaitoskoneet	16 vuotta		
	Vesi- ja viemäriverkosto	35 vuotta		
	Muut			
	Valvontajärjestelmät, -laitteet	10 vuotta		
	Koneet ja kalusto			
	Kuljetusvälineet			
	Henkilöauto	7 vuotta		
	Kuorma-auto, erikoisauto	7 vuotta		
	Muut liikennevälineet	7 vuotta		
	Traktorit ja maansiirtokoneet	7 vuotta		
	Muut liikkuvat koneet	7 vuotta		
	Muut koneet ja kalusto			
	Työ- ja työstökoneet, laitteet, kevyet koneet	5 vuotta		
	Työ- ja työstökoneet, raskaat koneet	10 vuotta		
	Tietojenkäsittelylaitteet	3 vuotta		
	Muut koneet ja laitteet, kalusteet	3 vuotta		
	Muu irtain käyttöomaisuus, hoitokalusteet	6 vuotta		
	Vesimittarit, terveydenhuollon laitteet	6 vuotta		
	Muut aineelliset hyödykkeet			
	Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa		
Käyttöomaisuuden pienhankintaraja on 10.000 euroa. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan vuosikuluksi.				

Vesihuollon rahoituslaskelma

						2017		2016
	Tulorahoitus							
		Liikeylijäämä/-alijäämä				-2 038,18		39 741,86
		Poistot ja arvonalentumiset				152 359,23		143 807,92
		Rahoitustuotot ja -kulut				-1,70		0,00
		Muut tulorahoituksen korjauserät						
	Investointien rahavirta							
		Investointimenot				-614 459,65		-339 720,14
		Rahoitusosuudet				45 291,28		
		Pysyv.vast.hyödykk.luovutustulot						0,00
	Toiminnan ja investointien rahavirta					-418 849,02		-156 170,36
	Rahoituksen rahavirta							
	Antolainauksen muutokset							
		Antolainasaamisten lisäykset				-5 552,00		-49 880,00
	Lainakannan muutokset							
		Pitkäaik.lain.lisäys kunnalta				0,00		635 508,09
	Oman pääoman muutokset							-635 508,09
	Muut maksuvalmiuden muutokset							
		Saamisten muutos				40 597,77		22 781,90
		Korott.velkojen muutos kunnalta				365 972,30		222 796,14
		Korott.pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos				17 830,95		-39 527,68
	Rahoituksen rahavirta					418 849,02		156 170,36
	Rahavarojen muutos					0,00		0,00

5.5

Vesihuollon tase

V A S T A A V A A	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
<i>Maa- ja vesialueet</i>	3 386,47	3 386,47
Maa-alueet vesilaitos	3 386,47	3 386,47
<i>Rakennukset</i>	85 774,99	103 018,31
Rakennukset vesilaitos	85 774,99	103 018,31
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>	1 834 358,74	1 154 221,40
Vesijohtoverkosto	270 306,23	300 340,23
Viemäriverkosto	1 480 260,22	747 874,63
Liitt.maks.vesilaitos ei pal.	5 000,00	5 000,00
Kiinteät rakent.ja laitt vesil	78 792,29	101 006,54
<i>Koneet ja kalusto</i>	33 668,93	
<i>Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat</i>	40 554,35	320 308,16
Keskeneräiset hankinnat	40 554,35	320 308,16
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 997 743,48	1 580 934,34
Sijoitukset		
<i>Muut saamiset</i>	126 251,08	120 699,08
Palautuskelp.liitt.maks.vesil.	126 251,08	120 699,08
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 123 994,56	1 701 633,42
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
<i>Myyntisaamiset</i>	127 401,78	139 967,37
Teknisen toimiston laskutukset	127 401,78	139 967,37
<i>Muut saamiset</i>		27 548,52
<i>Siirtosaamiset</i>	626,28	1109,94
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	128 028,06	168 625,83
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	128 028,06	168 625,83
V A S T A A V A A	2 252 022,62	1 870 259,25

V A S T A T T A V A A	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	635 508,10	635 508,10
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	39 741,86	
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 039,88	39 741,86
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	673 210,08	675 249,96
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	635 508,09	635 508,09
Liittymismaksut	281 712,00	257 775,22
Vesihuollon kassavelka	588 768,44	222 796,14
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	1 505 988,53	1 116 079,45
Lyhytaikainen		
Ostovelat	56 431,87	63 740,17
Muut velat	5 514,46	1 208,44
Siirtovelat	10 877,68	13 981,23
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	72 824,01	78 929,84
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 578 812,54	1 195 009,29
V A S T A T T A V A A	2 252 022,62	1 870 259,25

5.5

Vesihuollon taseen liitetiedot

Liitetieto 19

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet									
Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä	
	Aineetto-	Muut pitkä-	Maa-alueet	Rakennukset	Kiint.rak.	Koneet ja	Keskener.		
	mat oik.	vaik.menot			ja laitteet	kalusto	hankinnat		
Poistamaton hankinta-		0,00	3 386,47	103 018,31	1 154 221,40		320 308,16		1 580 934,34
meno 1.1.							0,00		
Lisäykset 2017					493 983,12	34 630,90	40 554,35		569 168,37
Vähennykset 2017									0,00
Siirrot erien välillä					320 308,16		-320 308,16		
Tilikauden poisto		0,00		-17 243,32	-134 153,94	-961,97			-152 359,23
Poistamaton hank.meno 31.12	0,00	0,00	3 386,47	85 774,99	1 834 358,74	33 668,93	40 554,35		1 997 743,48
Pysyvien vastaavien sijoitukset									
Osakkeet ja osuudet				Laina- ja muut saamiset				Yhteensä	
	Osakkeet	Kuntayhtymä-	Osakkuus-	Muut osakk.	Saamiset	Saamiset	Lainasaam.	Liittymismak-	
	tytäryht.	osuudet	yht.osuudet	ja osuudet	tytäryht.	osakkuusyht.	muilta	sut	
Hankintamenot 1.1								120 699,08	120 699,08
Lisäykset 2017								5 552,00	5 552,00
Kirjanpitoarvo 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	126 251,08	126 251,08

Liitetieto 25

					2017	2016
Oman pääoman erittely						
Peruspääoma					635 508	635 508
Edellisten tilikausien yli/alijäämä					39 742	
Tilikauden yli- / alijäämä					-2 040	39 742
<i>Oma pääoma yhteensä</i>					673 210	675 250

Liitetieto 33

					2017	2016
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät						
Lyhytaikaiset siirtovelat						
Menojäämät						
Lomapalkkavelan ja henkilöstösivukulujen					10 877,68	13 981,23
jaksotukset						
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>					10 877,68	13 981,23
<i>Siirtovelat yhteensä</i>					10 877,68	13 981,23

Liitetieto 42

					2 017	2 016
Henkilöstön lukumäärä 31.12.						
Kokoaikaiset					1	1
Osa-aikaiset					2	3

Liitetieto 43

					2017	2016
Henkilöstökulut						
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan					70 223,34	82 692,94
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja						
aineellisiin hyödykkeisiin					6 049,06	7 192,88
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>						

RAUTALAMMIN KUNNAN V. 2017 TILINPÄÄTÖS

Rautalammilla x.x.2018

RAUTALAMMIN KUNNANHALLITUS

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Rautalammillä . .2018

KPMG yleishallinnon palvelut Oy

Milja Riikka Leino
JHT- ja KHT-tilintarkastaja

6

LUETTELOT JA SELVITYKSET

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT				
				säilytysajat
Päiväkirja				10 v
Pääkirja				10 v
Tasekirja				pysyvästi
Henkilökirjat				
	Osto- ja myyntireskontrat			10 v
Sisäisen laskennan raportit				10 v
TOSITELAJIT				numerosarja
Pankkitositteet				1
Palkkositteet				4
KP Laskennalliset				10
KP Automaattikirjaukset				11
SL Laskennalliset				12
SL Automaattikirjaukset				13
Vyörytykset				14
Luottotappiot				15
Ostolaskujen maksut				20
Ostolaskut				21, 22
Myyntireskontran suoritukset				30
Myyntilaskut, taloushallinto				31
Myyntilaskut, sosiaalityö				32
Myyntilaskut, vesi				33
Vuokrat				34
Päivähoito				35
Myyntilaskut, sivistys				37
Myyntilaskut, tekninen,rak.valv.				38
Toimeentulotukiviennit				45
Viihdytyskorkolaskut				87
Sisäinen laskutus				89
Muistiot				90

7

HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS

7.1

Henkilöstöpanokset

7.1.1

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä oli vuoden 2017 päättyessä voimassa olevilla palvelussuhteilla mitattuna ilman työllistettyjä ja oppisopimuskoulutuksessa mukana olleita 198 henkilöä. Vakinaisessa palvelussuhteessa heistä oli 150, määräaikaissä 46 ja sivutoimisena kaksi henkilöä. Työllistämistuella palkattujen määrä oli 10 ja oppisopimuskoulutuksessa olevien kaksi henkilöä. Vuoteen 2016 verrattuna työllistettyjen määrä nousi kuudella henkilöllä.

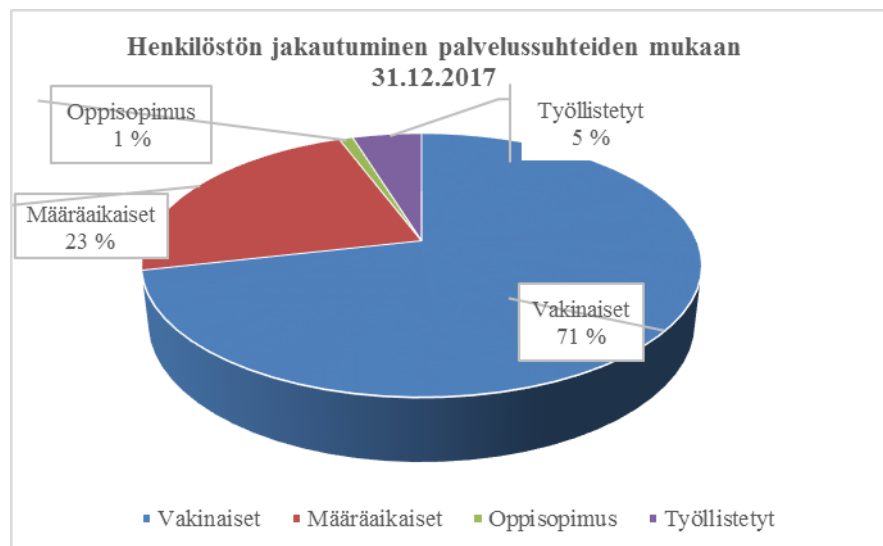
Taulukko 1. Henkilöstön määrä toimintayksiköittäin 31.12.2017

Toimintayksikkö	Vakinaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Oppisopimus		Sivut.
	Kokoaik.	Osa-aik.	Kokoaik.	Osa-aik.	Kokoaik.	Osa-aik.	Kokoaik.	Osa-aik.	
Yleishallinto	7		9	1					
Sosiaalitoimi	49	7	14		1	3			
Sivistystoimi	62	9	13	7		1		1	2
Tekninen toimi, tuntip.	8								
Kiinteistöhenkilöstö	7	1	1	1	5		1		
Yhteensä	133	17	37	9	6	4	1	1	2
	210								
Omaishoitajat		23							
Perhehoitajat		3							
Yht.		26							

Taulukko 2. Palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2017

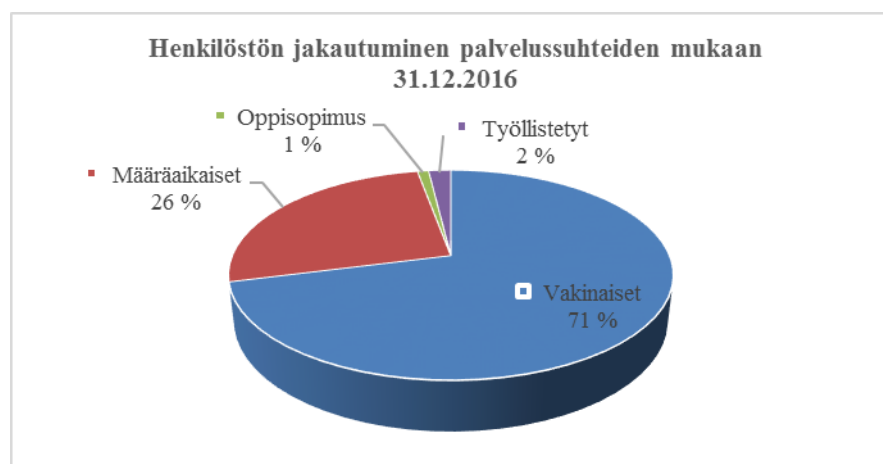
Vuonna 2017	Vakinaiset	Määräaikaiset	Oppisopimus	Työllistetyt	Yhteensä
Kokoaikainen	133	37	1	6	177
Osa-aikainen	17	9	1	4	31
Sivutoiminen		2			2
Yhteensä	150	48	2	10	210

Palvelussuhteiden lukumäärä esitetään 31.12. tilanteessa eli mukana ovat kaikki, joilla on ollut voimassa oleva palvelussuhde Rautalammin kuntaan sillä hetkellä. Palvelussuhteiden lukumäärästä kokoaikaisia on 177 ja osa-aikaisia 31 henkilöä. Sivutoimisia oli kaksi henkilöä. Oppisopimussuhteessa ja työllistämistuella olevat henkilöt olivat määräaikaisessa työsuhteessa. Palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2017 oli 210.

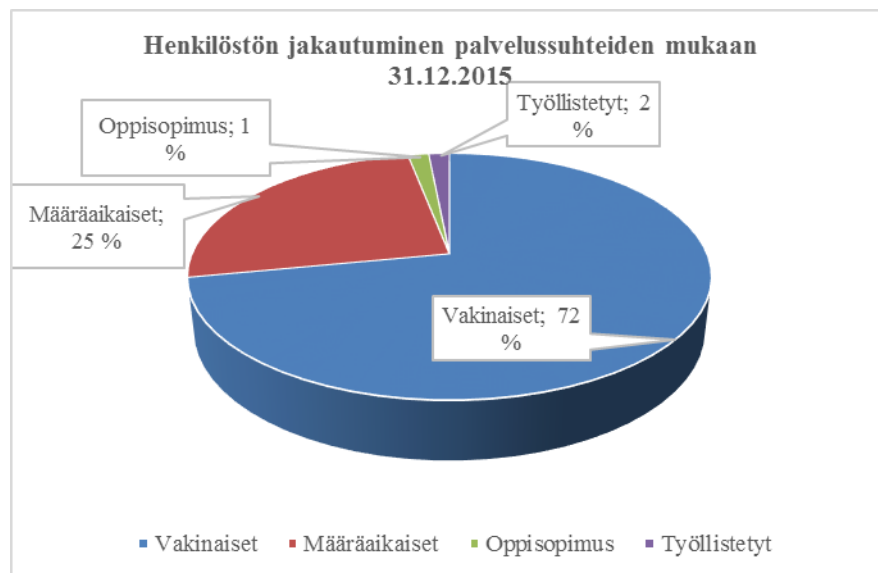
Taulukko 3. Palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2016

Vuonna 2016	Vakinaiset	Määräaikaiset	Oppisopimus	Työllistetyt	Yhteensä
Kokoaikainen	123	39	1	2	165
Osa-aikainen	24	11	1	2	38
Sivutoiminen		4			4
Yhteensä	147	54	2	4	207

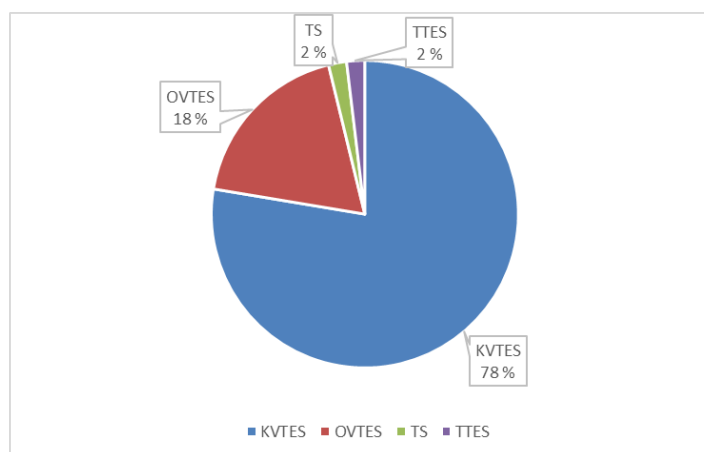
Taulukko 4. Palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2015

Vuonna 2015	Vakinaiset	Määräaikaiset	Oppisopimus	Työllistetyt	Yhteensä
Kokoaikainen	127	36	1	1	165
Osa-aikainen	14	8	2	2	26
Sivutoiminen		5			5
Yhteensä	141	49	3	3	196

Taulukko 5. Palvelussuhteiden lukumäärä sopimusaloittain 31.12.2017

KVTES	163
OVTES	39
TS	4
TTES	4
Yhteensä	210

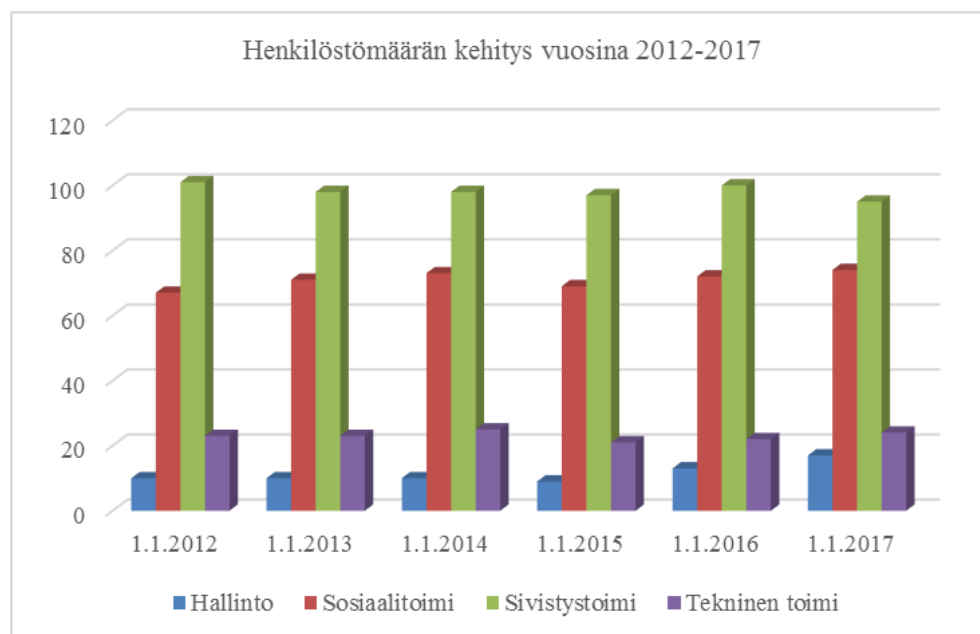

Palvelussuhteiden kokonaismäärässä on vuosittaista vaihtelua. Vuodesta 2015 vuoteen 2016 henkilöstön määrä lisääntyi 11 henkilöllä ja vuodesta 2016 vuoteen 2017 kasvoi kolmen henkilön verran. Vakinaisen henkilöstön määrä on lisääntynyt yhdeksällä vuodesta 2015 vuoteen 2017 mennessä. Vakinaisten palvelussuhteiden osuus kaikista on 71 %. Työllistettyjen määrä on kasvanut seitsemällä henkilöllä vuodesta 2015 vuoteen 2017. Oppisopimussuhteisten lukumäärä on ollut kolme henkilöä vuonna 2015 ja vuosina 2016/2017 kaksi henkilöä.

Taulukko 6. Henkilöstömäärän kehitys vuosina 2012-2017

	Hallinto	Sosiaalitoimi	Sivistystoimi	Tekninen toimi	Yhteensä
31.12.2012	10	67	101	23	201
31.12.2013	10	71	98	23	202
31.12.2014	10	73	98	25	206
31.12.2015	9	69	97	21	196
31.12.2016	13	72	100	22	207
31.12.2017	17	74	95	24	210

7.1.2

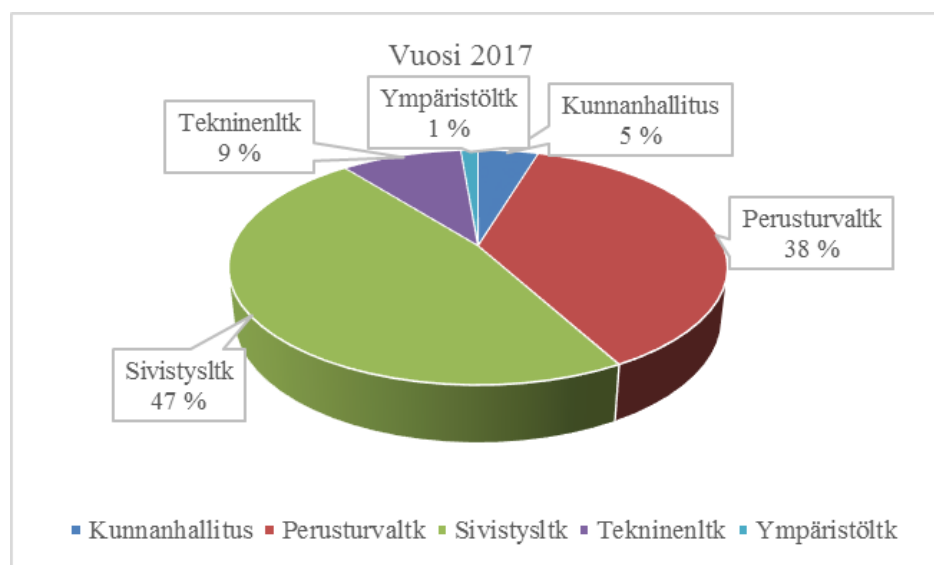
Vakinaisen henkilöstön määrä toimielimittäin

Vakinaisen henkilöstön määrä on vuodesta 2012 vuoteen 2017 kasvanut 10 henkilöllä. Henkilömääräisesti suurin lautakunta on sivistyslautakunta, jossa työskentelee 47 % vakinaisesta henkilöstöstä. Toiseksi suurin on perusturvalautakunta, jossa työskentelee 38 % vakinaisesta henkilöstöstä. Suurimmat vakituksessa palvelussuhteessa toimivat henkilöstöryhmät ovat koulujen henkilöstö (44), päivähoiton henkilöstö (21) sekä kotihoidon, vanhustyön, Pauliinan ja Aapelin henkilöstö (yhteensä 40).

Taulukko 7. Vakinainen henkilöstä toimielimittäin 2013–2017

	Vuosi 2013	Vuosi 2014	Vuosi 2015	Vuosi 2016	Vuosi 2017
KUNNANHALLITUS					
Hallinto	7	7	7	7	7
PERUSTURVALAUTAKUNTA					
Sosiaalitoimen hallinto ja sosiaalityö	5	5	5	5	6
Kotihoito ja vanhustyö	20	20	20	18	20
Pauliina ja Aapeli	16	18	19	21	20
Kokkatoiminta	4	2	3	4	4
Keskuskeittiö	6	6	6	6	6
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Peruskoulu	32	31	31	36	36
Lukio	9	9	9	9	8
Päivähoito	18	17	17	18	21
Kirjasto	4	4	4	4	4
Liikunta- ja nuorisotoimi	1	1	2	2	2
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Tekninen hallinto	2	2	2	2	2
Kiinteistökeskus	9	9	9	8	8
Tuntipalkkaiset	5	5	5	5	4
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
Rakennusvalvonta/ympäristötoimi	2	2	2	2	2
YHTEENSÄ	140	138	141	147	150

7.1.3

Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne

Määrä / Ikäryhmä 1(5 v. välein	Sarakeotsikot			
Riviotsikot	Mies	Nainen	Kaikki yhteensä	
0 - 19	2	3	5	
20 - 24	1	2	3	
25 - 29	2	12	14	
30 - 34	3	14	17	
35 - 39	4	16	20	
40 - 44	6	24	30	
45 - 49	9	21	30	
50 - 54	7	26	33	
55 - 59	7	28	35	
60 - 64	2	17	19	
65 - 68	1	3	4	
Kaikki yhteensä	44	166	210	

Kunnan koko henkilöstön ikärakenteessa suurimmaksi ikäryhmäksi muodostuu 55–59-vuotiaiden ryhmä, johon kuuluu 35 henkilöä. Tämän ikäluokan edustajia koko henkilöstöstä on 16,67 %. Seuraavaksi suurin ikäryhmä ovat 50–54 -vuotiaat, joita on 33 (15,72 % koko henkilöstöstä). Rautalammin kunnan koko henkilöstöstä suurin osa on naisia (166). Naisten osuus on 79 %. Eniten vakinaisesta henkilöstöstä sijoittuu ikäluokkaan 55–59-vuotiaat. Naisten osuus tästä ryhmästä on 28 henkilöä ja miesten osuus 7.

Vuonna 2017 alle 40-vuotiaiden osuus koko henkilöstöstä oli 28,1 % (59 henkilöä). Kunnan koko henkilöstön keski-ikä oli 45,8 vuotta. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,08 vuotta ja määräaikaisen henkilöstön 38,42 vuotta. Naisten ja miesten keski-ikässä ei ole merkittävää eroa, miesten oli hieman matalampi, 45,44 vuotta, naisten 45,95.

7.1.4

Palkat ja muut henkilöstömenot

Taulukosta ilmenevät henkilöstön palkkakustannukset sivukuluineen sekä muut henkilöstökulut vuosilta 2014–2017 toimitilimittain.

Taulukko 9. Henkilöstökustannukset vuosilta 2014–2017

	Vuosi 2014	Vuosi 2015	Vuosi 2016	2017	2016-2017
Kunnanhallitus	662357	792663	1000462	1195854	195392
Perusturvalautakunta	2773923	2808835	2695308	2644427	-50881
Sivistyslautakunta	3561059	3527681	3538397	3466957	-71440
Tekninen lautakunta	784351	787223	727216	659730	-67486
Ympäristölautakunta	92945	66203	83096	69918	-13178
Yhteensä	7874635	7982605	8044479	8036886	-7593

Henkilöstökustannukset ovat kasvaneet 2,06 % vuodesta 2014 vuoteen 2017 eli 162 251 euroa. Vuodesta 2016 vuoteen 2017 kustannukset laskivat n. 0,1 % eli 7 593 euroa. Suurin henkilöstökustannusten nousu oli

kunnanhallituksen alaisilla tulosalueilla, 195 392 euroa eli 19,53 %. Muilla toimialueilla kustannukset laskivat. Ympäristölautakunnan alaisilla tulosalueilla, 13 178 euroa eli 15,86 %. Sivistyslautakunnan alaisilla tulosalueilla lasku oli 71 440 euroa eli 2,02 %. Teknisen lautakunnan alaisilla tulosalueilla kustannukset laskivat 67 486 euroa eli 9,28 %, samoin perusturvalautakunnan alaisuudessa 50 881 euroa eli 1,89 %.

7.2

Henkilöstön tila

7.2.1

Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta, työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaupeista johtuvat poissaolot. Terveysperusteiset palkalliset ja palkattomat poissaolot lasketaan Kuntatyönantajien ohjeistuksen mukaisesti kalenteripäivinä.

Taulukko 10. Terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä vuosina 2012–2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kunnanvirasto	102	140	640	183	263	513
Kotipalvelu	536	797	498	818	279	521
Pauliina	113	153	157	131	66	553
Aapeli	52	98	177	78	160	158
Kokkatoiminta Rautalampi	90	244	357	76	88	55
Keittolahenkilöstö	5	111	24	69	2	39
Peruskoulun opettajat	237	813	369	273	427	199
Lukion opettajat	43	32	23	29	150	80
Koulunkäyntiavustajat, koulusihteeri	49	26	80	92	159	371
Päiväkodit	54	27	121	255	280	349
Perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito	603	284	74	19	226	188
Kirjasto, kulttuuri	83	92	228	36	132	172
Vapaa-aika, uimahalli	82	11	17	16	1	4
Siivoojat	220	155	121	93	43	57
Talonmiehet	179	9	36	6	9	13
Tuntipalkkaiset, työmiehet ja työllistetyt	168	28	174	190	47	41
Projektitöntekijät						223
yht.	2616	3020	3096	2364	2332	3536

Seuraavassa taulukossa on esitetty terveysperusteisten poissaolojen jakautuminen poissaolon pituuden mukaan kalenteripäivinä vuonna 2017.

Taulukko 11. Poissaolojen jakautuminen poissaolon pituuden mukaan vuonna 2015-2017

Poissaolon pituus päivinä	Kalenteripäivät 2015	Kalenteripäivät 2016	Kalenteripäivät 2017
1 - 3	433	420	402
4 - 29	842	852	1110
30 -60	562	290	875
61 - 90	80	574	283
91 - 180	235	196	110
180 -	212		756
Yhteensä	2364	2332	3536

7.2.2

Eläkkeelle siirtyminen

Taulukko 12. Eläkkeelle siirtyminen vuosina 2013–2017

Eläkemuo	Vuosi 2013	Vuosi 2014	Vuosi 2015	Vuosi 2016	Vuosi 2017
Vanhuuseläke	7	8	5	4	8
Täysi työkyvyttömyyseläke		2			1
Osatyökyvyttömyyseläke		1	1		4
Osa-aikaeläke	1	2	2	3	
Varhennettu vanhuuseläke					
Yhteensä	8	13	8	7	13

[illegible]